

Parabolele lui Isus din Evanghelia după Matei

Pildele Împărăției

Avem 7 pilde. Dintre acestea, 3 sunt tâlcuite și 4 nu. Avem două pilde principale: pilda semănătorului și pilda neghinei. Ele sunt și tâlcuite și ocupă împreună 30 de versete, deci mai bine de jumătate din discursul Mântuitorului. Cele două pilde sunt cei doi piloni ai discursului. De asemenea discursul cuprinde și două explicații (una mai lungă și alta mai scurtă) despre folosirea pildelelor ca mijloc de comunicare.

- ***Pilda Semănătorului***

Pilda semănătorului are un rol central. Este prima pildă și cea mai importantă, dacă vreți. Ea este repetată în toate cele trei evanghelii sinoptice. Ea ascunde și în același timp descoperă mari taine ale Împărăției. Pilda este rostită după cap.12. În cap.12 ni se prezintă nerodirea lui Israel. La finalul capitolului găsim o rază de lumină: rodirea ucenicilor. Semănătorul este din această perspectivă Isus Însuși, iar pământul, Israel. Primele trei soluri sunt cei din Israel care nu au adus rod. Ultimul sol este reprezentat de ucenicii înșiși. Acesta este contextul imediat al pildei. Pilda explică nerodirea lui Israel. Viața este în Sămânță și sămânța are tot ce este nevoie pentru rodire. Sămânța este purtătoare de viață. Nu se cere pământului să facă pur și simplu rod. Rodul este produs de sămânță. Sămânța este cea care transformă pământul în rod. Toată taina transformării este în sămânță și nu în pământ. Pământul este pământ. El nu poate rodi. Nici nu i se cere să rodească fără sămânță. Dar deși taina rodirii este ascunsă în sămânță, pământul este cel care hotărăște destinul rodului. 99% din taina vieții este ascunsă în sămânță. Dar pământul, prin acel 1%, pecetluiește destinul rodului. Pământul este cel care poate îmbrățișa, poate ține sămânța, sau o poate alunga, lepăda. Dacă pământul păstrează sămânța, atunci ea RODEȘTE. Dar dacă pământul nu ține sămânța, ea NU RODEȘTE! Faptul că pământul nu aduce rod, nu înseamnă că sămânța e de vină, sau că sămânța nu are putere transformatoare. Nicidecum! Înseamnă că pământul a alungat sămânța care-l putea transforma în rod. Deci nu Cuvântul rostit de Hristos a fost rostit fără putere. Problema a fost la solul lui Israel care nu a primit și păstrat Cuvântul. Rostirea pildelelor confirmă că problema e la sol. Israel nu e preocupat să ÎNȚELEAGĂ pildele, ori ÎNȚELEGEREA Cuvântului este un element indispensabil pentru rodire. Prin lipsa de preocupare pentru înțeles, Israel se demască a fi un sol rău care nu păstrează Cuvântul. Înțelegând aceste fenomene complexe, Isus nu se îndoiește de Sine sau de puterea Cuvântului primit de la Tatăl. Nu cade nici în îndoială, nici în disperare, nici în deznădejde. El acceptă o realitate complexă a relației dintre sămânță și pământ. Ne uimește generozitatea de neînțeles a Semănătorului. Semănătorul pare a fi un mare risipitor. El aruncă Sămânța PESTE TOT. Cea mai mare cantitate de sămânță nu rodește, ci este respinsă de solurile răzvrătite. Dar Semănătorul continuă să aruce Sămânța. El trebuie să oglindească dragostea infinită a Creatorului, iubirea Sa pentru orice făptură, generozitatea fără margini a Celui care vrea ca toți să fie mântuiți. Acesta nu consideră că risipește sămânța. Nimic care e făcut spre mântuirea oamenilor nu e considerat a fi risipă. Nici un sacrificiu făcut din iubire nu e considerat a fi PREA MULT. Iubirea

nădăjduiește TOTUL, suferă TOTUL, crede TOTUL. Iubirea va spune că a făcut prea puțin, dar niciodată nu va spune că a făcut prea mult. Iubirea absolută poate constata că a făcut TOT ce se putea face, dar niciodată nu va regreta că a făcut TOTUL. Departe de această iubire absolută, noi putem doar constata că am făcut prea puțin, că am suferit prea puțin pentru cei aleși, că am nădăjduit prea puțin și că am semănat prea puțin Cuvântul. De-abia atunci vom călca pe urmele Marelui Semănător, pe urmele Iubirii absolute întrupate, pe urmele Singurului care poate spune că a făcut TOTUL.

Să privim spre Semănător, să descoperim focul iubirii din inima Sa și să Îi călcăm pe urme. Să propovăduim Cuvântul la timp și nelatimp, la fiecare întâlnire a Bisericii de casă, în fiecare duminică, de fiecare dată când Dumnezeu ne deschide o poartă pentru Cuvânt. Să sfătuim, să îndemnăm, să certăm, să mângâiem, să îmbărbătăm, să aruncăm Sămânța, în stânga și în dreapta, fără să ne uităm la natura pământului. Pilda neghinei ne va învăța că noi nu putem face predicții corecte asupra solului. Isus putea ști dinainte natura solului. Noi însă nu știm cine sunt cei aleși. Nu știm cine va răspunde în ziua cercetării Cuvântului. De aceea, nebunia semănatului fără oprire este motivată de dragostea lui Dumnezeu pentru fiecare suflet și de speranța că cel dinaintea noastră ar putea fi solul cel bun.

Pilda e rostită deci într-un context precis, în care Hristos Isus este Semănătorul, Israel e solul rău, iar ucenicii solul bun. Dar în mod cert, principiile pildei se aplică și Bisericii. Biserica e chemată deopotrivă să fie SOL și SEMĂNĂTOR. Ea este chemată să răspundă în permanență Cuvântului, ca apoi să samene Cuvântul atât în Biserică, cât și în lume. Pilda este relevantă deopotrivă pentru cel necredincios, cât și pentru cel născut din nou în Biserică. Minciuna legalismului este să insiste EXTREM de mult pe ce se întâmplă la început, la nașterea din nou, pe momentul intrării în Împărăție. Evanghelia după Matei, fără să subestimeze importanța momentului iluminării inițiale, insistă în schimb pe IDEEA de PROCES permanent de INTRARE în Împărăție, în odihnă, în Hristos. Nașterea din nou este extrem de importantă, fără ea nu se poate vorbi de creștere. Dar nașterea din nou e doar ÎNCEPUTUL unui PROCES al transformării care durează toată viața. Ceea ce experimentăm la nașterea din nou (credința, căința, iluminarea, transformarea) trebuie să CONTINUĂM, SĂ CREȘTEM, SĂ REEXPERIMENTĂM. Trebuie să creștem în căință, în credință, în iluminare, în transformare. La nașterea din nou, un mănunchi de viață din Hristos răsare în noi. Dar acel mănunchi vrea să crească și să umple fiecare cameră a sufletului. În această lumină trebuie să interpretăm și pilda semănătorului. Pilda grăuntelui de muștar ne încurajează în această interpretare. Împărăția lui Dumnezeu cucerește mai întâi un mic teritoriu în noi, dar vrea apoi să se extindă, să crească, să transforme spre viață, tot pământul din inima noastră! Deci fenomenul rodirii Cuvântului în om este relevant nu doar pentru nașterea din nou, ci pentru întreaga viață a celui credincios.

Vestea cea bună este că puterea transformării este în Sămânță și nu în cuvânt. Teama rodirii a fost introdusă de Ioan Botezătorul și apoi de Isus în predica de pe munte. Predica ne-a arătat ce ROD așteaptă Dumnezeu de la noi. Ne-a arătat și care este calea către acel rod. Pilda semănătorului confirmă CALEA descoperită în Predica de pe munte. Solul nu are în sine nici o

putere să rodească. Ori cât ar vrea și s-ar strădui un sol fără sămânță să rodească un trandafir minunat, NU POATE. Solul e TOTAL NEPUTINCIOS să aducă rod de la sine. Primul pas e recunoașterea acestei neputințe și căutarea harului divin din afară. Acest har divin este adus de Sămânța Cuvântului. Viața din sămânță conține TOT CE ESTE nevoie pentru a transforma pământul în ROD. Sămânța coboară în pământ, se unește cu pământul, și apoi prin procesul minunat al vieții, transformă efectiv pământul în viață, într-un rod minunat. Cuvântul are PUTEREA de a transforma orice tip de sol. Condiția este una singură: ca solul să păstreze Sămânța. Dacă o păstrează, ori care ar fi natura solului, Sămânța va transforma pământul în viață! Observăm că este o bătălie ce urmărește să nu se producă acel contact între Cuvânt și inimă, și că este o bătălie care se dă după acel contact și urmărește smulgerea Cuvântului deja pătruns în inimă. Este interesant modul în care Isus folosește termenul cuvântului a ÎNȚELEGE în pildă:

- Sămânța căzută pe drum – cel ce NU ÎNȚELEGE Cuvântul.
- Sămânța căzută pe pământ stâncos – se leapădă de Cuvânt.
- Sămânța căzută între spini – Cuvântul este înecat, sufocat.
- Sămânța căzută pe pământ bun – cel ce aude Cuvântul ȘI-L ÎNȚELEGE: el aduce roadă.

Dar cel ce leapădă Cuvântul și cel ce îl înecă, au înțeles sau nu Cuvântul? Dacă îl comparăm cu primul personaj, putem spune că au înțeles Cuvântul. Dacă îl comparăm cu ultimul personaj, putem spune că nu au înțeles Cuvântul. Ei au înțeles Cuvântul mai bine ca primul personaj, dar nu l-au înțeles ca ultimul. Există o înțelegere INIȚIALĂ a Cuvântului, și o înțelegere APROFUNDATĂ a Cuvântului, prin experiență proprie. Cuvântul se înțelege în măsura în care se ascultă, se împlinește în viața de zi cu zi. Ultimul personaj este oare scutit de prigoana din partea oamenilor și de ispita îngrijorărilor? Oare din această pricină rodește el? Nu, ci pentru că păstrează acest cuvânt cu răbdare și într-o inimă curată în pofida încercărilor! În aceste experiențe el aprofundează ÎNȚELESUL Cuvântului, și această ÎNȚELEGERE profundă duce la rodire, duce la preschimbarea ființei într-un înțelesul duhovnicesc al Cuvântului!

(Extras din Ev. după Matei 13)

- ***Pilda cu neghina***

Este a doua pildă rostită de Mântuitorul. Cum am mai spus, este al doilea pilon al discursului. Ea vine în completarea pildei semănătorului. Rămân în același domeniu al agriculturii, al semințelor care cresc în pământ. De aceasta dată însă, SĂMÂNȚA e reprezentată nu de Cuvânt, ci de oameni. Este introdusă și tema SEMINȚEI care aduce moarte și nu viață. Înainte de a încerca să înțelegem ce aduce nou această pildă și cum o completează pe cea cu semănătorul, să îi deslușim mesajul. Ce vrea să spună și ce nu vrea să spună? Pilda poartă un mesaj. Dar orice pildă are și anumite limite. Sunt elemente din pildă care susțin mesajul teologic.

Dar nu toate detaliile ilustrației se potrivesc cu mesajul teologic. Deci trebuie să ne focalizăm pe acele elemente din pilde care susțin mesajul teologic. Nu poate fi o potrivire 100% între o ilustrație și un adevăr teologic. De exemplu, pasărea din pilda semănătorului. Ea vine ca să se hrănească și nu își propune în mod intenționat ca să facă un rău pământului. Diavolul însă, vine nu ca să se hrănească, ci ca să facă un rău acelei inimi. Deși în ilustrație pasărea joacă rolul diavolului, nu există o armonie perfectă între trăsăturile păsării și trăsăturile diavolului. Deci atenție când interpretăm pildele.

Pilda neghinei include o neclaritate. În contextul dinamicii agriculturii, înțelegem de ce e nevoie să așteptăm până la seceriș pentru a deosebi grâul de neghină. Înainte de seceriș, e dificil să se facă acest lucru. Și există marele risc ca atunci când se adună neghină, să se ia și din firele de grâu. Dar la seceriș, firele sunt mari și se pot deosebi cu claritate între ele. Dar în contextul spiritual, nu este așa. Observăm că deosebirea între fiii luminii și cei ai Celui rău, nu este făcută de oameni sau de Biserică, ci de ÎNGERII trimiși de Dumnezeu Însuși. Oare acești îngeri nu văd cu claritate în orice moment al istoriei care sunt fiii luminii și care sunt fiii întunericului? Oare Dumnezeu nu cunoaște pe cei care sunt ai Săi? Oare în lumea spirituală nu este o diferență clară între cel în care locuiește Duhul lui Dumnezeu și între cel în care locuiește întunericul acestei lumi? De ce e nevoie în contextul spiritual să se aștepte până la seceriș pentru a se putea deosebi cu claritate fiii luminii de fiii întunericului? Iată marea întrebare a pildei. Mai este o altă neconcordanță între ilustrație și realitatea spirituală. Pilda ne spune că la ÎNCEPUT omul bun seamănă grâul și vrăjmașul lui seamănă neghina. Dar care este acest început? În cele din urmă de la Adam înapoi TOȚI oamenii se nasc morți în păcat, fii ai mâniei, deci NEGHINĂ. Pe parcursul vieții, sufletul-neghină e provocat să devină suflet-grâu. Nimeni nu este de la început în Împărăția Luminii. E nevoie de o STRĂMUTARE (prin nașterea din nou) din împărăția diavolului în Împărăția luminii. Pilda ne sugerează că de la început există fii ai luminii și fii ai diavolului. O a treia neconcordanță este legată de faptul că diavolul nu poate crea. El a semănat neghina în inima primului fiu al luminii, Adam. El nu are copii ai săi pe care-i trimite în existență. Neghina are drept origine pervertirea grâului, lucru care s-a întâmplat în Grădina Edenului. Deci, la fel ca pilda semănătorului, și această pildă are anumite limite. Traducerea elementelor din ilustrație în lumea teologică trebuie făcută DOAR după consemnul Autorului. Iar Autorul insistă pe faptul că până la seceriș, NU SE POT DEOSEBI de către îngeri, fiii luminii și fiii întunericului. De ce? Răspunsul e dat de pildele comorii ascunse și a mărgăritarului, care ne arată că omul se poate schimba. Deci pământurile din pilda semănătorului se pot schimba. Pământul stâncos poate deveni bun, dar și pământul bun poate deveni stâncos. De fapt singura diferență între pământul bun și celelalte trei pământuri este prezența CREDINȚEI. Brațele credinței sunt cele care păstrează Cuvântul în pământul inimii. Din pricina necredinței, celelalte trei pământuri leapădă Cuvântul. Singura parte a omului e de fapt **credința**. Rodirea este generată de Cuvânt. Partea omului este ca prin brațele credinței să păstreze acest Cuvânt în inimă. Dar credința nu este un dat. Ne naștem plini de necredință, de necredința moștenită de la Adam și părinții noștri. Când lumina revelației pătrunde în întunericul inimii noastre, manifestarea credinței este făcută posibilă prin harul lui Dumnezeu Și aici intervine variabila

umană. Omul poate lăsa credința să fie născută și crescută de harul divin sau poate bloca acest proces. De asemenea, chiar dacă inițial a lăsat ca credința să se nască și să crească, omul poate să aleagă necredința și să ajungă apoi la pierderea credinței. Din pricina acestei DINAMICI, nu se poate trage linia decât la SFÂRȘITUL veacului. Sunt oameni care se întorc la Domnul pe patul morții. Alți oameni se leapădă de Domnul în ultima parte a vieții. De aceea, e nevoie să se aștepte până la sfârșit. Domnul ne vorbește de sfârșitul veacului și nu de sfârșitul vieții. E adevărat că sfârșitul veacului are loc după ce toate generațiile de oameni din istorie (cu excepția ultimei) și-au urmat destinul până la moarte. Biblia ne învață clar că moartea este momentul care pecetluiește destinul etern al omului. De aceea, nu ne putem pronunța asupra destinului nimănui. Pare șocant ce voi spune, dar cine știe 100% dacă Hitler nu s-a pocăit ca tâlharul de pe cruce în ultimul ceas al vieții sale? Deci noi nu putem trage linia asupra destinului etern al pământurilor din pilda semănătorului. Există o dinamică a preschimbării dată de variabila credinței umane. Dacă pilda semănătorului ne prezintă o judecată prezentă care are loc în momentul în care este semănat Cuvântul, pilda neghinei ne îndreaptă privirea spre judecata finală, când natura fiecărui pământ a fost pecetluită pentru eternitate în urma unui proces dinamic al întregii vieți. Putem vedea reacția prezentă a omului la Cuvânt (pilda semănătorului), dar nu înseamnă că această reacție este și cea finală! (pilda neghinei). Petru ne vorbește de o zi a cercetării (1 Petru 2:12). Este interesant că, deși sămânța este furată de cel rău și nu dă rod acum și aici, această sămânță poate fi REACTIVATĂ după ani de zile de ziua cercetării. Iată o altă limită a pildei semănătorului, în care sămânța este furată de tot. În realitatea spirituală, deși furată de cel rău, ea rămâne tainic în memoria omului și poate fi reînviată de contexte de cercetarea din viața aceluși om. Nu știm deci ÎN TIMP care va fi destinul seminței. Iată o nouă încurajare pentru semănător! Sămânța nu rodește azi, dar poate va rodi peste 10 ani! Pilda neghinei vine deci să completeze pilda semănătorului și ne arată că NU PUTEM face o echivalență între JUDECATA de azi (reacția omului la Cuvânt acum și aici) și judecata finală (reacția omului la Cuvânt din perspectiva întregii vieți și mai ales a finalului vieții sale). Judecata de azi nu coincide cu cea viitoare. De aceea, să nu judecăm nimic înainte de vreme. Doar finalul ne va descoperi cine e grâu și cine e neghină. Dumnezeu îi cunoaște dinainte de întemeierea lumii pe cei care vor răspunde chemării. Nici noi și nici îngerii, nu cunoaștem acest lucru. Domnul lasă istoria să se desfășoare ca să vadă clar cine este fiu al luminii și cine este fiu al întunericului.

În pildă, Isus nu ne vorbește despre moarte, ci despre sfârșitul veacului. E adevărat că acest sfârșit al veacului este un punct în care toate generațiile din istorie (fără ultima) au murit deja. De ce Isus ne vorbește despre sfârșitul veacului și nu despre moarte? Am învățat deja lecția! Nu mai trebuie să interpretăm aceste pasaje prin complexul exegetic al celor 2000 de ani de istorie care ne despart de momentul în care Isus a rostit pilda. Din perspectiva Vechiului Legământ, era o singură venire a lui Mesia cu cele două fațete: mântuire și judecată. De aceea, când Mesia a intrat în istorie nu ni se mai vorbește de moarte ca final, ci de sfârșitul veacului. Venirea lui Mesia face ca acest sfârșit al veacului să fie iminent, să aibă loc ÎNAINTE ca să oamenii să atingă bătrânețea și apoi moartea!

ÎNCEPUTUL din pilda neghinei este legat de lucrarea Fiului omului în lume. Căci Cel care seamănă sămânță bună în țarina lui nu este Dumnezeu, ci Fiul Omului. Deci începutul pildei semănătorului îl putem lega de intrarea Fiului Omului în lume. Judecata nu vine imediat după ce Fiul Omului revelează Cuvântul Său omenirii. E nevoie de un TIMP până când se împart apele. Acest TIMP în limbajul Noului Testament este perceput ca mai puțin de o generație. De aceea, nu moartea, ci revenirea Fiului Omului e momentul elucidator. Evenimentele între venirea Fiului Omului ca să mântuiască și venirea Fiului Omului ca să judece, vor clarifica reacția oamenilor la Cuvântul vestit de Fiul Omului. După 2000 de ani de istorie, noi vedem mai degrabă momentul morții ca FINAL și nu sfârșitul veacului. Dar să vorbim despre ultima generație din istorie. Ce se va întâmpla la sfârșitul veacului? Moartea privește destinul individual. Sfârșitul veacului privește destinul unei întregi generații de oameni. Momentul morții individuale diferă. Unii mor la 20 de ani, alții la 80 de ani. Și în timpul istoriei, oamenii nu mor toți în aceeași zi. Fiecare are nevoie de un TIMP al său în care să se clarifice apartenența la GRÂU sau la NEGHINĂ. Ce are deosebit sfârșitul veacului este că momentul FINAL este ACELAȘI pentru toți: mici, mari, tineri, bătrâni, copii, bunici, femei, bărbați, bogați, săraci. Cum e posibil ca momentul ELUCIDATOR să fie același pentru toți? De asemenea, hotărârea nu vine post-mortem, ci înainte de moarte. Când oamenii încă trăiesc, îngerii sunt trimiși de Fiul Omului pentru a smulge pe toți cei care sunt NEGHINĂ spre pieire. În Matei 24, ni se spune că tot îngerii vor culege și pe cei neprihăniți de pe pământ, și Pavel ne explică că cei credincioși care vor rămâne în viață, vor intra în Împărăția cerească fără să mai treacă prin moarte! În momentul finalului nu MOARTEA este cea care face trecerea DINCOLO, ci venirea Fiului Omului. Nu sufletul părăsește pământul pentru a urca sau a coborî, ci LUMEA DE DINCOLO invadează pământul și îmbrățișează spre mântuire sau judecată pe cei care mai sunt în viață.

Pilda semănătorului ne arată că prima responsabilitate a Bisericii este să fie un pământ bun care să păstreze Cuvântul și să rodească cât mai mult chipul lui Hristos în lume. Când o plantă rodește, ea face și semințe, care apoi sunt semănate de vânt. Astfel, pământul roditor devine SĂMÂNȚĂ. Biserica este deopotrivă pământ și sămânță. Pilda neghinei întărește acest aspect. Semănătorul rămâne același: Fiul Omului. Dar de data aceasta, SĂMÂNȚA este reprezentată de fiii Împărăției. Sămânța este tot Cuvântul. Dar acest Cuvânt, este acum în Biserică și propovăduit mai departe de Biserică. E important de reținut că în ambele pilde, Semănătorul este Fiul Omului și nu ucenicii. Dar ucenicii sunt deopotrivă pământ bun și sămânță. Dar mai întâi sunt pământ și apoi sămânță. Cu cât pământul e mai receptiv la Cuvânt, cu atât rodește mai mult, și cu atât va da și mai multă sămânță.

Dacă Pilda semănătorului arată CE TREBUIE să facă Biserica și focalizează Biserica pe partea sa, pe responsabilitatea sa în Împărăția cerurilor, pilda neghinei arată CE NU TREBUIE să facă Biserica și care NU SUNT responsabilitățile sale în Împărăție. Pilda neghinei introduce pe îngerii. Diavolul este prezent în ambele pilde. Pilda neghinei trage o linie clară între responsabilitatea îngerilor și cea a Bisericii. Este interesant să observăm personajele din cele două pilde. În pilda semănătorului avem:

- Fiul Omului (semănătorul)
- Cuvântul (Sămânța)
- Cei necredincioși (pământurile neroditoare)
- Biserica (pământul roditor)
- Cel rău (cel ce fură sămânța)

Biserica nu este nici Marele Semănător și nici Cuvântul. Ea nu se poate schimba pe sine și nu poate schimba nici pământurile necredincioase. Schimbarea este operată doar de Cuvântul viu al Fiului Omului, și această schimbare devine operantă în pământ doar dacă pământul păstrează PRIN CREDINȚĂ Cuvântul. Singura sferă de responsabilitate a credinciosului și a Bisericii este să răspundă cu credință la tot Cuvântul lui Dumnezeu și să rodească astfel cât mai mult. Dacă va face acest lucru, Marele Semănător va semăna prin noile roade Cuvântul și în alte pământuri. Pilda neghinei:

- Fiul omului (Semănătorul)
- Biserica (sămânța semănată de Fiul Omului)
- Cei necredincioși (sămânța semănată de cel rău)
- Cel rău (vrăjmașul Fiului omului)
- **Îngerii** (secerătorii)
- LUMEA (țarina)

Pilda neghinei îi introduce pe Îngerii. Cuvântul nu mai este prezent ca un personaj de sine stătător. Dar apar îngerii. În Împărăția Domnului și îngerii au un rol. Pilda insistă pe ce NU TREBUIE să facă Biserica. Marea ispită este smulgerea neghinei din LUME înainte de vreme. Fiul Omului subliniază cât se poate de clar: că smulgerea neghinei din lume nu se poate face acum, ci se va face la SFÂRȘITUL VEACULUI. Și la sfârșitul veacului, nu fiii Împărăției, CI ÎNGERII vor smulge din lume toate lucrurile care sunt pricină de păcătuire și pe cei ce săvârșesc fărădelegea. Este extrem de important să subliniem că ȚARINA este lumea, și nu Biserica. Este lumea ca și spațiu al creației în care conviețuiesc fiii Împărăției cu fiii întunericului. În v.41, țarina pare a fi numită Împărăția Fiului omului. Acesta nu e un argument, însă pentru a demonstra că țarina nu este Biserica. Creația poate fi văzută ca Împărăție a lui Dumnezeu în care răul a pătruns, dar la sfârșitul veacului va fi curățată. Pământul este creația lui Dumnezeu, este al lui Dumnezeu și astfel face parte din Împărăția Sa. El rămâne Proprietarul în pofida răzvrătirii oamenilor și invaziei răului în această creație.

Evanghelia după Matei ne învață altceva:

- țarina e lumea și nu Biserica
- Biserica va rămâne minoritară și va fi prigonită până la sfârșit (vezi Matei 10, Matei 24). Evanghelia va ajunge la toate Neamurile în context de prigoană și nu de triumf al puterii Bisericii asupra societății.
- Biserica nu trebuie să aștepte până la sfârșitul veacului pentru a deosebi neghina de grâu din Biserică. Nu este rolul Bisericii să judece lumea, dar este rolul Bisericii să judece în interior. Duhul Sfânt scoate la iveală pe cel care trăiește în păcat, iar Biserica trebuie să se delimiteze de acel mădular (vezi Matei 18, vezi 1 Cor.cap.5-6 etc.). Tot Noul Testament vorbește despre responsabilitatea Bisericii de a se delimita de mădularele care persistă în păcat.

Pilda neghinei ne atrage atenția că Fiul Omului nu este singurul semănător. Și diavolul este un aprig semănător. El a semănat MINCIUNA în Adam și apoi în toți fiii oamenilor. Aplicând acest principiu primei pilde, ne dăm seama că inima noastră trebuie să îmbrățișeze Cuvântul, dar SĂ RESPINGĂ minciunile celui rău. Inima celui credincios e expusă atât semințelor Cuvântului, cât și semințelor celui rău. Și cel rău știe să se prefacă într-un înger de lumină. Știe că în Numele Domnului și citând din Scriptură să samene în inima Bisericii direcții și bătălii false ca cele menționate mai sus. Toate bătăliile false ale Bisericii sunt duse în Numele Domnului și sunt argumentate cu citate din Biblie. Bătălia discernământului este pe viață și pe moarte.

(Extras din Ev. După Matei 13)

- ***Pilda grăuntelui de muștar***

Avem tot un om care seamănă un grăunte. Imaginea ne este familiară. Ne-am întâlnit cu ea și în pilda semănătorului și în pilda neghinei. Semănătorul ar putea fi Fiul Omului. Sămânța ar putea fi Cuvântul. Elementul de noutate este aici faptul că sămânța e mică, dar rodul e foarte mare: după ce crește, e mai mare decât toate zarzavaturile și este un copac în care își fac păsările cuiburi. Aș spune că se insistă pe procesul RODIRII din pilda Semănătorului. Se insistă pe rodirea din pământul bun. Nu mai sunt menționate pericolele, dușmanii. Se insistă pe PROCESUL RODIRII, și este un contact între PUȚINUL INIȚIAL (mica sămânță de muștar), și MULTUL FINAL (copacul cel mare!). Se evidențiază apoi, ideea de proces și de ce nu, și ideea de timp, căci e nevoie de timp până când sămânța se transformă în copac. Apoi, e ideea de creștere de permanență, de umplere, de a aduce cât mai mult rod. Împărăția lui Dumnezeu pătrunde în inima omului printr-o mică sămânță, și cucerește la început un mic spațiu al ființei. Dar ea vrea să se extindă, să crească, să transforme acel om în toate domeniile după chipul lui Hristos. Acest lucru va dura ceva timp, dar se va realiza atâta vreme cât rodirea continuă. Începutul procesului este puțin promițător. Da, când un om se naște din nou e o mare minune și se fac mari transformări. Dar în realitate, acel om e doar un prunc, un mănunchi de viață vulnerabil și tare departe de desăvârșirea omului mare în Hristos. Dar din acel mic început poate

crește un nou Pavel, un nou Petru. Sămânța are capacitatea de a duce procesul PÂNĂ LA CAPĂT și de a crește pe ORICE OM la statutul de om mare, de maturitate în Hristos! (vezi Efesen 4, Coloseni cap.1).

Măsura creșterii este determinată de măsura în care pământul îmbrățișează Cuvântul. Am vorbit în lumina pildei cu neghina despre responsabilitatea Bisericii care trebuie să fie focalizată pe creșterea în asemnarea cu Hristos a mădularilor ei. E important să subliniem și responsabilitatea fiecărui mădular în parte. La fel cum neghina din lume poate fi un prilej de defocalizare, la fel și stâncile sau spinii din inima fraților pot juca același rol. Diavolul va folosi mereu neghina din lume și spinii din inima fraților pentru a ne focaliza pe schimbarea CELUIALT, și a ne defocaliza de la principala (și singura!!!) responsabilitate pe care o avem în Împărăția Sa: propria schimbare, propria rodire, propria creștere în asemnare cu Hristos!

- *Pilda aluatului*

În acea vreme oamenii nu foloseau drojdie. Dar în loc de drojdie foloseau aluat. Aluatul pus în făină avea efectul drojdiei. De ce Împărăția cerurilor s-ar asemena cu un aluat care pus în trei măsuri de făină face să se dospească toată plămădeala? Mă gândesc la ideea de TOATĂ plămădeala. Observ din nou ideea de creștere, de proces. De data aceasta nu avem pământul și sămânța, ci aluatul (drojdia) și făina. Secretul creșterii este în CONTACTUL dintre două elemente. Acest contact face să apară RODUL, fie că e vorba de un spic de grâu sau de o pâine. Cu cât contactul e mai bun, cu atât creșterea e mai mare. Aluatul pus în făină face ca TOATĂ plămădeala să dospească mai bine. Contactul dintre două elemente este cheia, atât pentru producerea efectului imediat, cât și pentru producerea unui efect mai mare. Sămânța nu poate da rod fără pământ. Pământul nu poate da rod fără sămânță. Doar împreună pot produce rodul. La fel, e nevoie ca aluatul și făina să se contopească și să acționeze împreună. Sămânța trebuie să moară în pământ și să se unească cu pământul. Pământul trebuie să se lase absorbit de sămânță. CUVÂNTUL și CREDINȚA din inima omului, iată cele două elemente care duc la creșterea Împătăției lui Dumnezeu pe pământ. Împărăția lui Dumnezeu este activă acum și aici. Fiul Omului este Cel care aduce Împărăția lui Dumnezeu pe un pământ dominat de moarte și întuneric. El o aduce întâi prin propria Persoană. El este reprezentatul Împărăției pe pământ. Apoi, extinde această Împărăție în inimile oamenilor, domnind în Biserică în mijlocul vrăjmașilor Săi. Urmează ca această Împărăție să absoarbă apoi întreaga Creație la înnoirea tuturor lucrurilor când și trupurile noastre și întreaga creație vor fi răscumpărate. Împărăția cerurilor este o realitate complexă. Este locul în care Dumnezeu este slăvit și oglindit. Pământul e proprietatea Sa, face parte din Împărăția Sa. Dar aici El este hulit și este oglindit chipul celui rău. Dumnezeu vrea ca ce este de drept al Lui (pământul răzvărtit) să fie și de fapt (pământul înnoit). Pentru aceasta Îl trimite pe Fiul Său. Astfel, Împărăția cerurilor este în ceruri unde Dumnezeu este deja proslăvit și oglindit, ea este și pe pământ în Persoana Fiului, și apoi în Biserică, și va cuprinde tot pământul la înnoirea tuturor lucrurilor. În prezent, taina Împărăției stă în contactul dintre Cuvânt și credința inimii. Aici se dă bătălia. Aici lovește cel rău. Aici

intervine variabila credincioșiei umane. Aici e partea noastră. Aici e responsabilitatea noastră. Dumnezeu rămâne credincios. Problema e credincioșia noastră. Cuvântul va rodi ORIUNDE va fi credință. Dumnezeu nu minte. Cuvântul Său va străpunge bolile păcatului ori unde este credință. Dar oare noi ne vom face partea? Oare noi vom fi credincioși? Dumnezeu va fi credincios: El ne va purta de grijă în această lume, nu ne va da mai mult decât putem duce, va fi mereu lângă noi, ne va întări prin Cuvântul Său. SINGURA variabilă care poate bloca procesul rodirii e inima mea, este alegerea credinței din fiecare zi, din fiecare secundă a vieții mele.

(Extras din Ev. După Matei 13)

• ***Pilda comorii ascunse și a măgăritarului***

Cele două pilde ne duc mai întâi cu gândul la relația dintre pământ și sămânță. Ele par să ilustreze contactul dintre inima omului și Împărăția cerurilor. Cele două pilde au câteva elemente comune:

- Un om
- Găsește ceva de preț
- Vinde tot ce are pentru a cumpăra acel ceva de preț

Singura posibilitate de a intra în posesia lucrului găsit este să vândă tot ce are. Aceasta ne aduce aminte de Cuvintele Domnului Isus care ne cere să lăsăm tot ce avem și să-L urmăm. În Împărăția cerurilor nu poți intra decât dacă vinzi tot ce ai. Împărăția cerurilor propune un nou sistem de valori, o nouă viziune asupra vieții. Cel ce intră în ea, trebuie să renunțe la tot ce are și să se subordoneze noului sistem de valori. Împărăția Cerurilor este mai valoroasă decât tot ce poate avea un om în această lume. Intră în Împărăție doar cel care descoperă și crede această valoare inestimabilă a Împărăției. Poate intra și poate rămâne în Împărăție doar cel care crede și descoperă că Împărăția este cel mai de preț lucru, că Hristos este de fapt Unica valoare și nimic nu poate fi comparat cu El (vezi comentariile pe pasajul din Matei 10: „cine iubește pe tată sau pe mamă mai mult decât pe Mine”). Noi nu facem un favor lui Dumnezeu intrând în Împărăție. Marele favor ne este făcut nouă. Creșterea în Împărăție înseamnă o renunțare continuă la ce avem. Pentru ca al Său Cuvânt să ne umple mai mult inima, inima trebuie mai întâi curățită și eliberată de bogățiile lumii acesteia care sălășluiesc din plin în ascunzișurile și adâncimile inimii noastre. Pentru ca sămânța Cuvântului să pătrundă și să rodească într-o nouă zonă a inimii noastre, trebuie mai întâi ca sabia Cuvântului să scoată din acea zonă a inimii bogățiile deșarte ce zac ascunse acolo. Ceva din noi va fi rupt, ceva din noi va muri, ceva din noi înșine va fi lepădat. Visele noastre, părerea noastră despre noi înșine, despre ceilalți, despre lume și viață, așteptările noastre de la semenii și de la viață, de la Dumnezeu însuși, dorințele noastre, înclinațiile ascunse și păcătoase ale inimii, trebuie să moară pentru ca sămânța Cuvântului să își facă loc în noi. Va fi o durere interioară a lepădării de sine, va fi o pierdere a unor bogății ale acestei lumi. Dar niciodată nu vom considera că am pierdut ceva. Oamenii din pildă nu au considerat că au pierdut

ceva. Ei nu aveau regrete că s-au implicat într-o afacere păguboasă. Ei au vândut de bunăvoie tot ce aveau, chiar cu bucurie. Ei au considerat că fac o afacere bună. Poate au trăit ceva regrete când au vândut acele lucruri care erau dragi sufletului lor. Dar regretul a fost pentru puțină vreme și a pălit în fața bucuriei de a ține în mână comoara sau nestematul de mare preț. Ca Pavel, considerăm că am renunțat la gunoaie pentru a primi în schimb comori (vezi Filipeni 3). Cine privește înapoi, cine mai păstrează regrete față de ce a lăsat în urmă de dragul Împărăției, nu este vrednic de Împărăția cerurilor. El încă nu cunoaște și crede valoarea Împărăției.

Dar există și diferențe între cele două pilde. Prima și cea mai mare diferență este dată de faptul că primul om dă peste comoară, pe când al doilea este un negustor care caută mărgăritare frumoase. Primul om nu caută comori și dă din întâmplare peste ea. Al doilea este un căutător de comori. Când privim la modul în care intră oamenii în Împărăție, nu putem decât să spunem cât de adevărat este acest lucru. Unii sunt căutători și se frământă, au întrebări și zbateri. Citesc, întrebă, caută, și apoi găsesc calea Împărăției. Alții aud din întâmplare Cuvântul. Și deși nu au o căutare specială, răspund chemării, vând tot ce au și intră în Împărăție. Dar dacă așa este în contextul intrării în Împărăție, lucrurile se schimbă în ce privește creșterea în rodire în Împărăție. Indiferent de modul în care am intrat în Împărăție, toți trebuie să devenim ca negustorul căutător de mărgăritare. Omul care găsește mai mult sau mai puțin întâmplător comoara, se va transforma apoi în negustorul căutător de mărgăritare. El va deveni un profesionist în comori. El va învăța să deosebească falsul de autentic, nestematele de mare preț de cele mai puțin prețioase. Fiul Împărăției va rămâne un mare căutător până la restul vieții Sale. Mereu vor fi noi dimensiuni ale Împărăției pe care va dori să le descopere și să le însușească în viața sa. Cine se oprește din căutare se va opri din rodire, iar cel care se oprește din rodire merge pe calea lepădării din Împărăție.

Cele două pilde ne arată că în Împărăție se intră de bunăvoie și cu bucurie. Noi nu putem forța oamenii să intre. Fiecare are momentul său de iluminare și de decizie. Și fiecare are traseul său. Unul caută, iar altul nu, dar amândoi găsesc Împărăția. Unii care nu caută o găsesc adesea mai repede decât cei care o caută. Nu putem nici forța schimbare semenilor, dar nici să tragem linia înainte de vreme. Nu știm când anume, aproapele nostru va găsi comoara. Linia o trage Dumnezeu la judecată. Observăm că cele două pilde completează atât pilda semănătorului, cât și pilda neghinei. Deci cei doi piloni ai discursului Mântuitorului sunt cele două pilde. Celelalte 5 pilde nu fac decât să completeze cele două pilde principale și să aducă noi clarificări, și noi nuanțe ale mesajului celor două pilde cheie.

(Extras din Ev. După Matei 13)

- ***Pilda năvodului***

Pilda năvodului este rostită imediat după cele două pilde de mai sus. Ea pare să se lege de mesajul dat de cele două personaje pe care le-am analizat mai sus. Diferențele dintre cele două personaje par a constitui elementul cheie. Mesajul ar fi: practic este IMPOSIBIL să prezici cine

va găsi comoara. Avem și un căutător și unul care nu caută. Dar amândoi găsesc la un moment dat Comoara și vând tot ce au pentru a intra în posesia ei. Deci, să nu tragem în prezent linia în dreptul oamenilor: acesta va găsi Împărăția, iar acela nu. Noi vom continua să semănăm peste toate pământurile și vom spera în dreptul fiecăruia. Linia o va trage Dumnezeu la sfârșit. Adesea noi etichetăm oamenii, sau îi înmormântăm, sau le punem cruce. Și facem așa și cu oamenii care nu se întorc la Domnul și cu frații care nu se mai vindecă de anumite boli. Dar fiecare își are ceasul lui. Fiecare oaie își are ceasul ei. Nu e treaba noastră să știm vremurile, ceasurile și soroacele. Treaba noastră este să rodim în pământul inimii noastre pentru ca Duhul prin noi să poată răspândi cât mai multe semințe în cei din jurul nostru. Mântuitorul insistă că ÎNGERII sunt cei care vor despărți pe cei răi din mijlocul celor buni și că vor face acest lucru la SFÂRȘITUL VEACULUI. Dacă Mântuitorul insistă așa de mult pe acest aspect din pilda cu neghina, adăugând încă trei pilde pentru a întări același mesaj, înseamnă că acest aspect e foarte important. Înseamnă că aici e un punct vulnerabil al Bisericii, și că aici Biserica va fi mereu ispășită de cel rău. Înseamnă că soluționarea răului din lume, spiritul de judecată, graba de a trage linia în dreptul semenilor, tendința de a ne separa relațional de cei răi, reprezintă BOLI adânci ale sufletului nostru și vor fi folosite cu ardoare de cel rău ca să ne defocalizeze de la singura noastră responsabilitate în Împărăție: *aceea de a rodi!* Sfera de acțiune a Bisericii este în interior și nu în afară (vezi 1 Cor. 5-6a)!!!

(Extras din Ev. După Matei 13)

- ***Cărturarul iscusit***

Isus este interesat ca ucenicii să ÎNȚELEAGĂ mesajul pilde. El a folosit pildele pentru a le explica mai clar tainele Împărăției. Apostolii urmau să fie temelii Bisericii. Isus voia ca aceștia să fie niște cărturari iscușiți. Israel era plin de cărturari. Dar ei nici nu învățaseră ce trebuie despre Împărăție și nici nu erau iscușiți. Isus vrea ca ucenicii Săi să fie acei cărturari iscușiți. Ei trebuiau să ÎNVEȚE ce TREBUIE despre Împărăție. Împărăția are tainele și căile ei. Ele trebuie înțelese în integralitatea lor și în modul în care se armonizează între ele. El le dă șansa să învețe ce trebuie despre Împărăție. Despre Împărăție poți învăța și ce nu trebuie, dar și doar o parte din ce trebuie. Apostolii trebuiau să înțeleagă toate tainele Împărăției descoperite oamenilor. Isus este deci foarte interesat ca ei să înțeleagă tainele Împărăției. De aceea, îi întreabă: *Ați înțeles aceste lucruri?* Dar mai mult decât atât, Isus este extrem de preocupat ca ei să înțeleagă TOATE tainele Împărăției accesibile omului: *Ați înțeles voi TOATE aceste lucruri?* E esențial să înțelegi TOATE tainele Împărăției, TOATE legitățile Împărăției, și să îți racordezi mintea la imaginea ANSAMBLULUI. Diavolul e specialist să speculeze detalii din Împărăție pentru a ne deturna, defocaliza de la direcția dată de Ansamblul tainelor Împărăției. Cele 7 pilde formează un TOT. Acest TOT ne dă direcția corectă. Avem nevoie de înțelegerea tuturor pildelelor și extinzând, avem nevoie de înțelegerea tuturor celor 66 de pilde-cărți ale Scripturii. Doar luate împreună ca un TOT, acestea ne dau coordonate corecte și direcția corectă pe care trebuie să umblăm. Biserica are mare nevoie de adevărați cărturari. De cei care, după o trudă de minim 20 de ani de studiu, și experiențe cu Dumnezeu, să ÎNȚELEAGĂ ansamblul Împărăției și TOATE

căile Ei. Și în această lumină să ofere o direcție duhovnicească Bisericii. Există un singur indicator adevărat al identității tale și al succesului rodirii tale: cât din chipul lui Hristos revelat în toată Scriptura prinde contur în tine, în viața trăită de zi cu zi, în contextele cotidiene ale vieții. Nu te lăsa amăgit de succesul vizibil, și nici nu te lăsa dezamăgit de absența lui. Tu privește țintă la Hristos. El e singura măsură a adevărului din viața ta.

Versiunile în limba engleză (NIV/NASB) propun o traducere puțin diferită a v. 52:

- AȘADAR,
Orice învățător al legii (scrib, învățător)
care a devenit un ucenic al Împărăției cerurilor ,
(a fost instruit cu privire la Împărăția cerurilor)
se aseamănă
cu stăpânul unei case
care scoate afară din visteria sa
lucruri noi și
lucruri vechi.

Lucruri noi și lucruri vechi? De ce această imagine? Stăpânul unei case are în visterie și lucruri noi, și lucruri vechi. El scoate din visterie atât din lucrurile noi cât și din cele vechi, după nevoile prezente ale gospodăriei. Cum s-ar traduce aceste lucruri la cărturarul care a devenit ucenic al Împărăției? Sunt măcar două posibilități de interpretare: Prima are în vedere relația dintre legăminte. Ideea de învățător care devine ucenic al Împărăției pare să susțină această interpretare. Învățătura despre Împărăția cerurilor își are rădăcinile în Vechiul Legământ, însă ea aduce și lucruri noi, specifice Noului Legământ. Cărturarul iscusit este cel care înțelege relația dintre Legăminte. Legământul cel nou cu Biserica este diferit de cel vechi cu Israel. Cu toate acestea, legământul cu Israel face posibilă înțelegerea relației cu Noul Legământ. Defocalizările, erorile în teologia și trăirea Bisericii, își au adesea rădăcina în neînțelegerea relației dintre legăminte. Tainele împărăției se înțeleg la confluența dintre cele două legăminte. A doua are în vedere căutarea și creșterea permanentă în cunoaștere. Proverbe ne învață că un om înțelept are mereu învățături noi pe buzele lui. Un adevărat învățător al Împărăției se folosește de ce a învățat deja, dar este mereu deschis să mai învețe. De asemenea, el caută aplicabilitatea învățăturii pentru noile situații cu care se confruntă el însuși sau comunitatea din care face parte.

Cuvântul introductiv AȘADAR, și versiunea în greacă a versetului, mă face să înclin spre prima variantă de interpretare. Spre deosebire de autorul Psalmului 78, care învață pe Israel în pilde căile Domnului revelate la Sinai, Isus vestește tainele Împărăției cerurilor, taine care au fost anunțate de Vechiul Legământ, dar care au fost revelate cu claritate de-abia la venirea Sa. Isus

aduce cu Sine o nouă fază a revelației și un Nou Legământ. El va forma un nou popor cu o nouă strategie a preoției. Există diferențe izbitoare între preoția lui Israel și preoția Bisericii. De aceea, cărturarul care devine ucenic al Împărăției trebuie să știe să scoată din visteria inimii sale, atât învățăturile Vechiului Legământ, cât și cele ale Noului Legământ. Elementul de NOU este pus în v.52 înaintea celui VECHI. Împărăția cerurilor descinde în baza unui NOU LEGĂMÂNT care devine principalul reper pentru învățător.

(Extras din Ev. După Matei 13)

- ***Pilda cu oaia rătăcită***

În original nu apare SĂ NU DEFĂIMAȚI, ci să NU DISPREȚUIȚI. Pasajul are în vedere atitudinea ascunsă a inimii față de frați. De fapt, de la 18:10-35, Mântuitorul ne vorbește despre reacția duhovnicească la IMPERFECȚIUNILE și greșelile din frații noștri. Când te definești ca MICUȚ al Împărăției descoperi valoarea ta înaintea Tatălui și te eliberezi de cursa afirmării de sine în care CELĂLALT este un dușman, o permanentă amenințare. Și descoperi APOI și valoarea celuilalt înaintea Tatălui. Reacția inimii tale față de căderea celui mai bolnav și problematic frate din Biserică, care de altfel ți-a făcut și mult rău denigrându-te și bârfindu-te, îți va arăta pe unde ești cu adevărat. Modelul este Hristos Însuși, Marele Păstor. Reacția inimii Sale față de Iuda este standardul spre care trebuie să tindem. Hristos se tulbură pentru Iuda și face eforturi disperate pentru a-l aduce acasă. Am comentat în alte contexte reacțiile lui Isus față de Iuda. Iuda era oaia din turmă de care oricine ar fi vrut să se lipsească. Dar pentru această oaie, Isus le lasă pe celelalte 99 și se duce în căutarea ei. Printre evrei erau mulți păstori. Adevărații păstori se atașau de oi. Puneau nume la fiecare oaie. Pentru ei nu era vorba de o turmă, ci de mai multe oi. Ei știau despre fiecare oaie când s-a născut, ce elemente caracteristice are, cum o cheamă. El le putea deosebi una de alta. Și cu adevărat, un adevărat păstor le lăsa pe celelalte 99 și căuta oaia pierdută. Și de obicei, oaia care se rătăcea nu era cea mai grasă, cea mai frumoasă. Adesea era una bolnavă, una mică și pricăjită. Dar păstorul le lasă pe celelalte 99 pentru a o căuta pe cea pierdută. Și aici este o mare taină: nu doar că cea pierdută nu este mai puțin valoroasă decât celelalte 99, ci ea parcă devine în acel moment MAI VALOROASĂ decât fiecare din celelalte 99, ba chiar mai valoroasă decât toate celelalte 99 la un loc! Despre ce să fie vorba? Cele 99 sunt în siguranță, în staul. Dar cea rătăcită este în PERICOL să piară pentru totdeauna. Dacă o găsește un LUP, ea se va pierde pentru totdeauna. De aceea, în acele clipe, acestei oi i se acordă o ATENȚIE MAI SPECIALĂ decât celorlalte 99 la un loc. Căci ea, și nu cele 99 sunt în pericol. Și dacă se întâmplă să o găsească, adevărat vă spun, că are mai multă bucurie de ea decât de cele 99 care nu se rătăciseră. Dacă așa reacționează un păstor față de oile sale, oare cum ar reacționa un părinte față de copiii lui? Nu ar lăsa acasă pe cei trei, pentru a-l căuta pe al patrulea care s-a pierdut? Și vorbim despre păstori cu inima decăzută, și părinți care sunt răi în esența lor. Dar oare cum reacționează inima Celui care ne-a creat și apoi ne-a făcut una cu El în Hristos, inima Celui ce este iubire fără margini, inima Celui ce iubește în mod absolut? Metafora, comparația, cât de înaltă ar fi ea, nu poate surprinde decât o palidă sclipire din adevărul pe care îl reliefează. Mântuitorul ne spune TOT AȘA în v.14, dar acest TOT AȘA înseamnă de fapt: cu

mult mai mult, INFINIT MAI MULT nu este voia Tatălui vostru cel din ceruri să piară unul măcar din acești micuți.

Dumnezeu este Infinit. El păstorește simultan pe toți copiii Lui. Capacitățile noastre sunt limitate. Dumnezeu ne cere să ne iubim aproapele. De fapt, aproapele este singurul pe care-l putem iubi. Așa suntem noi limitați. Dumnezeu ne cere să avem părtășie cu inima Lui în raport cu cei de lângă noi, cu cei pe care-i cunoaștem. În fiecare secundă sunt oameni care se întorc la Dumnezeu, sunt oameni care cad de la credință, sunt oameni care sunt recuperați. Dumnezeu cu unii se bucură, pentru alții plânge. E sărbătoare și jale în același timp în lăuntrul inimii Sale nemărginite. Dar în inima noastră mică nu putem cuprinde, nu putem iubi în mod personal decât un număr limitat de suflete. Poate fi o iubire generală față de omenire. Dar doar atât. Iubirea vie este cea personală. De aceea, iubirea aproapelui este de fapt singura iubire. Cu care intri în contact, cu cei pe care îi cunoști, cei pe care Dumnezeu ți i-a dat sub pază, iată locul unde să iubești și unde să ai părtășie cu dragostea, bucuria și întristarea Celui din ceruri!

(Extras din Ev. După Matei 18)

- ***Pilda robului nemilostiv sau despre iertare***

Petru observă dimensiunea harului de care are parte cel ce cade. El înțelege că dacă fratele care mi-a greșit se căiește trebuie iertat și primit înapoi. Deși Mântuitorul nu pronunță până acum termenul de iertare, Petru pricepe că fără iertare tot ce s-a spus până acum devine un non-sens. Tot procesul recuperării de mai sus este funcțional dacă se iartă cel ce greșește. Acesta trebuie de fapt iertat înainte de a fi muștrat. Căci cum a-i putea muștra cu dragoste, spre recuperare pe cineva pe care nu l-ai iertat încă? De asemenea, dacă te ascultă, el trebuie primit înapoi în relație, și în comunitate. Este o iertare în adâncul inimii, dar este și o iertare deschisă, vizibilă, relațională. Petru este deci pe fază. El pricepe condiția nerostită (încă) a iertării. Iertarea este temelia a tot ce a spus Mântuitorul până acum. Dar lui Petru îi este teamă că cineva va abuza de acest har al iertării din Biserică. Se gândește că este o limită. Poate chiar și-ar dori să fie o limită. Și întreabă: ***De câte ori să iert pe fratele meu când va păcătui împotriva mea?*** Și Petru, înțelegând că Mântuitorul este de partea harului, încearcă să fie generos. Și pentru el a fi generos înseamnă a adăuga: de 7 ori?

Cum spuneam, lui Isus nu îi sare țandăra în fața generozității legaliste a lui Petru. Răspunde printr-o pildă. O pildă cunoscută, din care s-a predicat adesea. Ne amintim cât de mare era datoria robului: 10.000 de talanți. Un talant are aproximativ 36 de kg. 10.000 de talanți înseamnă 360.000 kg. Deci este vorba de 360 tone. De aur? De argint? Oricum ar fi, este vorba de o sumă imensă. Astăzi un preț mediu la aur este de 30 de Euro gramul, deci 1kg de aur=30.000 Euro, 1 tonă de aur=30.000.000 Euro, adică 30 de milioane de Euro. 360 de tone de aur=10.800.000.000, deci înseamnă 10 miliarde 800 de milioane de Euro! Dacă e vorba de argint atunci suma este de cam patru ori mai mică deci undeva la 2 miliarde 700 milioane de Euro. Și în vremea aceea venitul unui om simplu era mai mic decât venitul mediu din Europa. Și

posibilitățile de a câștiga mai mulți bani era mult mai mică. Israelul era sub ocupație romană. Zona era instabilă, neatractivă pentru investitori am spune astăzi. Era dificil și în multe situații chiar imposibil să dezvolți o afacere de succes. Suma e colosală. Este evident că nu ar fi putut returna nici măcar o mică parte din datorie chiar dacă el și familia lui ar fi muncit întreaga lor viață. De fapt puteau să muncească mai multe vieți și tot nu ar fi putut să plătească datoria. Dacă tot suntem la calcule, suma pe care o datora robului datornicul său era de 100 de dinari. Dinarul era considerat plata pentru o zi de muncă. Deci plata pentru o sută de zile de muncă. Dacă acum pentru noi luna are aproximativ 23 de zile lucrătoare, ar fi vorba deci de aproximativ 4 luni de muncă. Dacă venitul ar fi de 500 de euro pe lună, atunci ar fi vorba de o datorie de 2000 de Euro. Nu este deci chiar un mizilic. Dar în comparație cu suma cealaltă este ceva infim. La venitul de 500 de euro pe lună, robul ar fi câștigat 6000 de euro pe an ar fi avut nevoie de 1.600.000. ani pentru a plăti datoria sa (în aur). Și aceasta fără să scădem din venituri cheltuielile sale curente. Însă datornicul său ar fi putut să îi returneze datoria într-un an. El trebuia așteptat de împărat 1.600.000 ani, iar el trebuia să aștepte doar un an.

Cum de a reușit să se îndatoreze atât de mult Împăratului? Oare de vină nu este și Împăratul? Ce fel de Împărat este acesta? Cine ar împrumuta cuiva o astfel de sumă? Riscul este imens? E adevărat că dacă deții o astfel de sumă poți investi și poți returna în timp datoria. Dar ce împărat ar împrumuta un rob al cărui caracter este îndoielnic cu astfel de sumă? Pe ce temei i-a fost făcut împrumutul? Pilda nu explică. Dar aceste întrebări către datoria noastră înaintea Domnului. Datoria robului oglindește mărimea datoriei fiecăruia dintre noi înaintea Împăratului Împăraților. Cum de am ajuns atât de datori? Cum de a permis Împăratul să ne îndatorăm atât de mult? În ce a constă datoria noastră? Revenim la rob. Ne imaginăm cum au decurs lucrurile. Robul vine la împărat și îi cere acest împrumut fabulos. Împăratul nu-i spune nu. Nu îl refuză. Împăratul este generos. Manifestă încredere. Nu se simte jignit de suma care i se cere. I-o dă. Un timp îl lasă în pace. Îi dă libertate. Nu îl verifică pas cu pas. Dar vine o vreme a socotelii. Și împăratul întreabă pe rob ce investiții a făcut, ce venituri anuale are, în câte tranșe poate înapoia datoria. Dar stupoare. Robul este falit. Nu are nici proprietăți, nici investiții. Tot ce mai are este familia. Împăratul poate doar să îl vândă pe el și familia sa pentru a recupera ceva din datorie. Este normal ca Împăratul care este și stăpânul robului să fie supărat. Într-un timp, nu neapărat îndelungat, robul a reușit să piardă, să risipească 10 miliarde 800 milioane de euro. Este foarte greu să cheltuiești o asemenea sumă! Este greu să o pierzi toată! Dacă ar fi cumpărat case, proprietăți, ar fi însemnat o investiție. La fel dacă ar fi cumpărat lucruri scumpe, herghelii, haine, nestemate. Dar el efectiv a pierdut întreaga sumă. E un mister cum. A risipit suma primită. A cheltuit-o fără să mai rămâne cu nimic din ea. Nu are nici o proprietate. Nici un bun. Este chiar mai sărac decât înainte de a primi suma. A rămas doar el și familia sa. E o nebulie ce a făcut robul. Împăratul are motive întemeiate să fie supărat. Nu doar că a pierdut o asemenea sumă, dar și pentru că toată încrederea și buna sa intenție i-au fost călcate în picioare. Împăratul a oferit robului o încredere atât de mare, iar robul și-a bătut joc de ea, a călcat-o în picioare. Lui nu i-a pasat de împărat, de averea împăratului, de încrederea și cinstea primită. A risipit în poftă, poate jocuri de noroc, și decizii iresponsabile întreaga sumă. Împăratul nu este unul sărac. Este un

împărat bogat. Dacă putut face un astfel de împrumut, înseamnă că visteria sa este inimaginabil de mare. El nu se află într-o criză financiară. El este și milos. Drept dovadă că îi va și ierta datoria. Deci împăratul este interesat în primul rând de relația dintre el și robii săi, și de calitatea morală, de caracterul robilor săi. El nu se socotește cu robii săi din avariție, din dorința de a-și recupera datoriile, de a câștiga mai mult. Este preocupat de profilul moral al robilor săi. De aceea se și supără când aude de lipsa de milă pe care o manifestă robul iertat. El este preocupat deci de profilul moral al robilor, de calitatea relației dintre el și robii săi, de calitatea relațiilor dintre slujitorii săi. Finanțele pare a fi pe locul doi. Este vorba cu adevărat de un împărat unic, special, cu totul deosebit. Citesc cu mai mare atenție versetul 25, și îmi dau seama că este posibil să fi făcut o eroare de interpretare mai sus.

- Fiindcă el n-avea cu ce plăti, stăpânul a poruncit să-l vândă pe el, pe nevasta lui, pe copiii lui **și tot ce avea**, și să se plătească datoria.

Deci el mai avea ceva proprietăți. Dar cât de multe? Suficiente pentru a se plăti datoria? Nu! Căci altfel nu ar mai fi fost nevoie să se vândă și robul cu întreaga sa familie. Nu cred că avea foarte multe, căci altfel cum s-ar explica începutul v.25: **Și fiindcă NU AVEA cu ce plăti**. Deci nu era o problema că nu avea CASH. Nici tot ce avea nu putea acoperi măcar o părțică din datorie. Dar interesant este că în v.25 porunca stăpânului nu este: să se vândă el, familia lui și tot ce are pentru a se plăti MĂCAR o mică parte din datorie, ci: să se vândă el, familia lui și tot ce are și să se plătească datoria. Deci TOATĂ datoria! Oare cum e posibil? Dacă vindeai un om ca rob nu obțineau o sumă foarte mare. Iosif a fost vândut ca rob în Egipt cu 20 de sicli. Să luăm această sumă ca reper. Dacă robul avea o familie numeroasă, s-ar fi putut obține vreo 200 de sicli. Dar acest lucru nu acoperea decât foarte puțin din datorie. Deci datoria nu putea fi plătită prin vânzarea familiei sale. Atunci putea fi plătită prin vinderea A TOT CE MAI AVEA. Oare robul avea proprietăți așa de multe și valoroase pe care le ascundea de ochii împăratului. Mă îndoiesc, căci, v.25 spune clar că robul NU AVEA CU CE PLĂTI. Și atunci cu se explică faptul că prin vânzarea sa și a tot ce a avea este plătită DATORIA și nu o mică parte din ea. Poate că înțelegerea acestui lucru este legat tot de inima împăratului.

Împăratul era preocupat de robi și nu de bani. Pentru el un rob, un suflet valora atât de mult, încât vinderea unui rob însemna și recuperarea datoriei! Libertatea, viața unui rob valora pentru el mai mult decât 10 miliarde 800 de milioane de euro. Împăratul este un împărat cu totul deosebit. Adevărata sa bogăție sunt supușii lui, și bucuria sa constă în calitatea vieții acestora. Și el dorește ca supușii lui să îi urmeze modelul. Aici este bucuria lui, aici este inima lui. Pentru prima dată descopăr în această pildă frumusețea inimii împăratului. Poate pilda nu este pilda robului milostiv, ci inima împăratului milostiv. Personajul principal al pildei nu este robul nemilostiv ci împăratul milostiv. Și într-adevăr, așa începe Isus pilda: Împărăția cerurilor se aseamănă cu un împărat care... Împăratul este în prim plan de la început. El este cel care ne șochează mai întâi. Pilda se încheie cu reacția și decizia împăratului. Împăratul este personajul central, și nu robul. În inima împăratului, acolo se ascunde mesajul pildei. Și în v.35, când Mântuitorul interpretează pilda, pune accent pe Tatăl cel din ceruri în primul rând. Deci e vorba

de pilda împăratului milostiv, și nu de pilda robului nemilostiv. Robul ne intrigă, e adevărat, și este un personaj important din pildă. Dar împăratul e personajul principal. Și el ne intrigă și mai mult! În cele din urmă, mai mult ne șochează un împărat care excelează în bunătate decât un rob care excelează în nebulie. Nebuni ca robul nemilostiv tot găsești. Îl găsești în primul rând în tine însuși. Dar un asemenea împărat unde găsești? Da, nu robul, ci împăratul este cel care șochează și intrigă mai mult! Despre împărat ar trebui să vorbim cel mai mult și nu despre robul nemilostiv. Vom vorbi și despre rob desigur, dar fără să uităm că el este personajul secundar, care nu face decât să pună mai bine în lumină inima Împăratului!

Robul milostiv se aruncă la pământ și cere îndurare. Dar el nu cerea iertare, de datorie ci MAI MULT TIMP! În nebunia lui consideră că el ar putea de fapt să plătească datoria. Și că singura sa problemă este TIMPUL! și insistă: îți voi plăti TOT! Stăpânului i se face milă, îi dă drumul și îi iartă toată datoria. Oare stăpânul nu a sesizat că robul nu a cerut de fapt iertarea datoriei, ci de fapt a cerut mai mult timp pentru a-i plăti? Ba da! cu toate acestea îi iartă datoria. Nu i-o iartă de la început, ci doar după ce robul îi cere îndurarea. Împăratul nostru este atât de milos. Pe de o parte iartă toată datoria robului și jignirea pe care i-a adus-o acesta. Profilul său moral este îndoielnic. Aceasta îl doare cel mai mult pe împărat. Pe de altă parte este faptul că robul se aruncă la pământ și cere îndurare, dar nici pe aceasta nu o cere ca la carte, sau cum trebuie. Dar o cere. Împăratul este atât de milos încât este îndeajuns. Împăratului i se face milă și iartă datoria și speră probabil că gestul său va vindeca inima decăzută a robului care nici măcar iertare nu și-a cerut cum trebuie. Știm ce urmează. Robul se întâlnește cu un coleg care-i datora 100 de dinari. Nu doar că nu-i iartă datoria. Nici măcar nu-i mai oferă timp suplimentar. Datoria se putea plăti în maxim un an de zile, nu era chiar așa de mult. Pune mâna pe el, îl strânge de gât și-i cere să-i plătească datoria. Tovarășul lui se aruncă la pământ și-i face aceeași cerere pe care o făcuse el împăratului: Mai îngăduiește-mă și-ți voi plăti. El nu acceptă, ci îl aruncă în temniță până va plăti datoria. Judecătoria îi dă dreptate. Dreptatea pare să fie de partea lui. Tovarășul este condamnat la temniță. Și dacă o luăm logic acei 100 de dinari nu-i aparțineau lui, ci împăratului. Împăratul avea drept asupra robului și asupra a tot ce deținea robului. Deci împăratul avea drept și asupra celor 100 de dinari. Acei dinari nu-i mai aparțineau. Aparțineau și ei împăratului. Mai mult decât atât. Dar Împăratul îl iertase. Deci acei 100 de dinari nu mai aparțineau împăratului, ci lui însuși. Dacă o luăm strict pe legea dreptății. Era dreptul său să își recupereze cei 100 de dinari. Avea dreptul să-l închidă pe datornic. Judecătoria este de partea lui cum am mai spus. Totuși, dreptatea sa este doar aparentă. Tovarășul lui de slujbă aparținea tot împăratului, stăpânului. Nu era un prieten îndepărtat. Ci un tovarăș de slujbă. Deci, tovarășul era tot un rob al stăpânului care l-a iertat. Robul iertat rămâne în împărăția stăpânului. Și aici, în împărăția stăpânului, se comportă cum s-a comportat. Aceasta e marea problemă. Este mai mult decât faptul că era de bun simț să ierți după ce ți s-a iertat. Este mai mult decât atât!

Situația Nu este următoarea: un om Ion are o datorie mare la un alt om pe nume Gheorghe. Gheorghe îi iartă datoria. Ion se întâlnește cu Vasile care avea o mică datorie la Ion. Gheorghe și Vasile însă nu se cunosc deloc, nu este nici o relație între ei. Ion nu-l iartă pe Vasile ci îl

întemnițează. Chiar în acest context Ion este de condamnat. Orice om, chiar un ateu, va considera că Ion a fost rău, inuman. Chiar în omul decăzut este înscrisă ideea de omenie. Dacă mergi cu corabia și găsești un naufragiat înfometat pe o scândură, nu-l salvezi oare? Dacă nu-l salvezi, nu vei fi acuzat de restul umanității. Tu nu cunoști pe naufragiat, și nu-i ești dator cu nimic. Totuși, îl salvezi. Din punct de vedere uman e drept să-l salvezi. Iată că chiar dreptatea dintre oameni este definită nu în sens mercantil, îngust, economic: te salvez, doar dacă îți sunt dator! Sunt dator să te salvez pentru că eu sunt om și tu ești om. Este o dreptate ce izvorăște din însăși valoarea vieții umane și nu din raporturi de tip economic (îți dau pentru că mi-ai dat cândva etc.). Deci chiar și în această situație (care nu reprezintă situație din pildă), robul ar fi fost vrednic de dispreț. Dar situația din pildă mărește VINA robului nemilostiv. El rămâne robul Împăratului. El rămâne în Împărăția împăratului milei. Iar datornicul lui nu este un străin, ci un locuitor al împărăției, este robul împăratului. De aici și mărimea vinei robului nemilostiv. El are nerușinarea să opereze în Împărăția Celui ce l-a iertat cu alte legi, cu un alt tip de dreptate decât Cel propus de împăratul Însuși. Împăratul i-a dovedit generozitatea Sa, mila Sa, și că pentru El cea mai mare bogăție o reprezintă nu talanții ci robii săi. Și acum el se arată lipsit de milă față de un rob al împăratului, și-l privează de libertate. Dar robul aparținea împăratului. Conflictul nu putea fi rezolvat doar între el și tovarăș. Conflictul trebuia soluționat alături de Împărat. Căci era vorba de împărăția lui, și de robul lui, chiar dacă tovarășul îi era dator robului nemilostiv, acest tovarăș aparținea Împăratului și nu robului nemilostiv. Prin privarea libertății acestui tovarăș, robul nemilostiv lovea direct în Împărat, căci prin privarea de libertate robul nemilostiv nu putea să își mai îndeplinească responsabilitățile pe care i le dăduse împăratul. Ei erau amândoi nu prietenii, ci slujitorii, robii Împăratului. Robul nemilostiv este cumplit de vinovat. El sfidează legile împăratului, propune un alt tip de dreptate în împărăția milei, și în numele acestuia se atinge de robul Împăratului care i-a iertat atât de mult. Împăratul se îndură de el și nu-l vinde, nu-l privează nici de libertate, nici de locul său din împărăție! Dar acesta îl privează de libertate pe un alt rob al împăratului. Cel mai trist este că nu a învățat nimic de la împărat, că chipul împăratului nu a luat ființă în el. Ceilalți robi s-au întristat foarte mult. Ei văd anomalia. Ei văd nedreptatea. Ei văd răul făcut. De ce nu consideră ei că era drept ca robul să-l întemnițeze pe datornicul său? Oare nu era adevărat că îi datora 100 de dinari? Oare nu era adevărat că merita să fie întemnițat? Ei însă se întristează foarte mult. Ei cunosc inima împăratului, ei cunosc adevăratele legi ale împărăției. Chipul împăratului este în ei. De aici și reacția lor.

Împăratul află vestea. Robul este numit VICLEAN, RĂU. În ce a constatat marea sa VICLENIE? El a încercat să rămână în Împărăție fără a respecta legile împărăției. El s-a bucurat de legile Împărăției în dreptul său, dar nu a dorit să le aplice și în dreptul altora. El a primit iertarea datoriei. În cele din urmă, dacă vroia să fie drept până la capăt, trebuie să NU ACCEPTE harul iertării și să spună: Împărate, nu este drept să mă ierți. Eu merit să fiu închis tot restul vieții. Dar el nu răspunde așa. Acceptă. Nu se revoltă că ar fi nedrept ca el să fie iertat. Primește deci darul iertării și rămâne în această minunată împărăție a milei și a bunătații. Dar în această împărăție, el aplică dreptatea absolută față de datornicii săi, care nu sunt alții decât robii Împăratului care l-a iertat. El operează în dreptul său cu legea împăratului, legea milei, dar

operează în dreptul celorlalți cu legea dreptății absolute, pe care drept vorbind avea dreptul să o aplice doar Împăratul! Aici e marea viclenie, marea răutate, marele rău. Împăratul l-ar fi vândut altui stăpân, altei împărății. Tot rob rămânea dar în altă împărăție. Dar el a vrut să rămână rob în această împărăție, căci în ce împărăție împăratul i-ar fi acordată una asemenea împrumut și o așa mare încredere? Unde ar fi găsit el un asemenea împărat și atâta milă și îndurare? Deci el vrea să rămână în împărăția milei pentru a se bucura de milă, dar fără să fie dispus să arate milă el însuși. De aici marea sa viclenie. El a fost viclean de la început se pare. De când a cerut îndurare. Știa că împăratul e îndurător. A profitat, dar fără să se schimbe, fără să se supună el însuși legii milei care i-a dat viața înapoi. El invocă legea milei pentru a fi iertat, dar nu este supus să se supună el însuși acestei legi. Ori legea milei este în împărăție una pentru toți. Inclusiv, dacă nu mai ales pentru cel ce beneficiază de milă.

Revenim la împăratul nostru. El este dispus să ierte într-o clipită o datorie de 10 miliarde 800 de milioane de euro, dar nu este dispus DELOC să ierte LIPSA de MILĂ a robului față de tovarășul său. Ce fel de împărat este acesta? Cum se explică aceste două decizii atât de diferite? Pentru împărat nu talanții sunt comoara. Comoara sa e reprezentată de robii săi, de calitatea lor morală și de calitatea relațiilor dintre ei. El trece cu vederea risipirea a 10.000 de talanți, dar nu poate tolera deloc o relație nesănătoasă dintre doi supuși. Și Împăratul nu mustră pe datornic, ci pe cel ce era îndatorat. Nu datornicul este pedepsit, ci cel ce era îndatorat? Ce împărat este acesta? Cu ce fel de dreptate operează el? Ia apărarea datornicului și-l întemnițează pe cel păgubit! Este împăratul milei și al harului! Împărăția este împărăția milei și a harului. Toți sunt primiți în împărăția sa și rămân în împărăția sa din pricina milei sale. De aici și așteptarea sa ca toți supușii săi să fie plini de milă. În împărăția sa a avea milă nu este o opțiune, ci o poruncă, un dat, o normalitate, o axiomă. Altfel nu se poate. Nemanifestarea milei este de neconceput. Mai mult. Nemanifestarea milei este cea mai gravă călcare de lege. Lipsa de milă este mai gravă decât greșeala, decât păgubirea. Este mai gravă decât chiar păgubirea împăratului însuși cu 10.000 de talanți. Și păgubirea semenului este un lucru rău, grav, condamtabil, nedrept. Dar mai condamtabil, mai nedrept, mai grav, mai rău decât păgubirea este să nu ierți atunci când nu ești păgubit. Robii împăratului sunt imperfecti. Își greșesc adesea. Se păgubesc adesea. Îl păgubesc și pe împărat. Cu toate acestea, ei pot rămâne în împărăție în pofida acestor greșeli. Dacă există căință, regretul, recunoașterea vinei, se manifestă legea harului. Deci a greși semenului nu este o mare problemă în această stranie împărăție. A nu ierta celui care ți-a greșit, iată marea problemă, iată păcatul cardinal, iată ce nu poate fi iertat. Orice greșală poate fi iertată. Chiar o datorie de 10.000 de talanți în care păgubitul este însuși Împăratul! Dar neiertarea unei mici datorii nu poate fi iertată nici de Împăratul iertării! Neiertarea este cea mai gravă greșală în împărăția iertării.

Împăratul îi dă robului pedeapsa pe care acesta i-a dat-o tovarășului său de slujbă. Dar oare Împăratul nu-l poate ierta din nou pe robul nemilostiv? Dacă robul nemilostiv își iartă datornicul și cere din nou îndurare, oare nu va fi primit înapoi de Împăratul milei? Cu siguranță că da! Căci tocmai de aceea îi dă împăratul această pedeapsă și nu alta. Ar fi putu foarte bine să îl omoare, sau să îl vândă unei alte împărății? Dar ce urmărește de fapt împăratul? Urmărește

vindecarea robului nemilostiv. El vrea ca robul nemilostiv să descopere inima împăratului și legile împărăției, și apoi să le respecte pentru a rămâne liber în împărăție. De aceea, îl întemnițează până va plăti datoria, adică îi dă chiar pedeapsa pe care a dat-o el tovarășului său.

Împăratul vrea să îi dea o lecție. Vrea să îl așeze într-un cadru dureros care să-l conducă spre calea iertării. Robul nemilostiv învață nenumărate lecții prin pedeapsa primită. Mai întâi el poate învăța că: în împărăție ți se aplică legile pe care le aplici și tu altora. Dacă te raportezi la semenul tău în baza dreptății absolute, și tu vei fi judecat în baza dreptății absolute. Dacă însă aplici legile harului în relația cu semenii, și tu te vei bucura la rândul tău de har. Căci împăratul care i-a anulat datoria, acum revine asupra datoriei! Ce fel de împărat este acesta? El iartă datoria în v.27 dar în v.34 REVINE asupra datoriei! Pare nedrept. Orice împărat grațiază pe cineva de vină fără a mai reveni asupra vinei mai pe urmă. Orice tribunal invocă anularea unei datorii fără a mai reveni asupra deciziei mai pe urmă. Dar iată că împăratul nostru revine asupra datoriei. Iertarea datoriei nu este necondiționată! El este dispus să ierte ORICÂT, dar nu ORICUM! Iertarea este totală, este un dar 100%, este nemeritată, este deplină, este desăvârșită! Dar nu este lipsită de condiție. Ne aducem aminte de Tatăl nostru: „Tatăl ne iartă dacă, sau precum și noi iertăm greșiiților noștri”. Iertarea primită în dar nu e pentru totdeauna. Ea se poate anula. Ea este condiționată de aplicarea milei și celorlalți. Ai parte de milă, DACĂ și numai DACĂ arăți mai departe milă. Rămâi iertat dacă rămâi în spațiul milei. Iertarea nu este pentru totdeauna. Iertarea vechilor păcate poate fi anulată de neiertarea din prezent. Prin neiertare invocăm din nou asupra noastră vina păcatelor de care fuseserăm iertați. De mult timp mă întrebam ce se întâmplă cu păcatele iertate ale unui om care după ce se naște din nou, și rămâne în Împărăție o perioadă, cade apoi de la credință. La nașterea din nou îi sunt iertate păcatele trecute? Dar ce se întâmplă când cade din har? Păcatele trecute rămâne iertate și planează asupra sa doar vina păcatelor de după cădere? Se pare că nu. Prin căderea din har el anulează iertarea vechilor sale păcate și acestea îl condamnă din nou! Și neiertarea este calea cea mai sigură și facilă prin care cazi din har. Mare grijă! Iertarea păcatelor nu este un CEC în alb. Se poate reveni asupra datorii noastre iertate. Și aceasta dacă nu iertăm. Cât de gravă este neiertarea. Mântuitorul nu lasă loc de îndulciri în acest sens, ci rostește: TOT AȘA vă va face VOUĂ (celor din Împărăție!) și Tatăl Meu cel ceresc, dacă fiecare din voi nu iartă din toată inima pe fratele său. Deci TOT AȘA! Și știm că pilda, metafora, exemplul surprinde doar puțin din legitatea spirituală pe care o semnifică. TOT AȘA, înseamnă de fapt: CU MULT MAI MULT! Avertismentul nu este pentru lume, ci pentru Biserică.

Adevărata problemă a robului nu este în relația cu tovarășul, ci în relația cu Împăratul. Reacția sa în relația cu datornicul său nu face decât să scoată la iveală problemele sale din relația cu împăratul! Necunoașterea inimii împăratului, neînțelegerea milei împăratului, împotrivirea față de legile împăratului, iată rădăcina reacției sale față de datornicul său. Nu este aceasta marea lecție a cap.18. El începe cu vindecarea raportării la Dumnezeu (să te smerești ca un copilăș față de Dumnezeu!!!) și apoi continuă cu vindecarea raportării față de frați! Deși ne vorbește mai mult de relația cu frații, Matei 18 ne arată că rădăcina răul este relația cu Dumnezeu. Dar cum

relația cu Dumnezeu este ceva ascuns, abstract, Mântuitorul ne vorbește mai mult de relația cu semenii, care este mai vizibilă, mai tangibilă, și care ne arată mai ușor adevărata raportare a inimii noastre față de Dumnezeu.

Neiertarea fratelui nu face decât să scoată la iveală că a intervenit ceva între mine și Dumnezeu. Neiertarea fratelui este mai întâi un efect a unei alte cauze. Apoi devine o cauză a unui alt efect: darea mea pe mâna chinuitorilor. Când cineva din Biserică nu iartă acel lucru ne arată că mai înainte de aceasta s-a întâmplat ceva între el și Dumnezeu, și că după aceasta, se va agrava acea barieră între el și tatăl. Nu iartă cel care lasă ca sinele său să se interpună între el și marele împărat. Și sinele se poate interpune prin 1000 și una de căi. Poate fi vorba de pun păcat ascuns. Poate fi vorba de un idol nelepădat. Poate fi vorba de neprihănirea personală, de mândrie, de un eu nezdrobot etc. Soluția este smerirea înaintea lui Dumnezeu, schimbarea atitudinii față de împărat. De-abia apoi putem vorbi de iertare. Robul nemilostiv are o problemă cu împăratul. De aceea nu poate ierta. Vindecarea robului nemilostiv trebuie să înceapă mai întâi în relația sa cu împăratul apoi va continua în relația cu datornicul său. Robul nemilostiv ceruse timp pentru a-și plăti datoria. El de fapt nu înțelege și nu primise cu adevărat iertarea împăratului. Iată una din problemele sale. El considerase iertarea împăratului ca una din căile posibile pentru a scăpa de datorie. Căci dacă împăratul îi mai oferea puțin timp se descurca și singur. El nu înțelesese cât de mare era datoria, neputința de a o plăti singur, și că mila împăratului era SINGURA cale de soluționare a datoriei. Robul nemilostiv era un legalist convins. Legalistul primește iertarea, se bucură de ea, dar se bazează și pe ce este el, pe ce face, și pe ce ar fi putut face pentru a se reabilita înaintea lui Dumnezeu. Cu cât ierți mai greu, cu atât ești mai legalist în ascunsul inimii tale, cu atât știi mai puțin să primești harul. Căci oricine primește cu adevărat harul este transformat de har și manifestă har. Iertarea devine una din cele mai logice, ușoare, frumoase, onorante porunci dintre toate. Te poți poticni poate în împlinirea altor porunci. Dar nu și cu privire la porunca iertării. Manifestarea iertării este cea mai aleasă și naturală bucurie pentru cel iertat. Cel iertat își găsește desfătarea iertând!

(Extras din Ev. După Matei 18)

- ***Pilda gospodarului milos***

Împărăția cerurilor se aseamănă cu un gospodar. Deci la fel ca în Pilda împăratului milostiv, trebuie să urmărim pe gospodar. El este personajul principal, și privind la inima sa vom înțelege tainele Împărăției. La fel ca în cap.18, trebuie să schimbăm și titlul pus de Cornilescu. Nu este vorba deci de pilda lucrătorilor viei, ci de pilda gospodarului milos. Gospodarul avea o vie. Dis-de-dimineată a ieșit să își tocmească lucrători în vie. Fiind un bun gospodar, harnic și priceput care s-a sculat dis-de-dimineată pentru a-și tocmi lucrători la vie, ne putem gândi că a tocmit de la început câți lucrători avea nevoie pentru acea zi. Și s-a tocmit cu ei pentru un dinar ca plată pentru acea zi de lucru, ceea ce era o plată bună. Lucrătorii au acceptat înțelegerea. Nimeni nu i-a forțat să accepte târgul. Îl puteau refuza. Dar ei au acceptat plata: un dinar pe zi. Până în acest moment al pildei, nimic neobișnuit.

Neobișnuitul apare din v.3. Gospodarul iese în piață pe la ceasul al 3-lea, ceasul al 6-lea, ceasul al 9-lea și ceasul al 11-lea. De ce tot iese gospodarul în piață? Oare are atât de mult de lucru în vie încât nu-i ajung lucrătorii de dimineață? Oare are o treabă urgentă de finalizat și are nevoie disperată în acea zi de cât mai mulți oameni? Modul în care continuă pilda ne arată că nu. Căci dacă gospodarul era preocupat de câștig și avea nevoie disperată de profit, atunci nu i-ar fi plătit și pe ceilalți lucrători întârziți tot cu un leu. I-ar fi putut plăti cu mai puțin și ei nu s-ar fi supărat. Dinarul era plata obișnuită pentru O ZI de lucru. Toți știau lucrul acesta. De asemenea, cei care nu aveau de lucru, nu aveau de lucru pentru că nu-i angajase nimeni altcineva. Deci nimeni nu ar fi putut să aibă pretenție să primească tot un dinar. Ba cred că a fost o surpriză neașteptată că au primit un dinar. Gospodarul nu le-a spus de la început cât vor primi, ci le-a spus doar: ***vă voi da ce va fi cu dreptul.*** Dacă celor de dimineață le-a spus plata dinainte, celorlalți nu. Cu cei de dimineață s-a tocmnit. Dar cu ceilalți nu. Și aceștia nu au avut pretenția să stabilească un preț de plată de la început. Oricum aveau nevoie de lucru și nimeni nu-i dorea. Nu erau în poziția de negociere. Așa că au mers pe mâna gospodarului. S-au dus să lucreze ***fără să știe cu cât vor fi plătiți.*** Au avut încredere în gospodar sau nu au avut de ales? Oricum nu aveau ce pierde. Mai ales cei din ultimul ceas. Deci, revenind la gospodar, el nu ieșea mereu în piață pentru că avea nevoie disperată de oameni pentru a scoate un anume profit. Gospodarul era bogat și nu avea nicio presiune financiară. Nu urmărea cine știe ce profit din vie. Via trebuia lucrată. Așa se cădea. Via trebuia să își împlinească menirea și să facă rod. Atunci de ce tot ieșea în piață?

Pentru a găsi răspunsul la această întrebare, vom analiza profilul celor pe care-i găsea în piață. Unde erau aceștia dis-de-dimineață? De ce pe nu i-a tocmnit nimeni? Era sezonul muncilor agricole și era nevoie de zilieri. Cererea exista. Pe ei de ce nu-i tocmise nimeni? Cei care se aflau în piață la ceasul al 3-lea unde se aflau dis-de-dimineață? Dar cei care erau în piață pe la ceasul al 6-lea, unde erau la ceasul al 3-lea? Dar cei care erau în piață la ceasul al 9-lea, unde erau la ceasul al 6-lea? Și cei care erau la ceasul al 11-lea, unde erau la ceasul al 9-lea? Nu e greu să ne dăm seama că acești oameni nu erau oamenii pe care ți i-ai fi dorit să lucreze în via ta. Erău oamenii delăsători, leneși, nepricepuți, chiar iresponsabili, pe care nu-i tocmea nimeni. Deci avem două categorii de muncitorii. În prima categorie (cei dis-de-dimineață) intră cei harnici, responsabili, pricepuți. În a doua categorie intră cei leneși, inactivi, mai puțin pricepuți. Gospodarul pare a fi foarte preocupat de această a doua categorie. Primii (cei dis-de-dimineață) sunt suficienți pentru lucrarea viei. Ceilalți sunt în plus și mai nepricepuți, și nu-i vor aduce un profit în plus. Ba după modul în care i-a plătit mai mult i-au adus pagubă decât profit. Gospodarul nu neglijează via. Și ea este importantă. Cei de dimineață o vor lucra cum trebuie. Dar gospodarul nu este interesat doar de vie. El este interesat și de cei marginalizați, mai nepricepuți, de cei netocmiți de nimeni. Poate unii nu erau tocmiți pentru că erau mai nepricepuți, poate proveneau dintr-o categorie socială discriminată. Cine știe? Oricum, el nu-i angajează de dragul viei, ci de dragul lor. El vrea să le facă un bine. Dar în ce constă binele? Dacă erau săraci și voia să îi ajute, putea să le dea un dinar fără a-i mai chema la lucru. Mai ales pe cei din ultimul ceas. Dar el îi cheamă la lucru. Urmărește deci altceva decât darea unui ajutor material. El urmărește să le dea o lecție, să îi învețe ceva. Dar ce anume? Nu le spune cu cât are

de gând să îi plătească. Probabil el știa de la început cu cât îi va plăti. Dar nu le spune. Îi lasă să creadă că vor primi puțin, în funcție de cât au lucrat. Astfel, cei care au venit în ceasul al 11-lea nu se așteptau să primească cine știe ce. Dar totuși au venit! Conta așa de mult acel puțin pe care aveau să îl câștige? Poate că da. Sau poate că au fost bucuroși că în sfârșit cineva i-a chemat să lucreze. Sau poate a contat modul în care i-a chemat gospodarul.

Dar la final aceștia au parte de o surpriză. Gospodarul face plata într-un mod cu totul atipic, surprinzător. În primul rând, ne șochează ordinea în care îi plătește: *cheamă pe lucrători și dă-le plata începând de la cei de pe urmă până la cei dintâi*. Nu se cădea să facă exact invers? De ce începe cu cei de pe urmă? Apoi, el le dă la TOȚI aceeași plată: un dinar. Înseamnă clar o pagubă în defavoarea sa, și într-adevăr este DESCURAJANT pentru cei harnici care s-au sculat dis-de-dimineată și au venit să își caute de lucru. Și un element foarte important: gospodarul nu le cere oamenilor veniți mai târziu să nu spună celorlalți suma cu care au fost plătiți. Salariul nu este confidențial. Gospodarul nu se teme că cei dintâi vor afla cu cât au fost plătiți cei de pe urmă. Ba parcă urmărește ca aceștia să afle suma. Poate și din acest motiv el a început plata cu cei de pe urmă, și anume: ca cei dintâi să afle că i-a plătit pe cei din urmă la fel ca și pe ei. Din punct de vedere al unei afaceri, gospodarul face greșeli fundamentale. El face pagubă plătiind prea mult pe cei mai de pe urmă. Putea nici să nu-i angajeze. De fapt, prin simpla lor angajare profitul este afectat. Cei de dimineată erau suficienți. Dar dacă i-a angajat totuși măcar să îi plătească după timpul lucrat și după capacitățile lor reale? Nu, ci el îi plăteșete ca pe primii! Să spunem că vrea să le facă un BINE. Înțelegem acest lucru. Dar măcar să îi plătească pe ascuns. Să îi cheme la urmă și să le ceară să nu spună celorlalți cu cât au fost plătiți. În mod cert vor fi descurajați. Ce motivație vor mai avea ei să vină în piață dis-de-dimineată? Oare nu vor alege să vină ca ceilalți mai târziu, știind că oricum vor fi plătiți la fel de mult? Și nu va fi afectată astfel lucrarea viei și câștigul adus de aceasta? Ce fel de gospodar este acesta care încurajează în cele din urmă lenea și descurajează hărnicia? În cele din urmă, și cei din ceasul al 11-lea, aflând că au fost plătiți cu un dinar ca și ceilalți, nu vor fi încurajați ca și a doua zi să trândăvească până la ora 11? Dacă gospodarul a vrut să le facă un bine, să îi învețe ceva, să îi motiveze să muncească, oare a procedat cum trebuia? Am întrezărit faptul că acest gospodar nu este axat pe profitul viei sale. El este preocupat de oameni. El i-a angajat pe cei de pe urmă, nu pentru că avea disperată nevoie de ei în vie, ci de dragul lor, pentru a le face un bine, pentru a le da, dându-le de lucru. Binele nu este dinarul, căci acesta îl putea da lor fără să îi cheme în vie. ***Marele bine este că le-a dat de lucru și că i-a primit în via sa!*** Dar nu-și dorea să vină și a doua zi și oare nu-și dorea să vină și ei dis-de-dimineată? Întrezărim că el este preocupat de recuperarea lor, de a le da o șansă, de a-i elibera din STAT și de a face din ei oameni activi și harnici. Atunci nu ar fi fost mai înțelept să le dea mai puțin de un dinar? De ce tot un dinar? Această pildă a fost rostită unor evrei. Evreii, știm cu toții, sunt renumiți de la Iacov încolo că sunt foarte buni afaceriști și că țin la bani și la profit. Oare cum a reacționat un evreu adevărat când a auzit pilda? Petru, ca un evreu adevărat, era și el orientat spre profit, spre câștig: *Iată că noi am lăsat totul și Te-am urmat; ce răsplată vom căpăta?* Cred că ucenicii și ceilalți evrei care au auzit pilda au fost foarte intrigati de Pilda gospodarului milostiv. Cred că l-au considerat un nebun și au dat dreptate celor veniți

dis-de-dimineată. Pilda este rostită înadins de Mântuitorul ca să șocheze, ca să intrige. Doar astfel putea El să provoace tiparele firești de gândire a ucenicilor. Ucenicii încercau să intre în Împărăție și să înțeleagă Împărăția cu tipare de gândire firești. Pilda este menită tocmai să intrige. Unde întâlnești un astfel de gospodar? Pilda nu este dată pentru a fi un model de bună practică în afaceri, ci tocmai să ilustreze că, în Împărăție lucrurile stau altfel decât într-o afacere. Petru a abordat în 19:27 Împărăția cu o gândire de tip afacerist: mie ce îmi iese din asta? Prin Pildă, Mântuitorul le arată că Împărăția nu poate fi înțeleasă și abordată cu o astfel de gândire. Împărăția nu este o Mare afacere cu mulți afaceriști. Ea este guvernată de alte legi. Ea nu poate fi înțeleasă cu o gândire firească. Ea este guvernată de legile harului care sunt străine acestei lumi.

Revenim la gospodar. El nu este interesat în primul rând de vie, ci de oameni. El este orientat spre oameni. El este bun și milos. El acordă o atenție deosebită celor mai marginalizați, celor mai nepricepuți, celor mai bolnavi dintre oameni. El știe că OMUL a fost creat să fie activ, **să lucreze grădina**. Lenea, inactivitatea este dezonorantă pentru un fiu al lui Adam. Binele acelor oameni nu constă deci în dinarul primit, ci în faptul că devin activi, că devin productivi, că sunt primiți să lucreze în vie. Și probabil gospodarul vrea să îi încurajeze să lucreze. Și de aceea, le dă mai mult decât ar fi meritat. Faptul că i-a primit să lucreze era deja o recompensă. Căci nimeni nu-i primea. Ei își doreau poate să lucreze. Poate nu lenea era marea problemă, ci că nimeni nu îi primea. Poate nu se pricepeau așa bine și nu erau foarte productivi. Poate de aceea nu au venit dimineată în piață. Oricum nu se așteptau să fie primiți de cineva la lucru. Dar acum cineva i-a primit. Era și aceasta o răsplată. Dar iată că îi și plătește, dar nu oricum. Îi plătește mult mai mult decât meritau. Cu cât meritau mai puțin (cei din ultimul ceas) cu atât primeau mai mult! Cu cât au lucrat mai puțin, cu atât li s-a dat mai mare atenție, căci au fost plătiți primii. Gospodarul îi surprinde cu generozitatea sa. Gospodarul vrea să îi încurajeze să lucreze. El știe că ei nu sunt așa deprinși cu munca și că în momentul acela au nevoie de o încurajare mai mare decât ceilalți. Și cu cât boala lor este mai adâncă (inactivitatea), sau cu cât speranța lor că cineva îi va angaja este mai mică, cu atât nevoia de încurajare este mai mare. Gospodarul pricepe lucrul acesta. El se pricepe la oameni. El nu se teme că prin generozitatea sa îi va pierde de tot, îi va motiva să devină și mai inactivi. Nu se teme că le va întări boala inactivității. El nu recompensează lenea. Căci a plătit DOAR pe cei care au venit la lucru. El se așteaptă ca prin încurajarea dată de generozitatea sa, aceștia din urmă vor veni mâine în piață dis-de-dimineată. El vrea să îi învețe să lucreze via de dragul viei și al relației cu gospodarul și nu de dragul DINARULUI! El este preocupat de RELAȚII, de vindecarea semenilor și nu de dinari. Acest lucru vrea să îi învețe și pe cei bolnavi. Via nu se lucrează pentru bani. Via se lucrează pentru că se cade să fie lucrată, pentru că OMULUI îi șade bine să lucreze via, și pentru că este o mare onoare să lucreze via unui asemenea Gospodar atât de deosebit. Iată ce vrea gospodarul să îi învețe. Boala nu este doar inactivitatea. Boala vizează lucruri mai adânci, care țin de motivație. Tratamentul pentru o asemenea boală nu este să îi plătească mai puțin pentru ca a doua zi ei să vină dis-de-dimineată ca să câștige mai mult. Dacă ei veneau a doua zi dis-de-dimineată pentru a câștiga mai mult, ei nu erau vindecați. Nu acest lucru își dorea gospodarul. Dar ce își dorea gospodarul? Gospodarul își dorea ca ei să vină a doua zi dis-de-dimineată și să lucreze via, de

dragul viei, de dragul gospodarului, și din pricina frumosului de a fi activ. Atunci ar fi fost ei cu adevărat vindecați!

Dar cei care au venit dis-de-dimineată în vie și pe care i-am lăudat până acum, oare ei erau vindecați? Oare nu erau de fapt și ei bolnavi? Observăm că ei se revoltă împotriva gospodarului. Se simt nedreptățiți. La prima vedere pe bună dreptate. Dar doar la prima vedere. Căci gospodarul nu le greșise cu nimic. Nu îi înșelase cu nimic. Se tocmise cu ei cu câte un dinar. Și și-a respectat promisiunea. Iar celorlalți le-a dat cumva din buzunarul altora? Nu le-a dat din propriul buzunar și spre paguba lui? Nu i-a plătit din profitul viei sau al firmei, ci din propriul său buzunar. A făcut-o pentru că este bun, milos, generos și a considerat profitabilă această pagubă, risipă, de dragul vindecării și recuperării celor neprimiți de nimeni la lucru. Ochiul lor era rău. De fapt și ei erau bolnavi. Ei veniseră dis-de-dimineată la muncă. Dar veniseră pentru câștig. Nu lucrul în sine, nu lucrarea viei, nu relația cu gospodarul îi motiva. Ci doar câștigul. Reacția lor de la final scoate bine la iveală lucrul acesta. Ei nu erau interesați de relația cu gospodarul, și nu erau impresionați de inima lui, de bunătatea sa, de generozitatea sa. Ei nu s-au bucurat că cei ce nu munceau, cei mai amărăți au venit în sfârșit la lucru, și i-a primit cineva. Ei erau străini de toate acestea. Ei înșiși erau bolnavi. Și erau chiar mai bolnavi ca ceilalți. Căci cei care au venit, de exemplu la ora 3 la lucru, nu s-au supărat că cei care au venit la ora 11 au primit tot un dinar. De ce nu au cântit și ei împotriva gospodarului? De ce nu s-au aliat cu cei ce veniseră dis-de-dimineată? Pentru că ei au înțeles inima gospodarului, și că li s-a făcut un mare har că au fost primiți la lucru. Nu gospodarul avea nevoie de el, ci ei de gospodar. Gospodarul se putea lipsi de ei, și de vie. El era suficient de bogat. El nu căuta profit, câștig. El a vrut pur și simplu să dea de lucru la oameni. El nu avea nevoie nici de cei veniți dis-de-dimineată. Aceștia aveau nevoie de el. Cei câștigați din această afacere ciudată erau în primul rând muncitorii și nu angajatorul. Câștigul gospodarului era bucuria că acei oameni au de lucru, că poate face un bine, că poate dărui din ceea ce are. Cei de dimineată erau bolnavi și ei. Și erau mai bolnavi decât ceilalți. La fel cum în pilda fiului risipitor (care este de fapt pilda tatălui milostiv!!!!), fiul din casă era de fapt mai bolnav și mai plecat de acasă decât cel risipitor, așa este și aici. Cei care păreau mai sănătoși, cei de dimineată sunt de fapt cei mai bolnavi. Și gospodarul urmărește vindecarea atât a celor mai de pe urmă, dar și a celor veniți întâi. De aceea, vrea că ei să fie plătiți mai pe urmă, și să știe că cei dinaintea lor au fost plătiți tot cu un dinar. El vrea să îi provoace, să îi vindece, să scoată la iveală boala lor, și apoi să îi expună generozității și bunătății sale. El vrea ca ei să vadă frumusețea inimii sale și să fie vindecați, să învețe să lucreze și ei via cu o altă motivație (oricum dinarul va veni!). Ei nu au lucrat cu bucurie. Ei se plâng că au prins greu și zăduful zilei. Ei au muncit din greu pentru dinar, dar dacă ar fi primit dinarul fără să muncească, nu ar mai fi muncit. Ne aducem aminte de fiul cel mare. El a rămas în casă, dar nu de dragul tatălui. El era mai străin de tată față de celălalt fiu. El nu s-a bucurat de venirea fratelui său acasă, și pentru el păzirea poruncilor tatălui era un chin, un sacrificiu. El de fapt nu își găsea bucuria în relația cu tatăl și tânjea la bucuriile deșarte din afara casei. El nu îl deplângea pe fratele cel mic că și-a risipit o parte din viață departe de relația cu un tată așa de minunat. Ci cumva era gelos pe el, că a putut experimenta bucuriile vieții, și este acum primit bine și în casa

tatălui. La fel și lucrătorii viei. Ei îi invidiază pe cei care au stat inactivi toată ziua și au fost primiți la sfârșit și au luat aceeași plată ca și ei. Ei nu găseau bucurie în lucrul viei și nici nu vedeau harul că li s-a dat de lucru, și nici onoarea de a lucra via unui gospodar atât de generos și minunat! Dar gospodarul vrea să îi vindece și pe ei. Dar ei primesc un alt tratament. Fiecare bolnav cu tratamentul lui.

În cele din urmă, gospodarul cheamă pe toți în via sa nu pentru că are nevoie disperată de muncitori, ci pentru că oamenii sunt bolnavi și el vrea să îi însănătoșeze angajându-i la el. El iese în pagubă. El face acest lucru pe cheltuiala lui. Toți îi sunt deci datori.

În mod cert, ca și Împăratul milostiv și tatăl milostiv, gospodarul oglindește ceva din inima lui Dumnezeu. Dumnezeu este mare gospodar. Via este Împărăția Sa. Muncitorii ar reprezenta umanitatea bolnavă și decăzută. Împărăția lui Dumnezeu nu este în criză. Domnia și biruința ei merge înainte cu sau fără noi. Dar domnia și biruința noastră nu poate avea loc fără ea. Nu Dumnezeu are nevoie de noi în Împărăția Sa, ci noi avem nevoie să fim primiți în Împărăția Lui. Nu noi îi facem un favor că îi lucrăm via, ci nouă ni se face mare har că suntem primiți în via sa. Noi suntem primiți pe cheltuiala Sa. Pe El îl costă ca să ne primească pe noi. Despre acest cost va vorbi Mântuitorul în 20:28. El are răbdare cu noi și ne dă de lucru spre vindecarea noastră. El își poate lucra via și fără noi. Dar ne implică și pe noi, pentru vindecarea și reabilitarea noastră. La ce renunțăm noi pentru a intra în vie? La ce trebuiau să renunțe muncitorii: la o viață inactivă și neproductivă, la lene și lănezeală, la sărăcie și dispreț, sau la o viață activă dar robită de câștig și fără bucuria lucrului și a relațiilor! În mod asemănător noi trebuie să renunțăm la o viață moartă, la o existență umilitoare și robită de minciună și păcat, iar în schimb să domnim în viață prin Isus Hristos!

Mai rămâne să deslușim cine sunt cei dintâi și cine sunt cei de pe urmă. Această idee este repetată de două ori:

- DAR MULȚI din cei dintâi vor fi cei de pe urmă, și MULȚI din cei din urmă vor fi cei dintâi. (19:30)
- TOT AȘA, cei din urmă vor fi cei dintâi, și cei dintâi vor fi cei din urmă;
 - Pentru că MULȚI sunt chemați, dar PUȚINI sunt aleși (această ultimă afirmație nu apare în toate manuscrisele). (20:16)

Cei dintâi în pildă sunt cei care au venit dis-de-diminează la lucru. Ei au intrat în lucrarea viei mai devreme decât ceilalți. Ei au fost lăsați la urmă în ce privește plata. În acest sens au devenit cei din urmă? Dar de ce au fost lăsați la urmă? Spre vindecarea lor. Oare ei au fost toți de diminează bolnavi? Sau unii s-au îmbolnăvit înăuntrul lor după ce au fost primiți și ceilalți în vie? Nu știm exact. Mă gândesc că ei au devenit cei din urmă nu pentru că li s-a plătit la sfârșit, ci din pricina modului în care au reacționat față de bunătatea gospodarului. Ei au finalizat ziua de lucru mai bolnavi ca cei de pe urmă. Cei din a doua categorie erau mai aproape de inima gospodarului decât cei dintâi. Cei de pe urmă au plecat mulțumiți și necântind. Cei dintâi au plecat supărați pe gospodar și vorbind împotriva lui. Cred că mai degrabă în acest sens, cei dintâi au fost cei de pe

urmă, și cei de pe urmă cei dintâi. Cei dintâi și-au luat rolul prea în serios în vie. Ei s-au văzut indispensabili, și apoi nu au înțeles bunătatea gospodarului și inima sa pentru recuperarea oamenilor și intersectarea cu cei din urmă i-a făcut să se revolte împotriva gospodarului. Dacă nu se intersectau cu cei de pe urmă, nu s-ar mai fi revoltat.

În 20:16, afirmația pare a viza pe toți cei din urmă și toți cei dintâi. Afirmația din 19:30 este mai nuanțată: MULȚI (deci nu TOȚI!) din cei dintâi..., și MULȚI (deci nu TOȚI!) din cei din URMĂ. Și varianta aceasta pare a fi avută în vedere și în 20:16. Cine sunt cei dintâi, și cei de pe urmă? Avem mai multe posibile abordări. Din perspectiva abordării istorice cei dintâi ar fi evreii, și cei de pe urmă neamurile. Această interpretare este susținută de pilda nunții fiului de împărat din 22:1-14, care se încheie cu afirmația: **Căci mulți sunt chemați, dar puțini sunt aleși**, sugerându-ne astfel o legătură cu pilda gospodarului milos. Și e adevărat că mulți dintre evrei nici nu au intrat în Biserica lui Hristos, dar mulți dintre Neamuri au devenit stâlpii Bisericii Sale. O a doua abordare este cea centrată pe ucenici. Pilda a fost rostită ucenicilor când Petru a pus întrebarea: noi ce vom primi...? Petru a pus întrebarea când a constatat că, spre deosebire de tânărul bogat, ei au lăsat totul și L-au urmat pe Isus. Petru și ceilalți ucenici erau cei care L-au urmat pe Isus CEI DINTĂI. Ei erau în pericol de a deveni cei din urmă. Petru, prin întrebarea pusă de el în v.27, se afla pe acel drum. În acel context dat cei dintâi erau ucenicii. Căci Mântuitorul le-a spus în v.19:29, că ORICINE a lăsat case sau rude pentru Isus, va primi însutit și viața veșnică. Deci, din această perspectivă, răsplata era nu doar pentru ucenici, ci pentru oricine avea să Îl urmeze pe Isus. Deci și tânărul bogat, dacă ar fi vrut să renunțe mai târziu la ce are pentru a-L urma pe Isus, avea să beneficieze de răsplata menționată în v.29. Toți cei ce vor crede, vor fi primiți ca Mireasa lui Hristos și vor șede pe scaunul de domnie al Domnului. Nu doar unii din cei Mântuiți vor șede pe scaunul de domnie al Domnului, ci toți: și ucenicii și tâlharul de pe cruce! Din această perspectivă vor primi toți aceeași răsplată, acel DINAR din pildă! Și nu este nicio nedreptate, căci răsplata este un har pentru toți și vine din partea Celui care are drept peste toate lucrurile. Nu pot să fac ce vreau cu ce este al Meu? – ne-ar întreba Domnul. Ucenicii l-au urmat de la început pe Isus. Au renunțat la multe. Aveau să sufere multe. Tânărul bogat nu a renunțat de la început. Să ne închipuim că el a devenit chiar un prigonitor al Bisericii din Iudeea. A trăit în confort și siguranță, și el însuși a prigonit pe Petru și pe ucenici. Dar pe patul de moarte, ca tâlharul de pe cruce, se căiește și crede în Isus. El este primit în Împărăție și șade alături de Petru pe scaunul de domnie al Domnului. Cum ar fi primit Petru din cap.19 o asemenea veste? Este deci o răsplată (acel dinar) pentru toți credincioșii, indiferent dacă unii au crezut mai devreme și alții mai târziu. Dar concluzia pildei nu insistă pe faptul că și cei dintâi și cei din urmă vor primi aceeași răsplată, ci că mulți din cei dintâi vor fi cei din urmă și invers. Deci cei dintâi vor primi chiar mai puțin decât cei de pe urmă...Despre ce să fie vorba? Cei dintâi, cei care au răspuns mai devreme chemării (**pe plan istoric**: evreii înaintea Neamurilor, **în secolul întâi**: ucenicii înaintea tânărului bogat, sau **în raport cu vârsta biologică**: unii s-au întors la Domnul de tineri și alții când erau mai bătrâni...) vor experimenta o mare ispită, și anume ispita de a se compara cu cei mai de pe urmă! Cei mai de pe urmă nu vor fi atrași așa de mult de această ispită, căci ei fac parte din cei mai de urmă. Și, revenind la pildă, e mai

ușor să fi venit în ceasul al 11-lea și să accepți că ai fost plătit ca cel din ceasul cel dintâi decât invers! Legea harului avantajează pe cei veniți mai târziu. De aceea, aceștia acceptă mai ușor harul. Dar aparent, cei dintâi sunt dezavantajați de legea harului. De aceea, ei vor avea dificultăți mai mari în a înțelege și accepta harul. Și de aceea, mulți din cei de urmă vor fi cei dintâi, pentru că ei vor accepta cu bucurie harul și se vor lăsa transformați de el. Dar mulți din cei dintâi, se vor înstrăina de har, vor rodi mai puțin, vor fi chiar îndepărtați din Împărăție. Din această perspectivă, chiar tânărul bogat pare a fi unul din cei dintâi. În raport cu el, ucenicii sunt cei dintâi. Dar în raport cu vameșii și păcătoșii, tânărul bogat pare a fi cel dintâi: căci a păzit din fragedă pruncie, din tinerețea lui poruncile. Poate la început le-a păzit chiar prin har, și poate în timp, din pricina comparării cu ceilalți, s-a înstrăinat de har. Cine știe?

(Extras din Ev. După Matei 20)

- *Pilda celor doi fii*

Chiar dacă ei erau nesinceri, Isus vrea să le dăruiască adevărurile care le-ar fi putut aduce vindecarea. Rostește o pildă despre o vie. Apare din nou tema viei. Ea a apărut în cap.20. În cap.21 Isus rostește două pilde despre vie. Prima este scurtă și foarte simplă. O cunoaștem. Să o analizăm puțin. Tatăl le cere pe rând fiilor săi să-i lucreze via. Primul îl refuză pe față. Tatăl nu-i face nimic. Nu-l pedepsește. Nu-l închide în temniță. Deci nu avem de-a face cu un tată autoritar, mândros. Tatăl respectă alegerea fiilor. El dorește ca aceștia să meargă de bunăvoie în via sa. Nu le promite nici bani și nici nu-i amenință. Le cere ca tată să-l ajute în vie. Primul se simte liber să îl refuze. De ce îl refuză? Poate din lene sau comoditate sau poate avea alte planuri pentru acea zi. Tatăl i-a cerut un mic ajutor pentru acea zi. Era vorba de o zi. Tatăl nu le-a cerut mult. Și era tatăl care-i crescuse, care investise mult în ei. Se cuvenea ca fii, să-l ajute. Era vorba de cinstirea părinților. Tatăl nu le-a cerut să-i lucreze via un an sau o lună. Nici măcar două zile. O zi, atât le-a cerut tatăl. Și cum spuneam era un tată bun, nu unul care abuza de poziția sa de autoritate. Fiii nu aveau nici un motiv să refuze. Era tatăl lor bun. Era vorba de o zi. Se cădea să îl ajute fără ezitare. Primul își necinstește tatăl și-l refuză în față. Tatăl tace, se întristează probabil, dar nu pune nici o presiune asupra fiului. Nu-i rostește nici un cuvânt de ocară, nu-l amenință. Îl lasă LIBER în decizia lui. Trece un timp și fiului îi pare rău. Era normal să-i pară rău. Tatăl avusese grijă de el și-l ajutase ani de zile. Îi dăduse poate și o moștenire. Pilda ne sugerează că e vorba de un tată bun. Și acum tatăl îi ceruse ajutorul pentru o zi și el îl refuzase. Era normal să îi pară rău, să regretă. Nu regretă că va pierde anumite beneficii pentru că nu și-a ajutat tatăl. Regretă din pricina tatălui și se duce la vie de dragul lui. Al doilea fiu este mai greu de înțeles. El spune DA! și totuși nu se duce. Avea de gând să nu se ducă de la început? A spus DA! Din rușine față de tată? Sau după ce a spus DA! a apărut ceva care l-a făcut să se schimbe. Pilda nu ne sugerează că a apărut vreo urgență care să justifice faptul că nu s-a mai dus în vie. Se pare că în inima sa de la început nu vroia să meargă în vie. Dar a fost ipocrit. Din jenă, din rușine față de tată și față de situație nu i-a spus ce era în inima sa. După ce tatăl pleacă, el se simte ușurat și nu se duce. Deci amândoi fiii erau nerecunoscători și nu vroiau să meargă în via tatălui. Primul însă are curajul să fie onest. Îi spune tatălui în față: „Asta sunt! Nu vreau să mă duc!” Al doilea însă ascunde faptul

că nu vrea să se ducă și răspunde nesincer: „Da! Mă duc!” Și ascunde adevărata sa intenție și de tată, dar și de sine. După ce trece momentul mai delicat al dialogului cu tatăl său, adevărata sa intenție iese la iveală: *De fapt, nu vreau să mă duc*. De ce nu apare regretul și în al doilea fiu? În primul apare regretul pentru că el a fost onest. A recunoscut față de sine și față de tatăl ce vrea cu adevărat. Acest lucru l-a făcut apoi să se rușineze de sine și de tată și să se răzgândească. Al doilea fiu nu este așa de onest. E nu este onest față de tată, dar probabil nici față de sine. El spune: DA! ascunzând de tată și de sine adevărata sa intenție. El nu are de ce să se rușineze. El a spus: DA! El vrea să meargă în vie. Dar apare ceva neprevăzut, minor, nu atât de important. Dar când apare, iese la iveală și adevărata sa intenție: de fapt nu vreau să mă duc. Nu se simte rușinat. Gestionează mai ușor situația: *Am vrut să mă duc...dar a intervenit ceva...* se poate justifica el. Onestitatea primului îl ajută să ajungă la regret și la căință. Lipsa de onestitate a celui de al doilea îl face să rămână departe de regret și de căință. De ce să se rușineze de sine? El de fapt a vrut să meargă, dar a intervenit ceva și nu a mai putut ajunge. Dar, Doamne ferește, el nu este un fiu nerecunoscător care și-ar refuza tatăl când îi cere ajutorul. Ce pildă minunată! Ce bine seamănă vameșii și curvele cu primul fiu și fariseii cu al doilea. Vameșii și curvele nu au vrut să facă voia lui Dumnezeu, să trăiască pentru Dumnezeu. Dar nu au ascuns acest lucru. Au vrut să trăiască pentru ei înșiși, pentru viața aceasta, pentru lumea aceasta. Și nu au ascuns acest lucru nici față de ei înșiși, nici față de semenii, nici față de Dumnezeu. Nu au pretins că sunt neprihăniți care vor să îl iubească pe Domnul. Au spus fără să se ascundă: eu sunt un păcătos, un lumesc, iubesc păcatul și mă bălăcesc în el. Fariseii însă au făcut altceva. La fel ca vameșii și păcătoșii, nici ei nu doreau să trăiască pentru Domnul și pentru Împărăția Sa. Și ei doreau să trăiască pentru ei înșiși, pentru plăcerile efemere ale lumii acesteia. Dar nu au fost la fel de onești ca primii. Ei au vrut să evite un CONFLICT DESCHIS, CLAR cu propria conștiință, cu semenii și cu Dumnezeu. Ei nu au vrut să-l privească pe tată în ochi și să îi spună sincer: NU VREAU! Ei nu au vrut să se privească în oglindă și să vadă cum rostesc cuvintele: NU VREAU! Nu! Ei au încercat să ascundă răspunsul lor. Și s-au îmbrăcat cu masca religiozității și a sfințeniei. Au făcut și multe sacrificii. Chiar au renunțat la anumite plăceri păcătoase. Au devenit păcătoși sub acoperire. Da, au devenit curvari camuflați în sfinți. Lipsa de onestitate în schimb i-a îndepărtat de momentul regretului, al căinței și al rușinării. Și primii și ultimii erau păcătoși care se iubeau pe sine și nu pe Domnul. Primii recunoșteau acest lucru, dar ultimii îl negau cu îndârjire. Iată de ce primii au răspuns mesajului lui Ioan, iar ultimii nu. Ioan le-a adus aminte celor doi fii cine este tatăl și ce bun este el. Și primul fiu s-a rușinat și s-a căit. Al doilea fiu însă a reacționat altfel la mesajul lui Ioan: *Da, tatăl este foarte bun... eu sunt de partea lui. Am vrut să mă duc, dar a intervenit ceva... chiar aproape că m-am dus. Nu am de ce să mă rușinez și nici de ce să mă căiesc. De ce să mă duc și să mă botez public în Iordan spre iertarea păcatelor?*

În contextul pildei ar însemna că al doilea fiu vede că primul care a spus *NU*, regretă și apoi se duce. Căința primului fiu devine o resursă pentru vindecarea celui de-al doilea fiu. De ce? Primul fiu devine o oglindă pentru al doilea. Când privește spre primul fiu, al doilea poate vedea mai bine adevărul despre sine pe care încearcă să îl ascundă. Onestitatea primului fiu reliefează lipsa sa de onestitate. Faptul că primul fiu se duce în vie chiar dacă inițial a spus *NU* evidențiază

mai bine faptul că el nu s-a dus și că este grav acest lucru. Onestitatea primului fiu este urmată de har din partea tatălui. Tatăl nu-l pedepsește. Îl primește în vie cu bucurie. Relația este refăcută. Acest final fericit, îl încurajează și pe al doilea fiu să fie onest. Dacă s-ar duce la tatăl și i-ar spune: *Motivul pentru care nu am venit nu a fost întemeiat... de fapt nu am vrut... nu am avut curaj să îți spun... dar iartă-mă... îmi pare rău acum... primește-mă în via ta*, oare nu l-ar primi tatăl și pe el? Tatăl din vie este personajul pozitiv. El îl oglindește pe Domnul. Nu greșim dacă am lega cele trei pilde despre vie. De fapt, tatăl celor doi vii nu ar fi altcineva decât gospodarul din pilda din cap.20, și proprietarul viei din următoarea pildă. În această lumină este și mai bine reliefată vina celor doi fii. Oare ce fel de tată era gospodarul din cap.19? Dacă era atât de bun cu cei mai marginalizați, oare cum era cu cei din casa lui? Da, nu greșim deloc dacă ne gândim că tatăl viei era minunatul gospodar din cap.19.

- ***Pilda vierilor***

Din nou este o pildă despre vie. Din nou un gospodar. Nu greșim dacă ne gândim că este vorba despre același gospodar din pilda din cap.20. Acest gospodar sădește o vie. Dar nu doar atât. O împrejură cu un gard, sapă un teasc în ea și face și un turn. El face toate pregătirile pentru ca via să fie lucrată. Trebuie să plece în altă țară. Via o dă unor vierii. Vierii nu trebuie să mai investească nimic. Totul este pregătit. Nu li se cere eforturi suplimentare. De ce sădește gospodarul nostru via? Pentru că avea mare nevoie de rodul ei? Dacă e gospodarul din cap.20, știm că răspunsul este nu. Și într-adevăr detaliile din această pildă ne confirmă că este vorba despre același tip de gospodar, orientat spre semeni și nu spre rod. El sădește via pentru a oferi de lucru vierilor, o sădește de dragul lor. Nu-i pune robi și nu cere toate rodoale. Cere partea lui de rod. O parte este a vierilor. El este bun și generos. Le dă o bună parte din rod, mai mult decât le-ar fi dat orice alt proprietar de vie. Ei acceptă tocmeala. Nu le dă tot rodul, ci doar o parte. El vrea ca ei să știe că el rămâne proprietarul și că este drept și onest să-i dea și lui o parte din rod. Și de ce nu? Gospodarul iubea și rodul viei și dorea să se bucure de el.

Vine vremea roadelor. Îi trimite pe robii săi să îi aducă partea sa de rod. Observăm că al nostru gospodar era un om înstărit, bogat și cu mulți robi. El nu a sădit doar via, ci a făcut și gardul, și teascul, dar și un turn. De ce un turn? Ca depozit? Ca să poată locui în el vierii? Oricum este generos și bogat. Are și o grămadă de robi. Și ne întrebăm: de ce nu a lăsat o parte din robi să lucreze via sa? Oare nu avea suficienți robi? Oare nu se putea lipsi de câțiva din ei? Ba da! Căci după ce unii sunt omorâți, el trimite alți robi, mai mulți decât cei dintâi. Și pune în calcul că și aceștia pot fi omorâți. Deci riscă să își piardă o mulțime de robi când îi trimite la vierii. Deci nu era în criză de robi. Avea suficienți robi. Deci ar fi putut lăsa pe robii săi fideli să-i lucreze via. De ce a încredințat-o acestor vierii? Oare nu știa de la început ce fel de oameni sunt? Oare gospodarul nostru care era preocupat mai întâi de toate de oameni și se pricepea atât de bine în a citi adâncul inimii acestora, nu și-a dat el seama de la început că vierii au un caracter îndoielnic? Oare nu a avut anumite bănuieli? Într-adevăr, ce fel de oameni erau vierii de au omorât cu sânge rece pe robii proprietarului? Erau hoți, tâlhari și criminali. Ce fel de oameni erau ei de au omorât pe fiul Binefăcătorului lor, care le dăduse de lucru? Deci, gospodarul refuză

să își lase robii fideli să-i lucreze via și o dă în mod conștient unor vieri cu un caracter îndoielnic. Ce urmărește el? De ce riscă să piardă întreaga sa afacere, întreaga sa investiție? Este ca și cum gospodarul ar da via sa unei cete de tâlhari. Exact asta a făcut. Căci ce fel de oameni s-ar fi putut comporta ca vierii? Deci gospodarul riscă de la început. De ce? Dar el continuă să riște. El trimite o parte din robi. Nu-i trimite înarmați. Îi trimite neînarmați. Și aceștia se duc către acești vieri dubioși. Și sunt omorâți. Dacă în primă fază el a riscat pe rodul viei, acum riscă pe viața robilor săi fideli. Dar ce ne intrigă și mai mult, este ce face în continuare!!! Poate că în primă fază a sperat că ceata de tâlhari se va schimba în bine în urma încrederii și a generozității pe care el le-a acordat-o. Poate erau de-abia eliberați din închisoare și nu-i angaja nimeni. Gospodarul îi ia, le oferă și de lucru și un loc unde să locuiască, le acordă încredere, nu le lasă nici un supraveghetor, îi lasă singuri în via sa, să o stăpânească și să o lucreze cum cred de cuviință. Nu lasă nici un rob de-al lui sau un paznic. Îi lasă doar pe ei. El speră că acest gest îi va vindeca, îi va recupera ca oameni. Dar ei calcă în picioare binefacerea și încrederea acordată. Ei se gândesc: ce fraier! Să profităm de naivitatea lui! Sau se justifică: *Noi am lucrat cu greu via și acum vrea și el partea lui de rod! Partea lui de rod, auzi! Dar ce, suntem sclavii lui? Să-și fi lăsat și el câțiva robi să-i lucreze partea lui de rod! Dar noi am lucrat tot și acum vrea și el o parte? Noi am avut grijă de vie, noi am păzit-o, noi am lucrat-o! E ca si via noastră! El a plecat departe, a lăsat-o în paragină, și acum bine mersi vrea și partea lui de rod, auzi! Nerușinatul! Leneșul! Tâlharul! Căci dacă noi nu am fi păzit-o și lucrat-o, ea ar fi rămas în paragină și ar fi fost prădată și nu ar fi avut parte de nimic. Deci să nu aibă parte de nimic. Să se întoarcă să lucreze el via și noi vom pleca. Dar până atunci rodul e al nostru. Auzi stai bine mersi departe, nu miști nici un deget și vrei și rod!*

Gospodarul riscă de la început. El riscă rodul viei. Și apoi viața robilor săi. Dar de ce? Dorește atât de mult rodul viei? Cum spuneam, dacă până când a trimis primii robi mai înțelegem ceva din comportamentul său, ce face după aceea ne intrigă total. De ce nu a trimis o armată apoi? De ce nu a trimis robi înarmați? De ce nu a trimis o scrisoare? De ce a trimis și mai mulți robi dar nu ca să lupte ci ca să le transmită un mesaj vierilor? Acum era evident că sunt în mare pericol de a fi uciși. De ce riscă și viețile altor robi? Era atât de obsedat de partea lui de vie? Nicidecum! Căci putea să trimită o armată. În final va veni el însuși cu armata sa pentru a-i pedepsi pe vieri (vezi v.40, 41). Deci el avea de la început capacitatea de a trimite o armată. Dar nu o face. Dacă înarma toți robii uciși forma o armată redutabilă. Și putea trimite o armată imediat după ce au fost uciși primii robi. Sau putea lăsa de la început o armată lângă vie să-i supravegheze. Sau putea trimite mesagerii escortați de o armată. Dar el nu face așa. Nu trimite nici o armată, trimite robi neînarmați. Și apoi alții, mai mulți, tot neînarmați, neescortați, neprotejați. Îi trimite ca pe niște oi în mijlocul lupilor. Și după ce mulți, mulți robi sunt uciși, el recurge la un gest de neînțelese. Îl trimite pe fiul său. Și se pare că e vorba de singurul său fiu. Căci trimite pe fiul său, nu pe unul din fiii săi sau pe cel mai mare dintre fii. Vierii știu că e vorba de un singur fiu. E vorba de singurul moștenitor. Dacă îl vor ucide, nu va avea cine să moștenească via. Gospodarul va muri și el că e bătrân și o vor revendica ei căci o lucrează de atâția ani. Nimeni nu le-o va lua. Deci e vorba de singurul lui fiu. Și îl trimite singur, neînarmat,

neprotejat. Și-l trimite nu ca să lupte ci ca să transmită un mesaj. Și speră că vor primi cu cinste pe fiul său. Pe ce mizează el? Cum poate spera că vor primi bine pe fiul său dacă i-au omorât înainte de aceasta zeci sau chiar sute de robi?

Gospodarul urmărește vindecarea profundă, autentică a vierilor. Vierii sunt de la început o ceată de tâlhari răi, egoiști, plini de răutate, suspicioși și neîncrezători. El vrea să îi vindece prin bunătatea și generozitatea sa, prin încrederea acordată. Dacă lăsa armata de la început, ei s-ar fi conformat poruncii, dar nu s-ar fi transformat în lăuntru lor. Gospodarul acesta urmărește: vindecarea profundă a lăuntru lor. Să devină onești, cinstiți, să recunoască ce nu este al lor, ce nu li se cuvine, să recunoască generozitatea, dreptul și proprietatea celuilalt. Să nu mai fure bunul altuia, ci să îl respecte și să îl prețuiască. Să așeze relația cu semenii, cu gospodarul, mai presus de câștigul material. De aceea gospodarul nu-i face proprietari pe vie. Putea să le dăruiască via, dar nu o face. De aceea, le cere o parte din rod. Putea să nu le ceară. Dar le cere. El le creează un cadru al vindecării, al testării, al reabilitării. Și mizează pe bunătatea Sa și pe încrederea acordată. De aceea trimite robii neînarmați: pentru ca ei să vadă bunătatea sa, bunele sale intenții, că nu este dușmanul lor, că nu le vrea răul, că nu vrea să îi pedepsească chiar dacă au greșit, că încă le acordă încredere. Vierii l-au văzut de la început pe gospodar un dușman, unul care le amenință câștigurile, profiturile, unul care râvnește la ce este al lor de drept. După ce au fost omorâți primii robi prăpastia dintre ei și gospodar s-a adâncit și mai mult. Acum s-au înverșunat și mai mult împotriva lui. *Acum, se gândeau ei, desigur ne urăște și mai mult și ne vrea răul și mai mult. A vrut să ne păcălească de la început. A vrut să profite de noi că nu ne angaja nimeni. Acum însă este și mai pornit împotriva noastră. Și de ce? Pentru că ne-am apărat? Pentru că ne-am apărat câștigurile viei în fața robilor săi vicleni și lacomi? Cu siguranță că robii aceia lacomi s-ar fi înfruptat ei din rod și nu l-ar fi dus la gospodar, și gospodarului i-ar fi spus că nu i l-am dat. Și gospodarul cum și așa este pornit împotriva noastră, i-ar fi crezut și tot nu am fi făcut nimic. Și sigur acești robi au gânduri ascunse de război. Ei spun că au venit cu gânduri de pace doar să ceară partea de rod. Dar noi știm că au gânduri ascunse să ne ucidă. I-am omorât pentru că meritau. I-am omorât pentru ca să ne apărăm propria viață. Nu putem muri de foame din pricina lăcomiei gospodarului. Trebuie să supraviețuim!*

Dar gospodarul care intuiește că prăpastia este și mai adâncă, plusează în bunătate, în har, în a se face vulnerabil. El vrea să le arate din tot dinadinsul că nu-i urăște, că are gânduri de pace, că de la început a fost pentru ei și nu împotriva lor, că este gata să îi ierte, că vrea să continue relația și parteneriatul cu ei. Nu vrea să-i dea afară din vie ci doar să restabilească relația de încredere, iar ei să-și dovedească onestitatea prin a-i da rodul din vie. Și știa că dacă bunătatea sa inițială i-a fost călcată în picioare singura soluție de vindecare este să le arate acum și mai multă bunătate și mai multă încredere. Și trimite tot robi neînarmați, și trimite mai mulți robi ca la început. Dar și aceștia sunt omorâți. Prăpastia e și mai adâncă. Singura soluție este să pluseze în calitatea mesajului. Dar ce să mai facă? A trimis atâtea robi. Nu a trimis o armată, ci a trimis și mai mulți robi. Dar ei tot nu au înțeles.

Ce aş putea să fac pentru a le arăta că sunt bun, pentru ei, că le vreau binele. Că nu le sunt duşman? A, ştiu ce voi face! Voi trimite pe fiul meu! Poate robii mei nu au transmis cum trebuie mesajul. Da, am trimis pe robii cei mai buni, pe cei care au învăţat să fie buni de la mine. Şi ştiu că le-au vorbit cu blândeţe şi cu bunătate, aşa cum i-am învăţat. Dar nu au putut să le vorbească aşa cum le poate vorbi fiul meu, care este din mine, care de mic a fost învăţat să trăiască în bunătate şi dragoste. Le voi trimite pe unicul meu fiu, care este atât de bun şi blând. Când îi vor auzi vocea sa blândă şi aşa plină de iubire, când vor auzi cuvintele sale dulci şi când vor vedea ochii săi gingaşi, sunt sigur că inima lor de piatră se va topi şi vor înţelege bunătatea mea. Vor înţelege că le vreau binele de la început, că îi voi lăsa în vie, că nu au de ce să se teamă de mine şi că le cer partea de rod spre binele lor, spre vindecarea lor sufletească. Da, voi trimite pe fiul meu! Îl voi trimite neînarmat, fără armată. Căci dacă ar vedea doar o singură armă, s-ar tulbura şi ar crede şi mai mult că le vreau răul.

Dar nu se poate să nu te gândeşti ca tată că fiul tău este în pericol. Nu se poate să nu îţi vină în minte sutele de robi ucişi. Gospodarul speră că fiul va fi bine primit, dar nu poate fi sigur. Deci riscă. Şi de data aceasta riscă pe viaţa singurului său fiu! Ce fel de om este gospodarul? Unde întâlneşti un asemenea om? Ce om şi-ar risca via, viaţa a sute de slujitori şi apoi viaţa singurului fiu preaiubit pentru vrăjmaşii lui? În speranţa că duşmanii lui se vor căi şi se vor schimba în bine. Deci în speranţa că... şi nu sigur... că există şi posibilitatea ca fiul să moară şi vierii să nu se căiască. Şi chiar aşa se întâmplă! Cât de mult îi iubeşte deci gospodarul pe vierii? Când de mult doreşte şi vrea mântuirea lor şi vindecarea lor încât este gata să rişte şi viaţa unicului său fiu? Pune-te în pielea lui. Să spunem că via lui ar fi casa ta. Vierii ar fi duşmanii tăi. Şi tu le dai casa ta şi pleci în altă parte. Gândeşte-te că robii ucişi ar fi prietenii tăi dragi şi nu nişte necunoscuţi. Nu te gândi generic la cuvântul prieten. Gândeşte-te specific la prietenii tăi cei mai buni sa îi vezi cum sunt ucişi de duşmanii tăi. Imaginează-ţi toată durerea pierderii lor şi faptul că nu îi vei mai putea vedea niciodată în viaţa aceasta. Şi gândeşte-te că mai ai un fiu... poate chiar îl ai. E singurul tău fiu, eşti bătrân. E fiul făcut la bătrâneţe. Nu mai poţi avea alţi fii... şi nu e un fiu rebel şi risipitor. E un fiu atât de bun şi fidel. Sufletul tău se desfată în el, în relaţia cu el. Şi e atât de bun încât acceptă să meargă neînarmat la duşmanii tăi. Şi tu să fii gata să rişti viaţa lui în speranţa vindecării vrăjmaşilor tăi? Ai face acest lucru? Ai risca?

Cine sunt robii? Cum de au acceptat slujba de a se duce ca miei în mijlocul lupilor? Robii aveau în ei ceva din bunătatea stăpânului. Robii au înţeles inima stăpânului şi erau purtaţi de aceeaşi iubire şi bunătate faţă de vierii. Ei au privit la iubirea stăpânului lor şi s-au dus din iubire la vierii. Au înţeles că stăpânul nu vroia nimicirea vierilor, căci dacă ar fi dorit acest lucru, ar fi trimis de la început o armată. Au înţeles că el dorea mântuirea lor. Şi de dragul stăpânului lor, şi de dragul vierilor s-au dus gata să se jertfească pentru mântuirea duşmanilor stăpânului lor. Şi de fapt robii erau vierii vindecaţi. Altă dată fuseseră şi ei vierii răzvrătiţi care-l urau pe gospodar. Dar bunătatea gospodarului şi bunătatea altor robi care s-au jertfit pentru ei le-a topit în cele din urmă inima. Acum era rândul lor. Ca unii care nu au uitat orbirea în care au trăit altădată şi jertfa celor prin care au fost desprietriţi, au mers de bunăvoie ca mesageri ai păcii către vierii nerecunoscători.

Cine e fiul? Cum de acceptă el acest drum către moarte? Fiul are o relație specială cu tatăl. Bunătatea tatălui se găsește și în inima sa. El nu a fost un vier răzvrătit. El este fiul gospodarului, care de mic a primit și înțeles iubirea și bunătatea acestuia. El înțelege miza. Și merge din iubire pentru tatăl și din iubire pentru vieri. Chiar faptul că acceptă slujba de mesager al păcii face și mai dificilă trimiterea lui ca miel de jertfă. Căci atunci când fiul a spus cu hotărâre: *Da! Mă duc!* a strălucit în toată frumusețea iubirii și a bunătății sale. Și oare această strălucire nu a topit inima tatălui și l-a făcut să conștientizeze din nou faptul că are un fiu așa de minunat? Oare nu a fost mândru de el, și a spus: *Ce minunat este fiul meu! El îmi înțelege cel mai bine inima. Iată ce frumos a crescut! Este plin de bunătate și iubire! E gata să meargă ca mesager al păcii, de dragul meu, de dragul vierilor. Ce mult mă iubește! Este gata să moară pentru mine! Ce mult iubește pe dușmanii mei. Este gata să moară de dragul lor. Iată că își riscă viața mergând neînarmat la dușmanii mei. Ce minunat e fiul meu! Cum să renunț la el? Cum să risc pierderea unicului meu fiu?*

Și totuși a riscat. Iubirea față de vieri pare a fi mai mare decât iubirea față de propriul fiu. Fiul avea să moară în mântuire, dar vierii nemântuiți. Cel neprihănit este sacrificat de dragul celor răzvrățiți. Am învățat acest lucru încă de la Cain și Abel. Dumnezeu nu-l apără pe Abel, dar intervine să-l apere pe Cain de răzbunătorul sângelui! Miza este mântuirea eternă. Fiul cel bun și neprihănit este sacrificat deci de dragul dușmanilor săi împietriți. Câtă iubire are gospodarul pentru vieri. Este într-adevăr o nebulie! Este într-adevăr de necrezut și de neînțeles.

Fiul privește la tatăl său care-l trimite ca miel de jertfă. Se duce de bunăvoie, nu constrâns. Se duce din iubire, nu din datorie. Și știe că tatăl îl iubește. Dar ce fel de dragoste este aceasta care te trimite către moarte? Fiul înțelege riscurile. El nu se îndoiește de iubirea tatălui. El înțelege miza: vindecarea și mântuirea vierilor. El este Abel, iar vierii sunt Cain. Abel moare, Cain trăiește. Aceasta este logica de neînțeles a iubirii. Fiul nu se simte nedreptățit. El nu simte că tatăl iubește pe vieri mai mult decât îl iubește pe el însuși. El ar fi putut spune: *Înțeleg tată... Ești iubire... și-i iubești pe vieri! Dar oare nu trebuie să-i iubești și pe robii? Oare nu trebuie să mă iubești și pe mine? Oare nu trebuie să ne iubești chiar mai mult căci noi suntem prietenii tăi care te iubim? De fapt, nu îți cerem să ne iubești mai mult, ci doar să ne iubești măcar la fel ca pe vieri. Dar iată că tu iubești mai mult pe cei ce te urăsc și mai puțin pe cei ce te slujesc.* Fiul nu spune așa. El nu se îndoiește de iubirea tatălui pentru el. Tatăl e gata să jertfească pe robii săi și pe unicul fiu în speranța reconcilierii relației cu vierii. Ce fel de tată este acesta? Ce fel de iubire este aceasta? Ai dori să fii robul gospodarului? Ai dori să fii fiul lui? Ce ai prefera să fii: prietenul sau dușmanul său? Dacă ești prietenul său, el te va sacrifica de dragul dușmanilor lui? Dacă ești dușmanul său, el te va păsuși, și va pune pe alții să sufere pentru ca tu să nu fii pedepsit!

Fiul privește la chipul tatălui când îl trimite ca miel de jertfă. El nu vede în acest chip o iubire idolatră față de vieri și o lipsă de iubire față de el însuși. El a văzut durerea imensă a tatălui față de robii care au murit și acum pe chipul său vede durerea aproape de nesuportat care-i sfâșie inima. El știe că tatăl îl iubește enorm, știe că nu-l iubește mai puțin ca pe vieri. Tatăl nu-l trimite râzând, zâmbind, ci cu lacrimi în ochi, cu buzele tremurânde, de-abia abținându-se să nu

plângă, ducând o luptă pe viață și pe moarte în inima sa pentru ca să împlinească ce a hotărât. Se încurajează și spune: vor primi cu cinste pe fiul meu! El se convinge pe sine că poate fi un final fericit: fiul nu moare iar vierii se pocăiesc. Dar este atât de naiv? O, nu. În inima sa cunoaște riscurile, și iată că riscă. E nebunia iubirii care suferă totul, nădăjduiește totul, crede totul. Tatăl se grăbește să-și trimită fiul, pentru ca să nu se răzgândească. Încearcă să scurteze dialogul cu fiul înainte de plecare și nu-l privește prea mult în ochi. Durerea e prea mare. S-ar răzgândi, nu ar putea duce până la capăt ce a hotărât. Fiul vede toată frământarea tatălui. E deplin convins de iubirea lui. Și tocmai această iubire îi dă aripi, îi dă putere să accepte jertfa. Și fiul exclamă: *Cât de mult iubește tatăl pe vieri de mă trimite pe mine, singurul fiu, pe care-l iubește cu toată inima sa, pentru ca vierii să nu piară ci să trăiască!* Fiul înțelege miza. El va recupera cu tatăl în ceruri. Dar vierii ar fi pierduți pentru totdeauna.

(Extras din Ev. După Matei 21)

- ***Pilda nunții fiului de împărat***

Această pildă este în spiritul pildei vierilor. De fapt sunt repetate anumite idei din pilda vierilor. Desigur sunt introduse și aspecte noi. Aspectele noi ne vor interesa în mod deosebit. Isus nu rostește această nouă pildă doar pentru a întări mesajul din prima pildă. El dezvoltă, completează mesajul primei pilde.

Un împărat, deci. Ne-am mai întâlnit cu un împărat în cap.18. Apoi, în cap.20 ne-am întâlnit cu un gospodar. Acum în Templu ne întâlnim și cu un gospodar și cu un împărat. Ca și cum Isus ar dori să apropie cele două personaje pentru a ne comunica faptul că sunt una și aceeași persoană. Deci nu greșim dacă spunem că împăratul care organizează nunta este același împărat milostiv din cap.18 și bunul gospodar din celelalte două pilde. Este vorba deci de un împărat bun care își iartă supușii, care este milostiv cu ei, care-i îngrijește și le vrea binele. El este gata să piardă, să iasă în pagubă de dragul oamenilor din împărăția lui. Cine nu ar dori un astfel de împărat? Deci cei din împărăția lui nu au nici un motiv să se răskoale sau să se răzbune pe împărat. Nu e vorba de un Tiran, de un împărat care i-a nedreptățit și i-a asuprit și înrobit.

Spre deosebire de pilda vierilor, relatarea lui Matei începe pilda nunții fiului de împărat cu celebra formulă: *Împărăția cerurilor se aseamănă cu un împărat...* Deci personajul principal este împăratul. Trebuie să privim la inima lui pentru a înțelege o taină a Împărăției Cerurilor. E interesant deci că pilda vierilor nu începe cu această formulă în relatarea lui Matei. Oare Împărăția Cerurilor nu se aseamănă și cu acel gospodar? Desigur! Totuși Matei folosește această formulă doar pentru a introduce pilda cu nunta. Împăratul cel milostiv organizează nunta fiului său. Se prea poate să fie vorba de unicul său fiu. Este vorba de viitorul rege, de viitorul Împărat deci și de viitoarea regină. Această căsătorie nu reprezintă ceva foarte important doar pentru Împărat, ci și pentru întreaga Împărăție. E cert că este unul din evenimentele cele mai importante din viața împăratului. E vorba de fiul său preaiubit și de căsătoria lui. Prin această căsătorie linia regală va fi dusă mai departe. Când este un asemenea eveniment în viața unui apropiat (rudă,

prieten, stăpân etc.) SE CADE să vii. E de la sine înțeles că nu poți lipsi. Acum era vorba de Împăratul lor care le făcuse atât de mult bine. Era vorba și de fiul împăratului, viitorul lor rege. De această căsătorie depindea destinul împărăției din care făceau și ei parte. Cum să lipsești? Dacă citim cu atenție pilda vom observa că inițial cei chemați la nuntă au confirmat. Ei nu sunt poftiți la nuntă atunci în ziua nunții. v.3 spune: că a trimis pe robii săi să cheme pe cei poftiți la nuntă. Deci ei fuseseră poftiți la nuntă de împărat mai de mult. E absurd să credem că ei nu știau data nunții și că împăratul i-a chemat în ziua nunții. Era vorba de evenimentul anului. În sfârșit fiul bunului Împărat își găsisse o soție minunată. Împăratul era bucuros. El poștește la masă pe cei mai importanți oameni din împărăție. Nu poate pofti la masă toată împărăția. Pe cine cheamă un împărat la masă? Pe prietenii săi, pe rudele sale, pe oamenii cu funcții înalte în împărăție...pe care el i-a pus în acele funcții și care răspundeau direct înaintea împăratului. Deci nu e vorba de niște necunoscuți care nu aveau legături apropiate cu împăratul. E vorba de cei mai apropiați de împărat: de rudele sale, de prietenii săi, de cei pe care-i numise în funcții înalte în împărăția sa. Nu puteau veni toți la nuntă. Era deci o mare onoare ca să fii invitat la nunta fiului Împăratului! Câți nu ar fi vrut să participe la o asemenea nuntă ca în povești? Deci cei poftiți la nuntă aveau toate motivele să participe la nuntă. Ei primesc invitațiile cu mult timp înainte. Și NU INFIRMĂ. Nu spun că NU VOR VENI. Împăratul nici nu se gândește că cineva ar putea lipsi. Invitații se comportă ca și cum ar veni, dar în ziua nunții NU VIN! Ei seamănă cu al doilea fiu din pilda cu cei doi fii. Ei spun că vor veni, și totuși nu vin. Ei de la început nu vor să vină, dar ascund acest lucru. De ce? Ca să-l facă de rușine pe împărat în ziua nunții lui? Tot ce este posibil! Ne dăm seama că cei invitați la nuntă nu doar că sunt străini de inima împăratului, dar îl dușmănesc pe ascuns. Ei acceptă să fie apropiații împăratului, să ocupe funcții în împărăție, să se bucure din plin de beneficiile ce derivă din acestea, dar sunt împotriva împăratului. Se bucură de darurile lui, dar nu le pasă deloc de el! Nu le pasă de bucuria lui cea mai mare. Nu îi sunt nici prieteni, nici apropiați. Joacă la dublu. Sunt duali. Deci acceptă funcțiile oferite de împărat, dar îl desconsideră pe împărat. Nu doar că nu le pasă de el, dar îi sunt, pe ascuns, dușmani. De fapt de ce nu au venit ei la nuntă? Motivele invocate: unul pleacă la negustoria lui, altul la holdele lui....sunt pretexte, și nu motive întemeiate. Nu e vorba de urgențe, de lucruri neprăzute grave. Ei de fapt nu vor să vină la nuntă, căci nu le pasă de el. Lor le pasă doar de ei înșiși și de treburile lor. Ei nu se văd parte din împărăție. Ei văd holdele lor sau negustoriile lor ca un regat în regat, ca un regat propriu. Iar pe împărat și împărăția lui îl văd ca pe un dușman care le încurcă afacerile, care nu-i lasă să se dezvolte și să se extindă. Deci nu vor să vină la nunta lui. Sunt egoiști. Le pasă doar de nunțile lor, de treburile lor. Bucuria altuia nu-i sensibilizează. Chiar dacă e vorba de însăși cea mai mare bucurie a împăratului. Invitații îmi par acei oameni bolnavi de invidie care pur și simplu nu suportă fericirea sau bucuria semenului. Bucuria celui alt îi chinuie. Nu cred că s-au vorbit între ei și vor să-l facă de râs pe împărat în ziua nunții lui. Poate fiecare mizează că vor veni ceilalți și că nu se va simți lipsa lui. Ei încearcă în prima fază un fel de diplomatie, specifică celui de al doilea fiu din pilda cu cei doi fii. Ei nu vor să vină de la început. Însă ascund acest lucru. Și apoi în ultimul ceas inventează o scuză, un pretext, o așa zisă urgență. Problema este că nici unul nu vine! Astfel se simte lipsa fiecăruia! Împăratul insistă. Trimite alți

robi, a doua oară și-i cheamă la OSPĂȚ! Și e vorba de un ospăț dat de Împărat. E vorba de mâncare, de băutură, de o nuntă împărătească, de o nuntă generoasă ca în povești! Împăratul nu-i cheamă la război, nu-i cheamă să le ceară datoriile, nu-i cheamă să-i trimită la muncă, nu-i cheamă să-i de partea lui de rod din viile lor! Îi cheamă la nuntă! Și totul e pe cheltuiala împăratului! El e generos! Știm lucru acesta! Nu-i cheamă să-i jupoaie cerându-le daruri mărețe. Îi cheamă la bucurie, la chef și voie bună! Cine ar refuza o masă pe gratis? Și e vorba de o masă împărătească! Chiar dacă nu l-ai cunoaște pe împărat, de ce ai refuza o invitație la o asemenea nuntă? Măcar din curiozitate, sau măcar pentru mâncare și voie bună! Măcar pentru a auzi ultimele bârfe de la curtea regală și tot merită să vii! Identificăm un element de noutate la această pilda, și anume chemarea, invitația este la o NUNTĂ. În toate pildele rostite din cap.18 și până acum găsim ideea de CHEMARE: robii sunt chemați să-și plătească datoriile, muncitorii să lucreze în vie, fiii să-și ajute tatăl în vie, robii să dea stăpânului partea lui de rod...Toate chemările de până acum sunt LEGITIME dar într-un fel sau altul apare un anumit efort din partea celui invitat. E vorba de muncă sau de plățirea unei datorii. Dar ACUM e vorba de o INVITAȚIE la o nuntă, și una împărătească! Și e vorba de împăratul lor bun și de fiul său la fel de bun! Ideea de refuz apare și în celelate pilde. Dar acum refuzul e absurd. Vierii iubeau rodul viei și nu voiau să-l dea stăpânului viei. Dar acum împăratul îi cheamă nu pentru a le cere, ci pentru a le dărui, și invitații tot nu vin! E incredibil! E de înțeles să refuzi o invitație în care ești chemat să îți plătești o datorie, chiar dacă e onest să o plătești. Iubești banii și nu vrei să o plătești. Dar de ce ai refuza o invitație în care ți se oferă gratis o masă împărătească? Motivul poate fi unul singur: o ură profundă față de împărat. O ură adâncă. O ură fără teimei, dar o ură mare. De fapt ei îl urau așa de mult pe împărat încât NU SUPORTAU să-l vadă bucuros. Poate credeau că împăratul complotază împotriva lor și că de fapt nu este vorba de o invitație la nuntă, ci de o capcană. Ar avea logică. Ei îl urau pe împărat. Se simțeau cu musca pe căciulă. Și se gândeau că împăratul a aflat (și probabil aflase!), și că nunta este un pretext ca să-i prindă. Căci asta ar fi făcut ei dacă erau în locul împăratului. Ei nu puteau concepe că împăratul poate fi atât de bun! Ei erau poate și bolnavi de invidie față de fiul împăratului, moștenitorul tronului. Decizia lor ulterioară de a ucide pe robii trimiși de împărat ne face să ne gândim că ei râvneau la tron, că ei urmăreau pe ascuns o detronare a împăratului. Poate sperau că fiul nu se va căsători, că linia regală nu va continua și astfel vor putea ei vâna tronul. Nunta nu era un prilej de bucurie pentru ei, ci unul de întristare, de mânie. Îl urau atât de mult pe împărat, încât nu puteau suporta să-l vadă bucuros. Iar unii râvneau tronul, și astfel nunta fiului împăratului le strica toate planurile de ascensiune către tron. O ură ascunsă, iese deci acum la iveală. În vremurile de atunci, ideea de a refuza pe împărat era inacceptabilă. Dacă împăratul îți cerea un lucru, nu-l puteai refuza. Dacă împăratul te chema la el, era o poruncă. Era la fel de legitim cum un angajator își cheamă angajatul pentru a-i da raportul. Dacă împăratul te invita la masă era de neconceput să-l refuzi. Refuzul însemna o ofensă, o jignire mare adusă împăratului. Ba mai mult însemna o sfidare, și încă una publică. Dacă refuzai o invitație la masă din partea împăratului erai perceput ca un dușman, ca unul care sfidează pe împărat și instigă și pe alții la rebeliune. Dar să refuzi invitația împăratului la nunta fiului său, oare ce însemna acest lucru? O jignire mult mai mare, și chiar o

declarație de război fățișă. Nu este deci ca și cum un prieten ar refuza să vină la nunta mea. Aici e vorba de a refuza împăratul, și de a refuza să vii la nunta fiului său. E foarte grav. E o mare jignire. E o jignire publică. Este considerat un act de răzvrătire ce în multe împărății se pedepsea cu moartea! Deci cei care l-au dușmănit în ascuns, care mocneau de ură, își fac acum publică răzvrătirea. Este riscant pentru ei! Dar îl urăsc prea mult ca să vină la nuntă. Îl urăsc prea mult ca să-l poată vedea bucuros! Rămân în prima fază diplomați și inventează tot felul de scuze. Ascund adevăratul motiv: ura față de împărat.

Deși răspund diplomatic, împăratul percepe mesajul. Și face un lucru extraordinar. Îi mai trimite pe robi încă odată! Orice alt împărat ar fi pus să îi aresteze imediat și să fie puși sub acuzație de răzvrătire împotriva tronului! Căci un împărat dacă tolerează o astfel de revoltă, își pierde împărăția! Căci dacă nu ripostează toți nemulțumiții se vor răscula! El își dă seama că supușii lui nu-i sunt fideli, că există un complot mocnit la adresa tronului său, și totuși face un gest pe care nu l-ar face niciodată un alt împărat: mai trimite o dată pe robi cu mesaj de pace, de a participa la nuntă. Ei îl urăsc fără motiv. El înțelege acest lucru, poate îl bănuia mai de mult. El nu vrea să-i pedepsească. Ci urmărește reconcilierea, și vindecarea lor. Este dispus să îi ierte. El vrea să le arate că nu au nici un motiv să-l urască. Cum poți urî pe cineva care îți vrea binele și lucrează doar spre binele tău? Ura lor era întemeiată pe motive false. Ei credeau o mare minciună despre Împărat. Credeau că le este dușman când el le era prieten. Împăratul vrea să distrugă această minciună din mintea lor și plusează ca și stăpânul viei în har și bunătate. Când cineva te urăște pentru că crede că îl urăști poate fi vindecat dacă va vedea dragostea ta! Deci iubește-l mult și poate se va vindeca. Pe acest lucru mizează și împăratul din pildă. Dar la a doua chemare se întâmplă ceva care nu a avut loc la prima trimiterea robilor. La prima trimitere, invitații nu au vrut să vină. La a doua unii au plecat în treburile lor. Mesajul transmis era clar: *suntem hotărâți în decizia noastră: nu venim cu nici un chip!* Alții au transmis un mesaj și mai clar împăratului: *au batjocorit și omorât robii!* Dar de ce au făcut acest lucru? În pilda vierilor era o situație diferită. Robii cereau partea de rod a stăpânului. Dar acum robii veneau cu o ofertă. De fapt și în pilda vierilor robii veneau cu o cerere, ci de fapt cu o ofertă. Acum însă oferta este MULT MAI CLARĂ. Împăratul îi cheamă nu doar la reconciliere și pace, dar îi cheamă la un OSPĂȚ! Gestul lor de a omorî robii este de neînțeles! Acest lucru arată cât de mult îi urau pe Împărat, cât de mult doreau să facă un regat în regat sau eventual să dețină ei tronul! Dar ura lor era fără temeii. Aceasta este o strălucire nouă adusă de această pildă: arată și cu mai mare claritate ura fără temeii a oamenilor împotriva Împăratului!

Cum reacționează împăratul când află că robii sunt uciși? Trimite armata! Aici apare o diferență față de pilda vierilor. În pilda vierilor trimite alți robi și apoi pe fiul său. Aici trimite armata! Deci pilda nunții de împărat oglindește mai clar și dimensiunea judecății. Pilda vierilor rămâne într-un fel fără un final clar. Finalul rămâne într-un fel nescris așa cum am comentat. Isus vrea să insiste pe har și pe chemare. Dar apoi Isus le vorbește și de judecată în v.21:43-44. Această nouă pildă ilustrează de fapt versetele 21.43-44. Pilda evidențiază atât dimensiunea nimicirii (21:44) cât și dimensiunea dăruirii valorilor Împărăției altora (21:43).

Împăratul trimite deci armata sa și nimicește pe ucigași. E interesant să observăm că nu nimicește pe TOȚI care nu au venit la nuntă. Unii s-au dus la treburile lor, iar alții au omorât pe robi. Primii nu sunt nimiciți, ci doar cei din a doua categorie. Dar primii află de soarta celor ce au omorât robii. Ei înțeleg faptul că dacă persistă în rebeliunea lor vor avea același sfârșit. Împăratul e responsabil de siguranța Împărăției Sale. El este bun, dar este și drept. El își arată mai întâi bunătatea, dar dacă aceasta este călcată în picioare, El nu va ezita în a pedepsi pe cei ce complotează împotriva tronului său. Cei a căror răzvrătire a atins apogeul (cei care au omorât pe robi) sunt nimiciți ca pildă pentru cei a căror răzvrătire încă nu a umplut paharul (cei care s-au dus în treburile lor). Pentru ei mai este o șansă de recuperare.

Dar ce face împăratul, după trimiterea armatei, este foarte interesant. El le spune mai întâi robilor săi: *nunta este gata; dar cei poștiți nu au fost vrednici de ea*. Cum am mai spus, ei nu făceau un favor Împăratului participând la nuntă. Împăratul le făcea un mare favor invitându-i la o asemenea nuntă împărătească. Onoarea era de partea lor. Dar ei nu au văzut acest lucru. Ei nu au înțeles harul care li se făcea prin invitarea lor la nunta fiului de împărat. Ei au văzut această invitație ca pe un obstacol pentru planurile lor și pentru agenda lor aglomerată. Ei se gândeau poate că este un sacrificiu să participe la nuntă și că îi fac astfel un hatâr împăratului. Dar ei îl urau pe împărat. De ce să îi facă un acest hatâr? Împăratul vede altfel lucrurile. El vine nunta ca pe o mare sărbătoare, ca pe un eveniment măreț din care toți au de învățat și de câștigat. Ne putem gândi ce fel de nuntă ar organiza fiului său Împăratul din cap.18, sau Gospodarul din cap.20? Împăratul din cap.22 este un om foarte bun care oglindește bunătatea lui Dumnezeu. Deci ce fel de nuntă minunată ar organiza pentru fiul său preaiubit un astfel de tată atât de bun și de generos? Cred că era într-adevăr o nuntă ca în povești! Totul era pregătit în cele mai mici detalii. Și totul oglindea bunătatea și frumusețea caracterului mărețului Împărat. Ne putem aștepta la bucurie, la generozitate, la fast, la eleganță, la muzică divină, la o intrare sublimă a mirelui, la o cununie sfântă. Ne putem imagina bucuria împăratului, a mirelui, a miresei. Și mai presus de toate acestea frumusețea relațiilor familiei regale avea să umple nunta de slavă. Ne putem imagina cât de frumoasă era relația dintre împărat și fiul său, între fiu și mireasă, între împărat și mireasă. Era o familie model. Toți cei care aveau să participe la nuntă aveau să vadă acest lucru, avea să fie un prilej să vadă valorile morale și spirituale din familia regală și să fie provocați să le aplice în propriile lor familii. Nunta avea să fie o experiență completă: socială, spirituală, moralizatoare, distractivă etc. Împăratul este conștient de valoarea intrinsecă a nunții, de oferta pe care o face, de cât de benefică va fi această experiență pentru invitați. Ca unul care este preocupat de binele și de sănătatea spirituală a celor din Împărăția sa a organizat o nuntă de vis în care valorile Împărăției sale aveau să fie descoperite cu putere și claritate. Nunta avea să rămână în mintea celor invitați ca un model, reper neexistențial. Nu puteai rămâne același om după participarea la o asemenea nuntă. Erăi expus valorilor Împărăției mărețului Împărat, valori descoperite acum în toată splendoarea lor. Împăratul nu doar dorea să își împărtășească una din cele mai mari bucurii ale vieții cu prietenii lui. El dorea să ofere prietenilor săi o experiență unică ce le putea marca destinul spiritual pentru întreaga viață. Nunta nu este o simplă nuntă. Nu este doar o nuntă regală. Este o nuntă organizată de un Împărat măreț a cărui bunătate și frumusețe de

caracter ne aduce aminte de Împăratul din cap.18 de Gospodarii din cap.21 si 21, de Dumnezeu Însuși. Nunta oglindește frumusețea caracterului celui care o organizează și devine astfel o ofertă spirituală unică pentru cei invitați. Invitații aveau deci să fie expuși prin toate detaliile nunții la valorile curate ale Împărăției: ordine, eleganță, fast, cumpătate, bun gust, curățenie, generozitate, simplitate, armonie, o bună organizare, bucurie, demnitate, sfințenie, veselie, distracție, moralitate, loialitate, fidelitate, dragoste, respect, angajament, frumusețe, relații sfinte (părinți-copii, soț-soție, socru-noră etc.), familie unită, iubire, bunătatea...Și știm că Împărtaul se cheltuie pe sine pentru ceilalți. Și este dispus să se cheltuie fără margini, deci ne putem gândi cât a investit în această nuntă și în pregătiri pentru ca invitații să fie expuși valorilor Împărăției. El nu face nunta pentru sine, ci pentru ceilalți. O face pentru familia lui (viitorii soți, rudele acestora...), dar nu doar pentru ea. El o face și pentru ceilalți din afara familiei regale. În primul rând pentru ceilalți. Să îți organizezi propria nuntă gândindu-te la ceilalți și nu la tine. Dar nu în sensul ca ceilalți să fie mulțumiți și să te aprecieze. Ci ca ceilalți să fie câștigați în toate privințele. Nunta este unică. El știe acest lucru. De aceea, el spune că cei poftiți ***nu au fost vrednici de ea!***

După această constatare urmează inițiativa: *Duceți-vă dar la răspântiile drumurilor și chemați la nuntă pe toți aceia pe care-i veți găsi.* E adevărat că o nuntă fără invitați își pierde din farmec, din frumusețe. Dar oare din acest motiv ia această inițiativă împăratul? Se vede el într-o situație de criză, disperată, și atunci ia o decizie disperată și cheamă pe ORICINE, doar să aibă locurile ocupate, sala plină, și să nu se facă de râs? Oare el are nevoie de figuranți, de actori care să umple sala și să aplaude și să simuleze bucuria? Oare el scade standardele din pricina situației jenante în care se află: nici un invitat nu a sosit la nuntă, și vor afla toți acest lucru! Următoarele versete ne arată că nu este așa! Dacă dorea acest lucru el putea trimite armata și să-i oblige pe invitații rămași în viață să vină la nuntă. Sau putea trimite tot armata la răspântiile drumurilor pentru a OBLIGA pe oameni să vină la nuntă - ceva asemănător modului în care se organiza întâmpinarea dictatorilor într-un regim totalitar. El trimite pe ROBI (nu armata!) să CHEME (nu să OBLIGE) alți oameni să vină la nuntă. E foarte interesant să observăm că el trimite armata doar pentru a pedepsi. Invitația, chemarea la nuntă e trimisă doar prin robi. Într-adevăr, una din valorile Împărăției sale este că el nu vrea să oblige oamenii să-i slujească, nu vrea dualități, relații prefăcute. De aceea, el lasă mereu libertate oamenilor. Chiar dacă acest lucru îl costă. El deci nu POATE OBLIGA pe oameni să vină la nuntă. Dacă ar face acest lucru nunta ar fi compromisă. Căci una din valorile sale ar fi încălcată prin modul însăși de organizare a nunții. Dar el nu este dispus să scadă standardele. El nu vrea o nuntă reușită. El vrea o nuntă care să transmită un mesaj. Prin faptul că el îi cheamă, și nu-i obligă să vină pe cei de la răspântii, el riscă enorm. El riscă să nu vină nimeni la nuntă! Căci dacă prietenii, rudele, apropiații săi și mai marii împărăției l-au refuzat, ne putem aștepta de la același lucru și de la oamenii de rând din împărăție. În cele din urmă liderii poporului influențează poporul. Mai marii împărăției sale l-au urât pe ascuns. Oare nu au transmis acest lucru și celorlalți din popor? Împăratul este un bun cunoscător al sufletului omenesc. El este conștient de la început de cel fel de oameni sunt în împărăția sa. Și totuși organizează nunta și îi invită. Și apoi pe ultima sută de metri invită pe alții, pe oamenii de rând, indiferent de poziția socială și chiar morală. Dar îi invită. Nu-i obligă. Deci riscă să facă o

nuntă fără invitați. Este dispus să riște. De ce? El nu face nunta pentru sine, ci pentru ceilalți. El vrea să transmită un mesaj prin această nuntă. Și consideră că o nuntă fără invitați e mai de dorit decât una cu invitați forțați. El este gata să sacrifice bucuria fiului său și a vieții sale, pentru a transmite un mesaj. Să ne închipuim că nu a venit nici un invitat sau că au venit foarte puțini. Ce avea să facă împăratul? Avea să facă nunta. Și avea să se ducă o veste în toată împărăția, și în împărățiile vecine: la nunta fiului împăratului nu a venit nimeni! Și toți aveau să râdă și să se întrebe: *ce fel de împărat este acesta?* Și situația ar fi rușinoasă, jenantă pentru împărat. Dar el este dispus să o accepte. Lui nu-i este teamă de această situație. El o preferă celei în care ar obliga oamenii (așa cum ar fi făcut orice al împărat!!!) să vină figuranți, actori la nunta fiului său. El preferă ca oamenii să râdă de el, dar totuși să se întrebe: *ce fel de împărat este acesta?* Decât să nu râdă de el și să îl pună în oală cu toți ceilalți Împărați străini de valorile divine! Vestea unei nunți regale dar fără nuntași s-ar duce mai departe cu viteza fulgerelor, și ar uimi, ar surprinde, ar stârni o mulțime de întrebări...asta și urmărește Împăratul care nu trăiește pentru sine, ci pentru ceilalți.

Chiar și prin faptul că trimite invitația oricui este la răspântie, riscă să se facă de râs. Căci cine a venit la nunta împăratului? În loc să vină oamenii cu ranguri, au venit și fost pușcăriași, și cerșetori și oameni de tot felul... Deci, într-un fel sau altul, oricum împăratul se va face de râs, căci ce fel de împărat este acesta care nu are autoritate asupra mai marilor împărăției și aceștia îndrăznesc să-i refuze invitația la nunta fiului său? Cine vine la nunta ta vorbește foarte mult despre tine. Calitatea nunții și mândria ei depinde și de cea a nuntașilor. Împăratul își asumă riscul. Pentru el valoarea DE BUNĂVOIE, și a unor relații sincere și onestă este mai importantă decât slava pământească și faima nunții. El preferă o nuntă ONESTĂ și mai lipsită de slavă decât o nuntă plină de slavă și faimă, dar mai puțin onestă. Împăratul este LIBER să ia aceste decizii, căci el nu este legat de un obiectiv anume, adică de faptul că nunta trebuie neapărat să aibă loc și cu nuntași. El este dispus să facă nuntă doar cu familia sa, fără nuntași. Familia sa este așa de minunăț încât nunta făcută în familie pentru ei este de ajuns. Dacă tatăl participă la nunta sa, fiul este mulțumit. Fiul și mireasa se iubesc așa de mult așa că faptul că sunt împreună și se căsătoresc le este de ajuns. Bucuria lor nu poate fi umbrată de lipsa invitaților. Bucuria tatălui că în sfârșit fiul și-a găsit o mireasă potrivită e atât de mare, încât se poate lipsi de invitați. Deci ei nu țin morțiș să facă o nuntă cu invitați. Bucuria lor e DEPLINĂ. Ei nu cheamă invitați din disperare, ci din altruism. Ei nu cheamă invitații din lipsă, ci din preaplin. Ei nu au nevoie ca nunta lor să fie completată de cea a nuntașilor, ci vor să dăruiască din bucuria lor deplină și altora! Dar alături de bucuria lor doresc să le dea din valorile familiei lor. De aceea, sunt liberi să ia astfel de decizii.

Dar de ce nu fac nunta singuri după ce primii invitați au refuzat? Este o valoare în joc. Nunta reprezintă o experiență unică, o ofertă minunată. Dacă sunt totuși oameni care ar putea să beneficieze de această ofertă de ce să îți retragi oferta? Dacă ești un om bun și învezi un antidot pentru o boală, și primii cărora vrei să le dai antidotul gratis (prieteni, cei apropiați...) te refuză, oare nu vei oferi apoi antidotul și altora pe care nu-i cunoști? Împăratul e prea generos și prea

bun, prea orientat spre alții ca să nu trimită invitația și altora. A trimis invitația mai întâi prietenilor, rudelor, mai marilor împărăției, căci așa i s-a părut normal. Așa se cădea. Nu poți invita un străin la nunta ta și să uiți de un prieten. Locurile erau multe, dar totuși limitate. Acum că cei apropiați împăratului au refuzat invitația, împăratul o trimite către oricine din împărăția sa, fără să facă nici o discriminare: Duceți-vă dar la răspântiile drumurilor și chemați la nuntă *pe toți aceia pe care-i veți găsi*.

Oare nu înseamnă totuși o scădere a calității nunții? calitatea unei nunți depinde de calitatea celor invitați. Acum oferta este pentru TOȚI, fără nici o discriminare. Nu este o scădere a standardelor nunții, căci una din valorile familiei regale este harul. Bunătatea Împăratului se manifestă peste oricine. Tocmai de aceea a trimis a doua oară pe robi la primii invitați. Deci această ofertă generoasă nu umbrește nunta, ci o face să fie mai slăvită. Ea evidențiază una din valorile familiei regale: harul, mila. El nu face diferențe. El vrea să își împărtășească BUCURIA cu toți supușii lui. El nu îi selectează pe baza meritelor. El îi cheamă pe toți. Deci prin această chemare standardele nunții regale nu sunt scăzute, ci sunt împlinite! Dar oare nu este totuși o scădere a standardelor? Nu este un har iresponsabil care nu duce la transformare, ci la complacere în boală? Nicidecum, căci pilda continuă în mod surprinzător: împăratul zărește printre oaspeți pe cineva care nu era îmbrăcat în haina de nuntă. Și reacția lui este extrem de fermă. Acel om este muștrat și apoi legat și aruncat afară în bezna nopții! Bunătatea și dreptatea, harul și sfințenia sunt în armonie perfectă în inima împăratului. Ce frumos îl muștră: ***Prietene, cum de ai intrat aici fără haina de nuntă?*** Ce formulare surprinzătoare! Harul, bunătatea (prieten!) și sfințenia, dreptatea (cum de ai intrat aici fără haină de nuntă) formează o singură propoziție, un singur discurs coerent, o unitate perfectă. Harul și sfințenia se revarsă simultan prin gura împăratului. Harul și sfințenia se contopesc în cuvintele împăratului. Harul nu umbrește sfințenia. Harul nu încurajează coborârea standardelor. Împăratul nu are un discurs al harului și unul al dreptății. El are un singur discurs. În relațiile cu semenii noi operăm cu mai multe registre. Suntem buni cu cei care sunt buni cu noi. Dacă cineva ne atacă însă, activăm un alt registru prin care să ne apărăm. Apoi ne întrebăm cum putem fi și buni și demni și plini de har dar și verticali. Și ne chinuim să apropiem cele două registre, să le activăm simultan, sau alternativ. Dar Marele Împărat este Unitatea Însăși. Judecata nu poate fi despărțită de mântuire. El are un singur registru dumnezeiesc. Când mântuiește, în același timp și judecă. Când judecă, în același timp și mântuiește. Când se revarsă harul se revarsă și dreptatea. Când se revarsă dreptatea se revarsă și harul. Cele două nu pot fi despărțite. Ele formează un tot. Crucea este exemplul cel mai grăitor. Când privim la cruce vedem deopotrivă har și judecată, pedeapsă și mântuire, bunătate și sfințenie, iertare și dreptate. Crucea este Discursul Marelui Împărat către omenire. După cum este un sigur Dumnezeu, la fel este și un singur discurs care-L oglindește. Ne amintim de curățirea Templului. În actul curățirii Templului dreptatea și iubirea, curățirea și chemarea către Sine se revarsă simultan. Așa se explică faptul că după curățire oamenii și copiii vin către Isus. Este ceva dumnezeiesc. Cum să dai afară din curte un hoț, astfel încât după ce l-ai dat afară, el să se simtă iubit și în inima sa să apară dorința să se întoarcă la tine, să te cunoască,

să stea de vorbă cu tine? Umanitatea își vede limitele. Dumnezeiescul strălucește. Umanitatea este rușinată. Dumnezeiescul este slăvit.

Deci nunta împăratului revelează un har de natură divină. Nu e un har ieftin. Nu e vorba de o iertare și un har superficial. Ci de un har demn, sfânt care acceptă pe păcătos așa cum este pentru a-l chema la transformare. Împăratul nu cheamă la nuntă pe cei care au merite. Le cere însă să fie ONEȘTI, să vină de BUNĂVOIE și să PREȚUIASCĂ chemarea, să vadă onoarea, să cinstească nunta, să o respecte. Vrednic de nuntă nu este cel care are merite sau are un cazier imaculat, ci cel ce aude chemarea, vine de bunăvoie, și cinstește sărbătoarea și respectă pe cei implicați în ea. Cel fără de haina de nuntă a venit la nuntă, dar ca la piață. În cadrul unei mari sărbători ținuta arată respectul față de sărbătoare și sărbătoriți. O ținută neglijentă transmite o lipsă de respect față de eveniment și de cei implicați în el. Împăratul nu are nici o ezitare în a-l arunca afară pe cel care nu s-a dovedit vrednic de nuntă. Cum de a intrat acest om fără ținută? Este posibil ca unii din robii trimiși să nu fi înțeles în profunzime porunca împăratului din 22:9. Împăratul nu avea nevoie în sine de invitați, și nu primea figuranții. De aceea i-a trimis la răspântii să cheme, nu să oblige pe oamenii. Unii robi, din dorința de a umple toate locurile goale se pare că au plusat puțin, au insistat mai mult decât trebuie la oamenii de la răspântii și au mers pe principiul: hai că merge și așa! Omul cu ținuta neglijentă a fost trecut cu vederea de robii de la intrarea palatului regal. *În cele din urmă e important să fie sala plină, să nu se facă de răs împăratul!* Dar acești robi nu au înțeles în profunzime inima împăratului. El e interesat nu de NUMĂR, ci de calitatea și onestitatea invitaților. El preferă 3 invitați sinceri și onești câtorva mii de figuranți. Sala nu trebuie să fie neapărat plină. Nunta poate avea loc și fără invitați. Robii scad standardele pentru că și-au propus obiectivul ca sala să fie plină. Împăratul nu e legat de acest obiectiv. El e liber. El ține standardele ridicate. Dacă jumătate din invitați nu aveau haină de nuntă ce ar fi făcut împăratul: Nu ar fi ezitat să îi dea afară pe toți!

Mesajul nunții, standardele ei, valorile implicate în ea, erau mai importante decât nunta însăși. Împăratul era dispus să renunțe la nuntă de dragul valorilor sale. Nunta trebuia să slujească valorilor împărăției și nu invers. Nunta putea suporta modificări. Valorile nu. Nunta putea fi schimbată de dragul valorilor Împărăției. Valorile Împărăției nu puteau fi schimbate de dragul nunții.

V.10 ne spune că odaia ospățului s-a umplut de oaspeți. Împăratul a riscat să organizeze și să facă nunta fără invitați. Iată că totuși au fost mulți care în a doua fază au răspuns chemării. Puțini au venit fără haina de nuntă. Ceilalți au înțeles chemarea și au venit de bunăvoie și respectând nunta și pe împărat. Iată că oamenii simpli răspund chemării, iar cei cu funcții înalte nu. Cei cu funcții înalte își iau rolul prea în serios. Considerau că aveau drepturi, merite, că putea râvni la mai mult, aveau propriile afaceri de întreținut etc. Oamenii simpli au văzut mai degrabă harul chemării la nuntă și nu au ratat o asemenea ocazie. Ne aducem aminte de vorbele lui Isus: vameșii și curvele merg înaintea fariseilor în Împărăție. Chemarea la nuntă era chemarea la un ospăț al harului. Cel ce se vedea așa cum este vedea harul imens și venea la nuntă. Cel care se vedea bogat considera o pierdere de vreme să vină la ospățul împăratului. Cei săraci și înfometaji

au răspuns chemării, iar cei bogați și sături au dat cu piciorul în ea. Ospățul harului e atractiv doar pentru cei săraci și flămânzi. Cei ce se văd sături și bogați consideră că ar face ei un favor împăratului dacă ar veni la nunta fiului său. Împăratul nu caută invitați din egoism, disperare, ci din dragoste. Chiar dacă nu ar veni nici un invitat, el nu ar regreta investiția făcută ca nunta să aibă loc. Totuși e o mare bucurie, mângâiere și satisfacție când investiția aduce rod. Iubirii nu-i pare rău de pierderi și de investițiile făcute de dragul altora, dar bucuria ei este deplină când ceilalți răspund chemării harului. Iubirea se jertfește oricum, chiar dacă nu va veni nici un invitat la ospățul harului. Totuși, ei nu-i este indiferent dacă vin sau nu invitați. Căci dacă i-ar fi indiferent înseamnă că nu ar iubi cu adevărat. Iubirea speră că oaia pierdută se va întoarce. Iubirea se poate bucura deplin când oaia pierdută se întoarce. Dacă ea nu se întoarce, ea plânge și este tristă. Scopul final al iubirii nu este să arate că este iubire, ci să recupereze pe cel pierdut. Împăratul nu ar putea fi pe deplin bucuros fără invitați. El ar putea fi pe deplin bucuros în cadrul familiei regale și fără invitați. Totuși, în același timp, bucuria sa este deplină când vin și invitații. Venirea invitațiilor aduce o mare bucurie împăratului.

(Extras din Ev. După Matei 22)

- ***Pilda celor doi robi***

Capitolul 24 se încheie cu o imagine pe care am putea să o considerăm un fel de pildă. Stăpânul pleacă și pune pe robul său peste ceata slugilor sale ca să le dea hrana la vremea hotorâtă. Practic, stăpânul îi oferă robului responsabilitatea de a conduce și administra gospodăria până la venirea lui. El trebuie să aibă girjă de proprietatea stăpânului și să se asigure că slujitorii sunt bine hrăniți. Practic robul este lăsat să fie un fel de stăpân până vine Stăpânul. Stăpânul are mai mulți robi. Ceilalți sunt tovarașii lui de slujbă. Toți aparțin stăpânului și sunt datori să îi slujească și să aibă grijă de pământurile și gospodăria acestuia. Stăpânul alege pe unul din acești robi ca să AIBĂ grijă de ceilalți robi. Intersant este că stăpânul nu-i dă ca responsabilitate să controleze, să supravegheze, să disciplineze pe ceilalți robi. Lui i se dă responsabilitatea de a-i hrăni, de a avea grijă de ei. Ca și cum averea stăpânului nu ar fi casa, pământurile, ci ROBII săi!!! Și acestui rob i se dă PUTERE și AUTORITATE peste bunurile sale și peste ceilalți robi pentru A-I SLUJI! Lui i se dau cheile casei, cheile cămărilor cu mâncare, cheile seifului cu bani. Și el primește această autoritate pentru A AVEA GRIJĂ de ceilalți robi, ca aceștia să fie bine hrăniți. Se pare că stăpânul are încredere în robii săi. Grija sa nu este dacă aceștia își vor face treaba sau nu. Ci grija sa este ca aceștia să fie hrăniți. Și SINGURA responsabilitate pe care o primește robul este să le dea celorlalți robi hrana la vremea potrivită. Robul nu știe că acesta este un TEST din partea stăpânului. Stăpânul vrea să îl pună peste TOATE averile sale. Ne aducem aminte de Potifar care i-a încredințat lui Iosif toate averile sale. Stăpânul vrea să dea această onoare unuia din robii săi. Dar nu îl poate pune de prima dată peste toate averile. El știe că puterea, autoritatea pot fi folosite în mod distructiv de robul proaspăt promovat. Într-adevăr, responsabilitatea de a administra toate averile stăpânului implică primirea unei mari autorități, primirea unei poziții de putere. Dar această putere îl poate distruge

pe rob și prin ea pot fi rispite averile stăpânului și pot fi vătămați și toți robii și apropiații stăpânului. Și atunci stăpânul îi oferă robului un context formativ care este de altfel și un test. Stăpânul îi oferă astfel o poziție de autoritate peste o (mică) parte din slugile și bunurile sale. Dar ce nu știe robul este că stăpânul este CU OCHII pe el. El este EXTREM de interesat ce va face robul în lipsa lui. De aceea, el primește mereu prin oamenii săi informații cu privire la modul în care robul își îndeplinește responsabilitățile. Poate chiar se deghizează într-una din slugile de care trebuie să aibă grijă robul pentru a-i putea observa mai bine evoluția. Așa se explică deznodământul robului necredincios: stăpânul va veni când el NU SE AȘTEAPTĂ! Cu alte cuvinte nu este nici o șansă ca robul cel rău să-l păcălească pe stăpân. El de fapt acest lucru și-a propus. El nu își propune să facă un război deschis, direct cu stăpânul. Știe că nu are nici o șansă. Însă vede că stăpânul zăbovește să vină. Și atunci își dă arama pe față și se gândește că are timp să-și facă de cap PÂNĂ va veni stăpânul. Desigur, el nu vrea ca stăpânul să-l prindă făcându-și de cap. Își ia măsuri de precauție ca să afle când se apropie stăpânul, ca atunci când acesta se va întoarce, să-l prindă având grijă de slugile sale. În primele zile, luni după ce pleacă stăpânul, acest rob are grijă de slugi și le dă hrana la vremea potrivită. Dar de ce face acest lucru? Din loialitate față de stăpân, din grijă și iubire față de slugi, din faptul că a înțeles bucuria slujirii și că a primit autoritate pentru a sluji și nu pentru a vătama, pentru că iubește pe stăpân, și deci și pe slugile sale la care acesta ține așa de mult? Se pare că nu. El face acest lucru din TEAMĂ de stăpân, din teamă de pedeapsă. Dar stăpânul pleacă și zăbovește să vină. Stăpânul nu-i spune când se va întoarce. Ba chiar îi spune: am să mă întorc în curând. Dar trece o lună, apoi două, trei, un an... și stăpânul nu se mai întoarce. Nu dă nici un semn. Și atunci în inima robului se dă o luptă. El are acces la resurse, la putere, la autoritate. Să folosească această putere pentru a îngriji pe slugile stăpânului sau să o folosească (măcar pentru o vreme) pentru interesele sale egoiste? Nu ni se spune dacă ceilalți robi erau fideli sau nu stăpânului. Poate nu erau chiar ușă de Biserică. Poate unii dintre ei nu-și făceau treaba, poate alții îl nedreptățiseră în trecut... Dar nu era în responsabilitatea sa să disciplineze pe robi. Responsabilitatea sa era doar să le dea hrana la vremea potrivită. Pe de altă parte, robul avea alți prieteni. De ce nu ar folosi resursele din camerele îmbelșugate ale stăpânului pentru a-și cinsti prietenii, pentru a da petreceri? Să fie și el odată în centrul atenției, să fie și el lăudat de prietenii lui pentru generozitatea lui! Și în inima sa apare ispita să își folosească autoritatea pentru a vătama slugile stăpânului, pentru împlinirea propriilor poftes și pentru împlinirea poftes altor oameni robiți de plăceri. Dar dacă se întoarce stăpânul? Ispita crește, iar stăpânul zăbovește să vină: *Nu a venit repede așa cum a spus. Întârzie deci. Este suficient TIMP să-mi fac puțin de cap.* Și atunci își face un plan în care să își facă de cap un timp, dar apoi să renunțe la petreceri și să revină să dea hrana slugilor, ca la venirea sa, stăpânul să nu-l pedepsească. El riscă deoarece nu știe când vine stăpânul. Dar a trecut așa de mult timp și nu a venit. Sigur mai are suficient timp. Dar cum se face că stăpânul vine când el își face de cap? V.50 subliniază că stăpânul va veni CÂND el NU SE AȘTEAPTĂ. Nu va fi nici un semn care să anunțe venirea stăpânului. Nu va primi o scrisoare care să-l anunțe de revenirea stăpânului, nu va fi trimis nici un rob înaintea stăpânului care să-i vestească că se apropie de casă. Pur și simplu se va trezi cu stăpânul la ușă. Și dacă stăpânul a vrut să-l testeze, el va ști

evoluția robului și înadins va veni în mijlocul unei petreceri date de acesta! Ideea este că robul rău nu îl poate înșela, păcăli pe stăpân. EL VA FI PRINS! Fățarnicia sa constă în lipsa sa de onestitate față de stăpân. El vrea să îl înșele pe stăpân. El vrea ca să ascundă de stăpân faptele sale rele, vrea să salveze aparențele. El vrea să îl păcălească pe stăpân că este un rob bun. În prezența stăpânului a ascultat poruncile acestuia. Dar în inima sa nu era nici respect, nici dragoste față de stăpân. Nu era respect nici pentru slugile stăpânului. Totuși robul a acceptat poziția de autoritate pe care i-a dat-o stăpânul. Dar stăpânul pleacă tocmai pentru a scoate la iveală ce era ascuns în inima robului. Înadins zăbovește! Știe că lipsa sa și întârzierea sa vor scoate la iveală ce este în inima robului. Iată un test foarte greu: să primești putere, autoritate și acces la resurse și apoi să fii lăsat SINGUR cu ele o perioadă mare de timp! În fiecare dintre robii testați în acest mod va apărea ispita de a folosi (măcar pentru o vreme) puterea în interes propriu, chiar dacă acest interes ar intra în contradicție cu interesele stăpânului. Ne vom întreba: de ce este așa de mare ispita? Să legăm această pildă de celelalte. Știm cine e stăpânul și ce om minunat este el. Dar cine sunt robii? Robii sunt foștii VIERI. În inima lor încă este sânge de vier. Prin faptul că Stăpânul pleacă, se reactivează ispita de a redeveni vier. Nu trebuie să subestimăm ispita. Este ca și cum un fost dependent de alcool este lăsat să administreze un magazin de băuturi. Desigur, ispita nu e mai mare decât resursele primite pentru a lupta cu ea, dar ispita e reală. Iar acum ispita nu este de a redeveni vier pentru totdeauna, ci de a redeveni vier o perioadă doar. Un fel de vier pe ascuns. Ceva de genul: *Cât e plecat stăpânul mă comport ca un vier... dar când îmi dau seama că se apropie de casă, revin la comportamentul de rob fidel. Deci nu vreau să devin rob pentru totdeauna, ci doar o perioadă. Nu vreau să am de a face cu pedeapsa stăpânului. Am nevoie de protecția și binecuvântarea Sa. Dar aș vrea să mă mai joc de-a vierul...*

Robul cel rău este acuzat de FĂȚĂRNICIE. Deci nu este ca vierii care pe față omorau slugile stăpânului. Acum este un vier care de față cu stăpânul se comportă într-un fel, dar când stăpânul e departe se comportă cu totul altfel. Mai observăm că robul nu cade în ispită din prima zi când pleacă stăpânul. Trece un timp îndelungat. Își dă seama că stăpânul zăbovește. Și atunci ISPITA crește. Ispita ia prilejul și glăsuiește: *De ce îți este fața tristă? Știu... privești cu jind spre cămărilor stăpânului... Ai putea da petreceri frumoase ca mai înainte. Știu... privești spre slugile care ți-au greșit. Ai putea să le pedepsești și să te răzbuni! Dar în același timp știi că stăpânul s-ar putea întoarce și nu i-ar plăcea să te vadă astfel. Și tu îl iubești pe stăpân și nu ai vrea să ai de a face cu supărarea și pedeapsa sa. Da, NU trebuie să te pui rău cu stăpânul! În nici un caz! Dar știi ceva? Nu trebuie să mai fii trist. Gândește-te! Fii flexibil! Le poți avea pe amândouă: și binecuvântarea stăpânului și plăcerea de fi tu însuși (dumnezeu...), de a face ce vrei! De ce vezi un conflict între cele două? Stăpânul zăbovește... E important ca atunci când el se întoarce să faci ce trebuie. Dar până atunci va trece ceva vreme. Ai timp să îți urmezi îndemnurile inimii și apoi când el se apropie, să faci ce trebuie. El e bun și va trece cu vederea ce a fost în trecut. Doar știi că pentru el prezentul contează. Dacă în momnetul revenirii vei face ce trebuie, el nu te va pedepsi. Deci fii vier...doar pentru o vreme. Pune-ți slujitori pe drumul pe care trebuie să se*

întorcă stăpânul. Ei îl vor vedea de departe și te vor anunța din timp. Și vei avea vreme să te pregătești pentru venirea sa!

Robul este un fățarnic. Vrea altceva, iubește altceva, dar vrea să afișeze față de stăpân că îl iubește și ascultă cu mare credincioșie. Logica ispitei pare perfectă. Dacă în Eden diavolul inventează un conflict între iubirea de sine și iubirea de Dumnezeu, acum el vrea să diminueze conflictul total dintre iubirea sinelui păcătos și iubirea de Dumnezeu; acum propune o cale de reconciliere. Dar este o mare minciună. Cele două realități sunt de neîmpăcat. Și logica ispitei are o mare fisură. Ea pornește de la premisa că robul va putea să-și dea seama că stăpânul se apropie și că va avea timp să se pregătească pentru venirea lui. Însă stăpânul nu poate fi păcălit. Aceasta variantă nu e posibilă. Iată ce spune Adevărul însuși în v.50: ***stăpânul va veni în ziua în care el nu se așteaptă!*** Nu spune: *ar putea veni în ziua în care nu se așteaptă, ci va veni în ziua în care nu se așteaptă!* Deci SIGUR va veni în ziua în care nu se așteaptă! Stăpânul a premeditat ÎNTĂRZIEREA tocmai pentru a testa inima fostului vier, devenit acum rob! El urmărește din ascuns ce face robul. Și va veni pe un alt drum și îl va lua găsi total nepregătit. Și el va veni ca să îl pedepsească. Pentru stăpân nu va fi o surpriză că va găsi robul în infidelitate. Surpriza va fi doar de partea robului rău. Pentru el va fi o surpriză neplăcută venirea stăpânului.

Testul nu e ușor. E de fapt cel mai greu test. Este testul timpului. Ispita de a reveni la obiceiurile de vier bate la ușă în fiecare zi. Și stăpânul e plecat. Robul ar vrea ca stăpânul să fie de față, pentru ca ispita să fie pusă la colț de prezența stăpânului. Dar stăpânul e departe. Ispita va pune la îndoială caracterul stăpânului: *Oare chiar te iubește? Oare chiar acesta e binele tău? Sau: Oare chiar te va pedepsi? Sau: Oare este el vrednic de încredere? A promis că se întoarce în curând... Dar nu s-a întors. Și Timpul trece. Poate de fapt nu se va întoarce niciodată.. De ce să mai rabzi așteptându-l? Oare chiar crezi că va veni și te va răsplăti pentru credincioșia ta? Dacă te-a uitat. Dacă nu va veni niciodată? Dacă, de fapt, trebuie să știi să te răsplătești singur și să îți porți singur de grijă?*

Și ispita profită de absența stăpânului. Dacă stăpânul ar fi de față, robul ar privi în ochii lui calzi și blânzi și ar ști că stăpânul îl iubește. Dacă stăpânul ar fi de față, ispita care îi șoptește în ureche că stăpânul a plecat, nu ar mai avea argumente. Dacă stăpânul ar fi de față, privirea lui de rege, l-ar ajuta să spună NU ispitei. Dar stăpânul e plecat - tocmai de aici și puterea ispitei și greutatea așteptării. Dacă stăpânul ar veni mai repede, ce bine ar fi! Dar el întârzie. Și cu cât mai trece o zi, cu atât ispita devine mai puternică, căci capătă un nou argument: *Vezi, nu a venit nici azi! Ce ți-am spus!?! Înseamnă că ieri puteai să o faci lată, să dai și tu o petrecere? De ce te-ai abținut? Vezi, nu a venit curând... te-a uitat!* Și astfel, fiecare zi care trece fără ca stăpânul să se întorcă este în avantajul ispitei. Cât va rezista robul? Cât va putea să reziste față de o ispită puternică, zilnică și mereu crescândă? Și timpul trece. Și tăcere. Nici o veste de la stăpân. În această paradigmă, întrebarea nu este de fapt dacă va rezista robul, ci când va ceda?

Și totuși există posibilitatea să fii și robul bun care să persevereze în așteptare și care să fie găsit de stăpân făcând ce este bine. Dar care să fie secretul acestui rob? De ce el nu a fost doborât de o ispită mereu crescândă? Pentru acest rob prezentul nu este o așteptare pasivă, cu una activă. Așteptarea pasivă va duce mereu la înfrângere în fața ispitei. Așteptarea activă este

cheia! Despre ce e vorba? În așteptarea pasivă, prezentul e numai chin. El înseamnă doar a te opune unei ispite chinuitoare. Speranța, viața, satisfacția, bucuria, e legată doar de viitor...de venirea stăpânului. Prezentul are doar semnificația unei torturi psihice. Și cine poate rezista la nesfârșit unei astfel de torturi? Mai devreme sau mai târziu, ORICINE va ceda... Însă robul cel bun are o altă percepție asupra prezentului. El înțelege că slugile sunt comoara, bucuria stăpânului. Stăpânul care este plecat... este de fapt prezent prin slugile sale. Cine sunt slugile? Foști vieri vindecați în urma morții fiului stăpânului viei! Ei sunt comoara și bogăția sa. Slujba de a-i hrăni, este una atât de importantă! El își poate exprima iubirea, recunoștința față de stăpânul plecat hrânind cu grijă în fiecare zi pe ceilalți robi. Prezentul înseamnă deci nu doar opoziția pasivă față de o ispită reală, înseamnă și implicarea cu toată inima într-o minunată slujbă! Prezentul nu înseamnă doar o așteptare chinuitoare a unei izbăviri viitoare care nu mai vine de atâtea ani, ci și o bucurie nespusă de a sluji și iubi slugile stăpânului. Relația cu stăpânul se întemeiază pe iubire și nu pe frică. Faptul că el este de față sau nu contează mai puțin. Nu frica de pedeapsă, ci iubirea față de stăpân este cea care îl ajută pe rob să nu se răzbune pe slugile stăpânului, ci să le hrănească cu drag, chiar dacă ele sunt nerecunoscătoare uneori. Și drept vorbind nu e chiar ușor să ai grijă de slugile stăpânului. Ele nu sunt îngeri și nici ușă de biserică. Ele sunt formate din oameni bolnavi, din foști vieri. Și acestea pot oferi deseori motive reale să le bați sau se te supere atât de tare încât să îți vină să îți iei lumea în cap și să pleci într-o cârciumă ca să îți îneci amarul. Dacă ne dăm seama cine sunt slugile, înțelegem că slujba de a la hrăni necondiționat la vremea potrivită nu e chiar ușoară. Slugile oferă robului suficiente frustrări pentru a-l demotiva în slujire și pentru a-l motiva să revină la calea de vier. Testul nu e ușor. Dar nici imposibil de luat. Iubirea față de stăpân și manifestarea ei față de slugile acestuia, iată marea resursă. Cum poți păstra vie iubirea față de un stăpân pe care nu îl vezi și care este departe? Manifestând-o zilnic față de slugile sale pe care le vezi și de care te izbești mereu! Pentru robul credincios, așteptarea este grea. Dar nu e un chin de nesuportat. Are atâtea de făcut pentru slugile stăpânului. El, pentru că îl iubește pe stăpân, își găsește desfătarea, plăcerea în slujirea robilor stăpânului. El nu doar se opune unei ispite, ci se opune unei ispite și își găsește plăcerea în slujirea celorlalți robi. Prezentul are semnificație, are sens. Prezentul nu înseamnă doar așteptare! Prezentul înseamnă slujire, bucurie, implicare. Și în această aventură a slujirii sunt multe întristări, dar sunt și încurajări. Da, sunt și încurajări și sunt suficiente încurajări că să poți trăi BUCURIE și ÎMPLINIRE. Stăpânul întârzie... e adevărat... dar nu doar tu, ci și ceilalți robi trebuie să fie pregătiți pentru venirea lui. Și celelalte slugi se pot răzvrăti și pot părăsi casa stăpânului. Dar hrânindu-le cu drag, urmând modelul iubirii stăpânului, le poți convinge să nu părăsească casa. Miza e mare. Unele vor pleca... dar arătându-le iubirea stăpânului, le poți convinge să se întoarcă. Și adevărul este că mereu sunt slugi nepregătite pentru venirea stăpânului. Dacă el întârzie și de dragul lor... dacă de fapt aceasta este miza întârzierii lui. Pentru că sunt mereu slugi nepregătite pe care robul le poate sluji? Măcar din acest motiv, din perspectiva robului există mereu o rațiune și un sens pentru întârzierea stăpânului. *Cum să vină stăpânul când nu sunt încă toate slugile pregătite pentru venirea lui? Mai sunt multe de făcut. El va veni când va decide el că e bine. Și am încredere în discernământul lui. Dar sensul vieții mele nu este doar așteptarea*

sa, ci este și slujirea celorlalți. Dacă azi nu vine stăpânul, pentru mine înseamnă, că el îmi poruncește să mai ajut și azi la pregătirea celorlalți pentru venirea sa. Aș vrea să vină...dar dacă nu vine, înseamnă că mai este un o zi a harului și a slujirii, care merită trăită din plin! Iată deci cheia robului credincios. Proverbe ne spune că o nădejde amânată îmbolnăvește oasele. Dar pentru robul credincios întârzierea stăpânului nu înseamnă o astfel de nădejde amânată. Da, el îl așteaptă pe stăpân. Dar sensul vieții sale nu este doar așteptarea. Toată viața sa de dinainte de revenirea stăpânului are un sens măreț, dat de slujirea și pregătirea celor pe care stăpânul îi iubeste așa de mult! Cel mai greu lucru este să aștepti ceva fără nici o activitate. Să fie un timp mort în care doar să aștepti. Este cumplit. Acest timp de așteptare este ca o tortură psihică la care orice om cedează la un moment dat. Dar dacă în timp ce aștepti faci ceva interesant, plăcut, important, aștepti altfel. Nu renunți la așteptare, dar așteptarea devine mai ușoară. Și de aceea poți aștepta mai mult! Și cu cât activitatea e mai plăcută și mai importantă pentru tine, cu atât poți aștepta mai ușor, și deci cu atât poți aștepta mai mult! Presiunea exercitată de așteptare va rămâne... dar va fi mai mică, va fi suportabilă. Și în această paradigmă, ispita nu va putea fi mereu în creștere. Căci cu cât te implici mai mult în acea activitate din perioada așteptării, cu atât așteptarea devine mai plăcută, mai importantă. Se va întâmpla exact opusul: așteptarea va deveni mai dulce și ispita mai mică! Cu cât robul se va implica mai mult de dragul stăpânului în slujirea slugilor acestuia, cu atât se va apropia mai mult de inima stăpânului, cu atât va înțelege cât de greu i-a fost stăpânului să-l recupereze și să-l hrănească pe el; va descoperi și mai profund iubirea stăpânului: ea va fi mereu proaspătă, vie, și mai mare ca înainte; ea va genera o iubire față de stăpân mereu mai puternică, mereu mai profundă. Și comoara stăpânului se găsește în ceilalți robi. Hrănirea acestora nu va fi doar o activitate care să-i țină de urât până la reîntoarcerea stăpânului. Hrănirea lor va deveni o pasiune, va deveni viața lui, va deveni plăcerea și desfătarea sufletului lui. Așteptarea va căpăta sens și va deveni din ce în ce mai ușoară și nu mai grea. Adesea robul se va gândi în inima sa: Poate că stăpânul ar trebui să mai zăbovească puțin... căci nu sunt toate slugile pregătite pentru venirea lui. Da, ar fi minunat să vină, dar dacă vreo slugă răzvrătită s-ar putea întoarce în casa sa? Robul va înțelege DE CE întârzie stăpânul. Va înțelege că întârzierea stăpânului are un sens, are un rost. Da, va pricepe că însuși stăpânului îi vine greu să amâne reîntoarcerea lui. Dar va înțelege că stăpânul rabdă totul... pentru cei aleși. El va înțelege că deși stăpânul e plecat fizic, el a rămas acolo, printre ei cu inima. El va înțelege că o parte din stăpân trăiește în fiecare din slujitorii săi. Și atunci robul va alege să rabde și el împreună cu stăpânul, nu că stăpânul l-a uitat sau că nu ar vrea să se întoarcă...Nu, nu e vorba despre acest lucru! O, cât de mult ar vrea stăpânul să se întoarcă. Dar el însuși alege să aștepte cu răbdare. Întârzierea are un sens, o rațiune pentru inima stăpânului. Atunci va avea și pentru robul care-l iubeste!!! Robul va înțelege că trebuie să rabde și să aștepte ÎMPREUNĂ cu stăpânul revenirea sa. Așteptarea și trecerea timpului nu va pune o distanță între el și inima stăpânului, ci va duce la o apropiere și mai mare față de inima stăpânului. Pentru că amândoi așteaptă împreună și aleg împreună să rabde totul, din dragoste pentru cei aleși. Robul știe că stăpânul nu va veni când toate slugile vor fi pregătite, căci niciodată nu vor fi toate pregătite. Dar dacă el nu vine azi, înseamnă că mai sunt slugi răzvrătite care vor alege curând să vină în casă. Stăpânul

simte acest lucru și el nu se înșală niciodată. Deci dacă el nu vine azi, este într-adevăr un motiv de tristețe, dar este și o poruncă din partea lui să continue să arate dragostea sa slugilor sale. Și atunci întârzierea nu este un argument în defavoarea iubirii stăpânului, ci în favoarea iubirii sale... Cât de mare este iubirea sa dacă el alege să rabde departe de casă și să mai aștepte recuperarea unor slugi? Fiecare zi care trece nu e o dovadă că el i-a uitat, ci că iubirea sa pentru ei e mai mare decât ei și-au imaginat-o! Și când ispita vrea să profite de zilele care trec în tăcere și să întrebe din nou: *Unde e promisiunea revenirii lui? Iată că el va uitat.* Atunci în mintea robului credincios se va auzi aievea vocea stăpânului care va șopti: *O, Nu! nu v-am uitat! Crezi că eu nu vreau să mă întorc? Crezi că pe mine nu mă topește dorul de voi? Crezi că nu aș vrea să vorbim gură către gură și să avem o părtășie vie, totală? Dar pentru cei aleși... mai amânăm venirea. Da, de dragul lor. Mai trebuie să așteptăm. Acesta este sensul activ și viu al așteptării. Așteaptă cu mine. Așteaptă de dragul meu, așteaptă slujind! Și prin slujirea ta, grăbești venirea mea... căci cu cât slugile primesc tot ce au nevoie ca eu să vin... cu atât se diminuează motivul întârzierii mele.*

Da, e frumos că activitatea de hrănire a slugilor nu doar că este o activitate care face suportabilă așteptarea, dar ea are în sine capacitatea de scurta perioada așteptării. Activitatea dinainte de revenirea stăpânului este strâns legată de momentul revenirii sale, grăbindu-l.

Psihologia așteptării. Iată cheia biruinței, iată cheia vieții, iată cheia moștenirii celor mai mari comori ale cerului. Iată cheia de a deveni un David, un viteaz, un stejar, iată cheia de urca pe munte și de a nu te mulțumi cu câmpia. Ferice de cel care cunoaște psihologia așteptării. Ferice de cel care nu se lasă zdrobit de așteptare. Ferice de cel care diminuează durerea așteptării prin bucuria slujirii.

(Extras din Ev. După Matei 24)

- ***Pilda celor 10 fecioare***

Atunci, la venirea Domnului, realitatea Împărăției se va asemăna cu 10 fecioare care așteaptă pe mire. Pilda are în vedere Biserica, comunitatea celor credincioși. Lumea nu așteaptă pe Mire. Lumea nu are deloc acces la unzelelemnul sfânt. Pilda este construită pe o realitate culturală a nunților din Palestina. Vom descrie cum avea loc o ceremonie de nuntă și care era rolul celor 10 fecioare (domnișoare de onoare sau însoțitoare ale miresei). Deci iată cum se desfășura marea zi a nunții: Ceremonia se desfășura de obicei în casa tatălui mirelui. Ceremonia de cununie se desfășura noaptea târziu. Dar de dimineață începea bucuria la casa tatălui mirelui: cântec și dans de dimineață până seara! În tot acest timp mireasa aștepta în casa tatălui ei. Alături de ea erau domnișoarele de onoare. Fiecare din acestea avea o torță. Pe torță erau prinse cârpe muiate în untdelemn. Acestea ardeau în aproximativ 15 minute. De aceea era nevoie de o rezervă de untdelemn pentru a asigura o ardere prelungită a torțelor. Mirele se apropia de casa miresei. Era noapte, era întuneric. Domnișoarele de onoare trebuiau să iasă cu torțele arzând pentru a întâmpina mirele. Ele îl conduceau astfel pe mire la mireasa. Mirele lua mireasa și se ducea cu ea spre casa tatălui său, acolo unde stătea gata să înceapă petrecerea. Domnișoarele de onoare, cu

torțele aprinse însoțeau pe mire și mireasă pe tot drumul și aveau un rol cheie în momentul intrării mirelui și a miresei în casa tatălui, acolo unde erau întâmpinați cu cântece. Acesta era momentul cheie al ceremoniei și anume când mirele aducea mireasa în casa tatălui pe sub un baldachin de nuntă. În acest moment (era noapte) domnișoarele de onoare, cu torțele aprinse aveau un rol cheie. Dacă acestea nu aveau torțe nu își puteau împlini rolul cheie din ceremonie. Torța era obligatorie. Dacă toate torțele s-ar fi stins, atunci întreaga ceremonie ar fi fost compromisă. Iată de ce cele 5 fecioare nu sunt dispuse să dea din untdelemnul lor celorlalte. Untdelemnul trebuia să le ajungă pe tot drumul, inclusiv pentru momentul cheie al intrării mirilor în casa tatălui mireului.

Încă un element important. Nu se știe exact dacă domnișoarele de onoare mai trebuiau să aibă sau nu deja torțele aprinse când mirele sosea. Unii sugerează că da, tocmai pentru a nu pierde timp cu aprinderea candelor. Cu alte cuvinte, de la o anumită oră ele țineau torțele aprinse. Și întrețineau lumina. Alții sugerează că trebuiau să le aprindă când auzeau că mirele se apropie tocmai pentru ca atunci când mirele era aproape de casă să-l poată deja întâmpina cu torțele aprinse. Indiferent de procedură era nevoie de rezerve suplimentare de untdelemn.

Un alt fapt cultural: adesea mirii întârziu! Și adesea sosirea lor era anunțată de mai multe ori până în momentul când veneau cu adevărat. Deci se putea auzi: Vine mirele!, domnișoarele de onoare să aprindă candelor, dar mirele să nu vină. Însă se mai consuma din untdelemn. Deci rezerva de untdelemn trebuia să fie una mare.

Domnișoarele de onoare aveau deci un rol cheie în ceremonia nunții. Și grija lor principală era aceea de a avea o torță bine făcută și suficient untdelemn pentru a întreține focul. Deci cu aceeași grijă cu care își pregăteau rochia de nuntă, cu aceeași grijă trebuiau să își pregătească torța și rezerva de untdelemn. Să fii o domnișoară de onoare era o mare onoare. Multe fete, prietene ale miresei și-ar fi dorit acest lucru. Deci nu oricine era chemat să fie domnișoară de onoare. Li se oferea și o mare încredere ținând cont de rolul lor în ceremonie. Dacă cineva nu avea suficient untdelemn afecta ceremonia și astfel aducea O MARE JIGNIRE mirilor și părinților acestora! Insulta era atât de mare încât o astfel de domnișoară de onoare nepregătită nu mai era primită la ospăț! O astfel de situație jenantă și rușinoasă era coșmarul oricărei fete, oricărei domnișoare de onoare.

Și încă ceva. La acea oră târzie magazinele erau închise, oamenii dormeau. Era greu să faci rost de untdelemn. În orașele mari erau anumite magazine mărginașe care puteau fi deschise și la acea oră târzie, dar dura mult până se ajungea la ele.

Toate aceste informații ne ajută enorm să înțelegem detaliile pildei și semnificația ei.

Deci cu aceste informații în minte revenim la pildă. Toate cele 10 fecioare au primit marea onoare să fie domnișoare de onoare. Multe fete și-au dorit. Dar doar ele au fost alese. Erau din apropiații mirilor și au primit această onoare și responsabilitate. Și Toate au acceptat! Nimeni nu le-a obligat. Și-au dorit acest lucru probabil și l-au acceptat. Și toate știau care este rolul lor în ceremonie. Și toate știau că rezervele de untdelemn sunt obligatorii și esențiale. Dar 5 dintre ele au înmuiat doar o cârpă în undelemn pe torță și nu și-au pregătit și rezerve suplimentare de untdelemn. Dar celelalte 5 și-au pregătit nu doar torța cu o cârpă muiată în ulei, ci și rezervele de

untdelemn. Și aici este marea întrebare: de ce nu și-au pregătit și ele untdelemn în candelă? Pilda ne arată că nu au vrut în mod intenționat să compromită ceremonia. Cu alte cuvinte nu au jucat la dublu. Nu au pretins că vor să fie domnișoare și apoi au vrut să se răzbune pe mireasă și să-i facă o farsă. Căci vedem că ele se sperie că nu mai au untdelemn și că s-au dus să cumpere untdelemn. Și apoi au venit la ospăț rugându-se: *Doamne, deschide-ne!* Ele nu au vrut să strice ceremonia, nu au vrut să jighească familiile mirilor. Nu au vrut să se facă de râs, nu au vrut să lipsească de la ospăț! Nu au fost deci ca robul din prima pildă care a vrut să joace la dublu și nici ca invitații la nuntă din cap.22 care nu au vrut să participe la nuntă. Atunci care a fost problema acestor 5 fecioare? Textul nu ne spune că au fost rele, fățarnice, viclene sau leneșe, ci că au fost NECHIBZUITE în contrast cu celelalte care au fost ÎNȚELEPTE. În engleză este folosit cuvântul FOOLISH (prost) pentru a caracteriza cele 5 fecioare neglijente. Da, situația e foarte interesantă. Toate cele 10 fecioare se aflau în locul potrivit (casa miresei), îmbrăcate potrivit și cu o torță în mână. Toate îl așteptau pe mire. Toate vroiau să împlinească ceremonia. Și totuși 5 dintre ele nu au avut rezerve suplimentare de untdelemn. Oare de ce? Posibile motive: au fost atât de încântate că au fost alese ca domnișoare de onoare încât nu au mai fost atente la responsabilitățile lor din cadrul ceremoniei. Erau pline de emoții și de-abia așteptau sosirea mirelui, dar au uitat, au neglijat, nu au știut, nu au întrebat despre susținerea flacării din torță. Mă gândesc că ori știau și au uitat din pricina emoțiilor, bucuriei de a participa la ceremonie, ori nu știau dar nici nu s-au interesat să întrebe. Următorul scenariu mi se pare plauzibil: ele s-au bucurat atât de tare că au fost alese să fie domnișoare de onoare încât au neglijat responsabilitățile practice ale ceremoniei. Ele se bucurau astfel mai mult de rolul lor în ceremonie decât de ceremonia însăși. Nunta era improtantă, dar mai improtant pentru ele era faptul că toate lumea le va vedea frumos îmbrăcate în spatele mirilor. Toți vor vedea că mirii pe ele le-au ales. Și toți băieții necăsătoriți le vor admira și le vor face ochi dulci. Și de-abia așteptau să vină mirele! Dar nu așteptau acest lucru de dragul miresei și a bucuriei celor doi, ci mai degrabă de dragul lor! Nu bucuria și nunta celor doi era scopul zilei. Acesta era pentru ele un mijloc. Scopul zilei era pentru ele să se arate frumoase alături de miri. Din perspectiva lor nu mirii, ci ele erau în centru. Și acest scenariu pare unul potrivit. Într-o ceremonie există două tipuri de personaje. Personajele din centrul ceremoniei și personajele din umbră care organizează, slujesc, ajută. Personajele din centru sunt cele care se pot lăsa copleșite de emoție. Ele pot uita, pot încurca lucrurile... e legitim, e normal. Dar cele din umbră nu își pot permite acest lucru. Și de fapt, aici intrevine rolul lor. Pentru că nu ele sunt în centru, emoțiile sunt mai mici, iar luciditatea mai mare. Și rolul lor este să ajute pe cei din lumina reflectoarelor, din centrul sărbătorii, atunci când sunt copleșiți de emoții și încrucă treburile. Mirii pot fi pe altă lume, dar nașii, prietenii care-i ajută la organizare NU! Eu ai un alt rol în ceremonie! Și tocmai aceasta a fost problema domnișoarelor de onoare. Ele s-au comportat ca și cum ar fi avut rolul central în ceremonie, pe când ele aveau unul secundar. Ele și-au pierdut mintea de emoție și nu au fost atente la responsabilitățile foarte practice și importante care le-au fost încredințate. Ele au așteptat pe mire în primul rând de dragul lor și nu în primul rând de dragul mirelui și al miresei! Ele au așteptat atât de intens venirea mirelui încât au neglijat ce aveau de făcut PÂNĂ la venirea

Mirelui. De fapt responsabilitatea lor nu era doar să aștepte pe mire, ci să fie pregătite pentru venirea Mirelui. Ele doar au așteptat pe mire neglijând partea de pregătire. Și aveau timp suficient să discute cu celelalte 5 fecioare înțelepte. Întârzierea mirelui a fost de fapt în avantajul lor. Căci în acel timp, ar fi putut să întrebe: Suntem gata? Totul e pregătit? Lipsește ceva? Și dacă ar fi inițiat un astfel de dialog în mod cert ar fi ajuns la rezervele de untdelemn și cele 5 fecioare înțelepte le-ar fi spus: Nu vă ajunge! Cumpărați-vă! Și Mirele a întârziat suficient de mult ca ele să aibă timp să-și cumpere untdelemn. Și ne gândim dacă nu cumva mirele a întârziat tocmai pentru a le da acest timp!

Dar cele 5 fecioare nechibzuite s-au considerat pregătite, au fost copleșite de rolul primit și au așteptat cu mare (prea mare!) intensitate venirea Mirelui. Ce face un personaj cu mari responsabilități într-o ceremonie în timpul rămas înainte de începerea ceremoniei? Se întreabă, discută cu ceilalți: *totul e pregătit, să recapitulăm, lipsește ceva?* Dar cele 5 fecioare nu au purtat astfel de discuții cu celelalte 5 fecioare! Pare absolut IMPOSIBIL ca cele 10 domnișoare să stea atâtea ore împreună și să nu ajungă la o discuție despre un element fundamental al rolului lor în ceremonie: rezervele de untdelemn!? Cum e posibil ca cele 10 fecioare să petreacă așa de mult timp ÎMPREUNĂ și să nu ajungă la acest element cheie? Iată câteva scenarii: cele 5 nu au discutat cu celelalte 5... pur și simplu au format două tabere. Nu le-au băgat în seamă pe celelalte 5... erau din alt oraș... erau din partea mirelui.... ele erau din partea miresei.... ele au stat mai mult cu mireasa... le-au neglijat și poate chiar disprețuit pe celelalte. Sau: au discutat despre cu totul altceva: despre ce băieți vor veni la nuntă, despre cine le va observa și face cu ochiul când vor intra în casa tatălui mirelui. Oricum e clar că nu au discutat despre ROLUL și RESPONSABILITĂȚILE lor în ceremonie. Cele 5 fecioare nechibzuite erau nepregătite. Ele se considerau pregătite. Și-ar fi dorit ca mirele să vină mai repede! Dar ele nu știau că acest lucru ar fi fost spre răul lor și le-ar fi adus mare rușine. Și mirele întârzie. Întârzierea lui le supără... se întreabă: de ce nu vine mirele? De ce întârzie? Dar ele nu profită de întârzierea lui pentru a se cerceta pe ele însele, pentru a vedea dacă nu cumva tot răul este spre bine... dacă nu cumva există **o rațiune** în întârzierea mirelui. Întârzierea mirelui e o paranteză de har pentru cele 5 fecioare... ca în acest timp ele să descopere lipsa rezervelor de untdelemn și să își poată procura suficient untdelemn. Ele sunt supărate pe întârzierea și așteptarea devine chinuitoare. Dar ele nu înțeleg că întârzierea e spre BINELE LOR! Ele nu înțeleg că Cel de sus nu vrea ca ele să se facă de răs... și le mai dă timp suplimentar de pregătire. Și SOLUȚIA este chiar lângă ele.... la celelalte 5 fete. Dacă ar fi mai deschise... dar ar intra în vorbă cu ele... dacă le-ar întreba nu despre băieții de la nuntă, ci despre cum s-au pregătit pentru nuntă, dacă le-ar întreba dacă mai este ceva de făcut pentru nuntă... Dar ele sunt prea sigure pe sine, pe faptul că sunt pregătite! Singura problemă este că MIRELE întârzie!!!! De fapt întârzierea mirelui e un semnal că ele nu sunt pregătite! Iar cheia pregătirii lor este ÎN RELAȚIA cu surorile lor de slujbă! Ne aducem aminte de robul din prima pildă. Cheia așteptării și învingerii ispitei era focalizarea pe slujba primită și pe relația cu tovarășii lui de slujbă! Așa e și acum! Cheia pregătirii pentru nuntă e focalizarea pe sarcină și în relația cu colegii de slujbă! Dar ele sunt focalizate doar pe sosirea Mirelui. Sunt de fapt prea focalizate pe sosirea mirelui, căci așteaptă mirele în primul rând de dragul lor! Căci dacă ar

aștepta mirele de dragul nunții și al mirilor ar fi focalizate nu pe sosirea mirelui, ci pe responsabilităților lor din cadrul ceremoniei!

Versetul 8 ne arată că fecioarele nechibzuite ȘTIAU cum funcționează torța. Nu erau deci total rupte de realitate, niște fete lipsite de simț practic. Dar măcar că știau că e nevoie de untdelemn pentru a întreține flacăra ele nu au avut timp să discute despre acest lucru sau să întrebe pe alții dacă rezervele lor sunt suficiente! E clar că ele au fost mai preocupate de altceva decât de responsabilitățile lor din cadrul ceremoniei. Astfel scenariile propuse mai sus devin și mai plauzibile!

Nu a fost suficient pentru ele să aștepte Mirele. Ele trebuiau să aștepte mirele cu o anumită motivație și într-un anume fel. Eroarea lor nu a fost că nu au așteptat mirele, ci nu l-au așteptat cum trebuie și astfel nu au fost pregătite la sosirea lui.

Dar cum se vede așteptarea din perspectiva celor 5 fecioare înțelepte? Ele au untdelemn. Ele sunt pregătite. Cum reacționează ele la întârzierea mirelui? Cum relaționează cu celelalte 5? Ele sunt centrate pe bucuria mirelui. Ele acceptă rolul secundar, din umbră. Ele nu vor să strălucească ele, ci grija lor este să strălucească mirii. Și de aceea sunt foarte atente la responsabilitățile primite, la sarcinile lor, la detaliile practice. Întrebă din timp despre torță, cum funcționează, cât durează ardere unei cârpe muiate în untdelemn, de cât untdelemn au nevoie, cât de lung este drumul, cum să procedeze pentru a ca flacăra să nu se stingă. Și sunt deci pregătite... Mirele întârzie... Nu se supără... căci dacă întârzie înseamnă că are un motiv, mai are ceva de pregătit. Ceremonia trebuie să iasă perfect. Deci dacă el întârzie, e de dragul ceremoniei, ca totul să iasă bine... deci merită să mai aștepte, căci și ele vor ca mirii să fie celebrați așa cum se cuvine. Ele nu se gândesc că momentul *aparitiei lor* în alaiul de nuntă în ochii băieților necăsătoriți întârzie... ci că ceremonia întârzie. Astfel, așteptarea nu este așa de grea. Emoțiile sunt, dar nu sunt copleșitoare, căci ele trebuie să stea în umbră și mirii în centru. Este o onoare și pentru ele, dar participarea la ceremonie este în primul rând de dragul mirilor!

Și ar sta de vorbă cu celelalte 5.... le-ar întreba și pe ele cum și-au pregătit torțele, ce ulei folosesc, și în ce cantitate... dacă știu drumul... în ce ordine se vor așeza. Dar celelalte nu au timp pentru așa ceva. În prima parte a așteptării nici nu le-au băgat în seamă; vorbeau doar cu mireasa; apoi au intrat în vorbă cu ele și după ce au făcut cunoștință una din cele înțelepte a vrut să le întrebe: Și cum stați cu pregătirile pentru ceremonie? Și iată ce au răspuns cele 5 nechibzuite:

- **Cea dintâi:** *Ce? Crezi că nu suntem pregătite? Crezi că doar voi știți să fiți domnișoare de onoare?*
- **A doua:** *Lasă pregătirile că totul e gata... spune-ne ce băieți vin la nuntă?*
- **A treia:** *Ce să discutăm despre pregătiri.... noi știm.... ce crezi că e prima dată când suntem domnișoare de onoare?*
- **A patra:** *Mai bine spune-ne de unde ai cumpărat materialul din care ți-ai făcut rochia...*
- **A cincia:** *Off...de ce întârzie așa de mult mirele, de ce nu mai vine? Mai duceți-vă odată afară să vedeți dacă se apropie?*

Și atunci nu au insistat. Le-au crezut pe cuvânt. Și a venit momentul întâmpinării mirelui. Dar nu au putut să le dea din uleiul lor. Nu a fost vorba de răutate, de egoism. Dar dacă le-ar fi dat, le-ar fi ajuns la toate doar până la jumătatea drumului și toată ceremonia ar fi fost compromisă. Și așa era în parte compromisă. Dar nu putea fi compromisă de tot. De aceea, ele nu cedează la presiunea exercitată de colegele lor disperate. De dragul mirilor, ele refuză să ajute pe celelalte 5. Oricum ar fi fost un ajutor util. Nu le-ar fi ajutat pe cele 5, ci s-ar fi făcut de răs împreună cu ele și ar fi compromis și toată ceremonia.

Toate așteptau pe mire și toate dormeau când mirele a venit. Venirea mirelui a fost o surpriză și pentru cele înțelepte și pentru cele nechibzuite. Dar pentru primele a fost una plăcută, iar pentru celelalte neplăcută. Deși îl așteptau pe Mire, acesta a venit în ceasul când ele nu se gândeau. Dar nu înseamnă că surpriza a fost neplăcută pentru toate. Pentru primele 5 surpriza a fost foarte plăcută. Căci erau pregătite. Singura diferență între cele chibzuite și cele nechibzuite era legată nu de așteptare ci de pregătirea pentru ceremonie. Cele înțelepte au fost atente la sracinile primite, au calculat de cât untdelemn au nevoie și au pregătit rezerve mari de untdelemn prin care să prevină chiar neprevăzutele, incidentele.

Mirele sau mai degrabă tatăl mirelui este intransigent. Insulta a fost prea mare. Iar domnișoarele nu au nici o scuză, nici o circumstanță atenuantă. Ele știau care e rolul lor, știau responsabilitatea lor. Dar au neglijat pregătirea lor pentru împlinirea acestui rol. Iată de ce pentru ele nu mai este har, nu mai este iertare. Căci dacă e vorba de nunta fiului de împărat din cap.22 ne dăm seama că e vorba de nunta nunților, de evenimentul secolului! În joc e onoarea familiei regale, e mesajul nunții, e oglindirea caracterului familiei regale către nuntași. Cel care a dat afară pe cel care nu avea haina de nuntă, nu le primește nici pe cele 5 fecioare neînțelepte. El nu poate coborî standardele. Neprimirea lor la petrecere face parte din mesajul nunții! Mirele a întârziat înadins; el le-a dat și timp suplimentar de pregătire, le-a pus pe cele 5 domnișoare înțelepte lângă ele ca să afle ce au de făcut și să remedieze situația; dar ele au fost preocupate nu de slava nunții ci de slava lor în contextul nunții. Nunta era un pretext. Rolul lor era pentru ele adevărata nuntă!

- *Pilda talantilor*

A treia pildă - tot despre așteptare. Stăpânul pleacă. Știm cine este, știm de ce pleacă. El vrea să încredințeze întreaga sa avuție robilor săi. Pentru aceasta îi testează și îi pregătește. Testul nu e ușor. Robii sunt foști vieri. Vierul este dependent de îndumnezeire și mereu hăituit de ispita de la a face ce vrea cu averea stăpânului. Stăpânul pleacă pentru a-i testa. Dar îi testează spre binele lor. Testul nu are un scop în sine, ci este un scop formativ. Nu sunt testați pentru ca stăpânul să vadă cât pot robii rezista ispitei îndumnezeirii. În marea sa generozitate vrea să le încredințeze mai multe lucruri. Dar în ce constă testul? Care sunt lucrurile noi aduse de această pildă?

O întrebare cheie este dacă stăpânul le-a poruncit să înmulțească talanții primiți? Prima parte a pildei nu ne spune cu ce scop le-a încredințat el avuția sa. Dar din reacția primilor doi

robi și finalul pildei reiese fie că stăpânul le-a poruncit să înmulțească talanții, fie că ei aveau suficiente informații pentru a înțelege dorința stăpânului. Stăpânul nu le încredințează o casă de care trebuie să aibă grijă, ci niște talanți: dar oare nu putea să ia talanții cu el? Era o așa mare problemă că nu știa ce să facă cu talanții? Sau nu putea să-i dea la un depozit și să-i ia apoi cu dobândă? Sau să cumpere niște proprietăți al căror preț să crească în timp? De ce i-a încredințat robilor? A vrut să îi formeze, a vrut să le dea șansa să învețe să fie credincioși în lucrurile mici pentru a fi înălțați în lucrurile mari. Stăpânul nu era bolnav după îmbogățire. Avea sa erau oamenii. El a vrut să le dea șansa să se dezvolte, să își valorifice potențialul și să se vindece mai profund de sindromul de vier. Vierul are ispita de a lua ce nu este al lui și să-l folosească pentru interesele sale. Acum ei primeau ceva care nu era al lor pe care trebuiau să îl înmulțească de dragul stăpânului. Stăpânul nu le-a spus că le va da 10% din profit. Probabil că acest lucru a descurajat pe al treilea rob. Ei trebuiau să înmulțească talanții, iar la final să dea TOȚI talanții stăpânului. Ei erau chemați să facă ceva nu pentru ei înșiși, ci pentru celălalt. Ei nu știau că stăpânul avea să îi răsplătească așa de mult la final. Testul era să facă ceva de dragul stăpânului și nu de dragul unui profit, unei răsplătiri viitoare. Întrebarea: *mie ce îmi iese?* - nu-și avea locul. Răspata lor trebuia să fie însăși bucuria și onoarea de a putea sluji stăpânul care i-a iubit așa de mult și care i-a transformat din vieri în robi. Deci ideea înmulțirii talanților pare a fi o poruncă clară din partea stăpânului. Cu alte cuvinte, el le-a încredințat averea ca să i-o înmulțească. Marea ispita a celor care fuseseră vieri și care încă mai purtau în ei înșiși ispita de a redeveni vier, era să ia talanții și să-și facă de cap. Primii doi înving această ispita. Ei nu folosesc talanții pentru a-și zidi o casă, pentru a mânca și a bea. Ei investesc talanții și cu trudă și sudoare reușesc să-i înmulțească. Și când se întoarce stăpânul, aceștia pun întreaga sumă la picioarele stăpânului fără a cere ceva din profit. Ei sunt conștienți că lor nu li se cuvine nimic, că au făcut ce erau datori să facă, că au fost niște robi netrebniți. De aceea nu cer nici răsplată și nici ceva din profit. Ei au slujit stăpânul din dragoste. Răspata lor era chiar faptul că au putut sluji pe stăpân, că i-au putut fi fideli, că i-au putut bucura inima prin loialitatea lor! Și stăpânul este foarte bucuros! El știe că testul nu a fost ușor. El apreciază credincioșia robilor. Aceștia s-au luptat zi de zi cu ispita de a folosi banii pentru interesele proprii și zi de zi au ales din iubire față de stăpân să trudească pentru interesele stăpânului. Nu a fost deloc ușor. Dacă nu înțelegem boala de vier din inima robilor, intenșitatea ispitei și lupta lor reală cu ispita nu înțelegem semnificația pildei. Da, nu pricepem cât de mult a strălucit credincioșia lor și nu pricepem și de ce a fost așa de mare bucuria stăpânului! Stăpânul este foarte bucuros. Avea sa erau chiar robii! De fapt nu talanții s-au înmulțit, ci frumusețea caracterului robilor a fost cea care s-a înmulțit! Aceasta este adevărata sa avere care a crescut. Și de aceea este atât de bucuros. Pentru stăpân nu este un fapt divers, banal că robii i-au fost loiali. El consideră acest lucru nu ca pe ceva banal și nu trece rece, pasiv, nepăsător peste acest lucru. El oricum este foarte bogat. Încă 7 talanți în plus nu înseamnă mare lucru. El nu rostește din colțul buzei: *Bine, robilor* și apoi pleacă în ale lui. El este EXTREM de bucuros. Și el cheamă pe robi să intre în bucuria Lui. El vrea ca robii să vadă, să cunoască această bucurie și să intre în ea, să se desfete cu ea. Și bucuria este așa de mare încât nu ea trebuie să intre în inima robilor, ci robii înșiși să intre în ea. Bucuria stăpânului este o mare

încurajare și resursă pentru robi. Ea este de fapt și răsplata. Să vadă atâta bucurie în ochii stăpânului din pricină că ei au fost fideli și au făcut ce erau datori să facă! Ce minune pentru robi! Ei, cei netrebnici, ei care au adus atâta suferință stăpânului omorându-i fiul, acum aduc o bucurie reală, unică, specială în inima stăpânului! Ce poate fi mai frumos decât atât! Și pentru a cunoaște cât de mare e bucuria lui, stăpânul îi răsplătește și îi pune peste MULTE din lucrurile din Împărăția sa. Îi face miniștri ai împărăției! Iată cât de mare e bucuria stăpânului! Într-un fel, bucuria stăpânului pare inexplicabilă. El are de toate; el se poate lipsi oricând de robi, el nu are nevoi pe care robii să le împlinească. Totuși se bucură așa de mult pentru vindecarea robilor! De ce? Bucuria sa se naște din iubirea sa. El îi iubește așa de mult pe robi și dorește așa de mult să fie vindecați și să-i poată răsplăti mai mult, încât cum să nu se bucure pentru reușita lor!? Bucuria sa infinită pentru ei izvorăște din iubirea sa infinită pentru ei. Iubirea naște mari suferințe, dar naște și mari bucurii. Cine nu suferă, nu iubește. Cine nu se bucură, nu iubește. Căci dacă iubești mult, vei suferi mult dar te vei și bucura mult. Pavel este întristat pentru rudele sale trupeși care nu-l cunoșteau pe Domnul, dar SĂLTA efectiv de bucurie când primea vești despre pașii credinței pruncilor din Tesalonic sau din Corint. Când ai sărit ultima dată în sus de bucurie? Dacă nu există MULTĂ bucurie în viața ta, este pentru că iubești puțin. Dumnezeu a promis că ne va da mereu încurajări și mângâieri prin creșterea unora din cei pe care-i slujim. Când ești în trupul lui Hristos, sunt mereu motive de bucurie... dacă iubești! În fiecare săptămână Dumnezeu face ceva frumos în viața unui frate apropiat: unul vestește Evanghelia, unul primește un dar vizibil (copil, casă, serviciu, promovare, soție), unul primește o descoperire, unul ia un test spiritual, unul iartă, altul crește în iubire. Sunt imense și nenumărate MOTIVE de BUCURIE... dacă IUBEȘTI. Cu cât iubești mai mult și mai profund pe micuții de lângă tine, cu ATÂT viața ta va fi bombardată de BUCURII care efectiv te vor face FIZIC să SALȚI în SUS! Dar zecile și sutele de încurajări și resurse din trupul lui Hristos care se revarsă spre noi în fiecare săptămână trec pe lângă noi fără a ne împuțernici în lupta spirituală... pentru că IUBIM puțin. Iată de ce descurajăm, iată de ce testul așteptării ne doboară, iată de ce e așa greu să pășești înainte... pentru că vrăjmașul lovește fără milă prin tot felul de vești, de atacuri, de ispite... dar noi nu ne FOLOSIM de RESURSELE minunate pe care le avem la dispoziție ACUM ȘI AICI în Trupul lui Hristos. Dacă am înțelege taina Hristosului care flămânzește lângă noi, am vedea și bucuria Sa când primește hrană. Iată de ce focalizarea pe slujba primită și anume aceea de a hrăni pe frații noștri este ESENȚA vegherii, UNTDELEMNUL din CANDELĂ și MAREA RESURSĂ prin care vom birui confrunatarea cu omul fărădelegii. Căci cu cât iubești mai mult, deși suferi mai mult, te bucuri mai mult! Și bucuria ce se naște din iubire va fi mai mare decât suferința ce se naște din aceeași iubire. Așa a gândit Domnul creșterea spirituală, ca cel care are belșug de întristări, să aibă și belșug de mângâieri și mângâierile să fie mereu mai intense decât întristările. Dar cel care iubește puțin, oricum are parte de suferințe și de lupta cu ispita de a trăi ca un vier. Cel care iubește mult va sălta de bucurie pentru fiecare mică veste bună primită de la micuții pe care-i slujește. Acestea vor fi gurile de oxigen care-l vor revigora și-i vor da putere să rabde până la capăt. Iată de ce pregătirea pentru testul final înseamnă nimic altceva decât să crești în iubire. Căci cu cât vei iubi mai mult, cu atât vei fi încurajat mai mult de zecile de vești

bune din trupul lui Hristos care ajung săptămânal la urechile noastre. Deja am ajuns la aplicația pildei talanților, dar să ne întoarcem la pildă și apoi să mai dezvoltăm aplicația.

Al treilea rob. Este viclean și leneș. Observăm că el nu se comportă pe față ca un vier. El nu ia talantul stăpânului pentru a-l rispi în beții și desfrâuri. De fapt, el nu se atinge de talantul stăpânului. Îl ascunde cu grijă, îl pune în siguranță. Și când se întoarce i-l dă înapoi: *Iată ce este al tău! Deci nu te-am înșelat... nu m-am atins de ce este al tău... nu am fost ca vierii care au pus mâna pe via pe care le-ai încredințat-o. Eu am avut grijă de ce este al tău. Nu sunt un vier!*

Dar marea întrebare este de ce nu a pus și el în negoț talantul ca ceilalți doi? Și o altă întrebare este: ce a făcut el în acest timp cât a lipsit stăpânul? Robul acesta a cedat la ispita de a redeveni vier. A fost un vier fățarnic. A păstrat masca de rob, dar pe dinlăuntru a fost un vier. Pur și simplu nu a suportat să se trudească, să înmulțească averea stăpânului fără ca lui să nu-i iasă nimic. Dacă stăpânul i-ar fi spus măcar că 10% din profit va fi al lui, ar fi fost altceva... dar așa să se trudească din greu ca să înmulțească averea stăpânului care oricum are de toate... *De ce? Nu văd sensul! Nu am nici o motivație! De ce să mă trudesă din greu fără să-mi iasă nimic?* Acest rob nu iubea pe stăpân și de aceea ideea **de dragul stăpânului și atât** nu reprezenta o motivație suficientă pentru el. *În acest timp mai bine fac ceva pentru mine sau mai bine nu fac nimic decât să fac ceva pentru cineva care oricum are de toate... Dar ceilalți robi au investit talanții... Și stăpânul ne-a poruncit să investim talanții. Trebuie să găsec o scuză bună pentru momentul în care se va întoarce stăpânul. Și oricum el este un om bun și iertător care are încerdere în noi, dacă găsec o scuză bună, voi reuși să-l păcălesc. Dar ce-i să-i spun? Da, îi voi spune că știam că este un om aspru care seceră de unde n-a semănat și strânge de unde n-a vânturat și că mi-a fost teamă ca nu cumva investind talantul să-l pierd. În cele din urmă orice investiție presupune un risc. Dar ce mi-ai dat e prea prețios... și îmi este teamă de tine. Și m-am temut să nu pierd ce este al tău și să fiu astfel pedepsit. Dar am păzit ce este al tău. Ia înapoi ce este al tău!*

Dar robul este VICLEAN și FĂȚARNIC. El nu a investit talantul pentru că i-a fost teamă de stăpân sau că l-ar fi putut pierde. El nu l-a investit pentru că a fost leneș, pentru că nu-l iubea pe stăpân, pentru că nu i-a păsat de interesele stăpânului, pentru că nu a suportat ideea să facă ceva din care lui să nu-i iasă nimic. El are percepția că este folosit de stăpân, că stăpânul profită de el și că el i-ar face un favor stăpânului dacă i-ar înmulți talantul. El este străin de inima stăpânului, nu cunoaște iubirea lui, nu intuiește că stăpânul le-a încredințat talanții spre a-i înmulți, din dragoste. El nu visează la bucuria stăpânului când acesta se va întoarce. De fapt interesele stăpânului nu sunt și ale lui. *Ia-ți ce este al tău!* Ne aducem aminte de răspunul tatălui către fiul mai mare: **nu știi că tot ce este al meu este al tău... puteai oricând să te bucuri alături de prietenii tăi.** Interesele stăpânului, bucuriile lui, comorile lui, nu sunt și ale robului. Acestea sunt străine de inima sa. El are alte interese, alte preocupări. Interesele sale intră în conflict cu cele ale stăpânului. Mai bine s-ar trudi pentru casa sa decât pentru averea stăpânului. El nu crede în bunătatea stăpânului care oricum va avea grijă de toate nevoile lui... și-i va da un palat și nu o casă, căci stăpânul are de gând să-i încredințeze MULTE lucruri. Planurile și gândurile stăpânului pentru el sunt frumoase, minunate ca să-i dea un viitor și o nădejde. Dar el vede că

stăpânul îl pune să lucreze pentru averea sa și timpul trece, iar el nu se alege cu nimic. Observăm că nici personajul negativ din această pildă nu se focalizează pe responsabilitatea primită... Dar tocmai aceasta era resursa pentru a învinge ispita de a fi vier. Căci oare nu e ciudat că primii doi au amândoi succes în înmulțirea talantului? Cu alte cuvinte, exista o piață favorabilă pentru înmulțirea talantului. Ei trebuiau doar să asculte, doar să-l pună în negoț. Stăpânul le-a încredințat sarcina într-o perioadă de stabilitate economică. El însuși veghează din umbră ca investiția lor să aibă succes. Și robii care au ascultat și au început să investească talanții au văzut că aceștia se înmulțesc și au fost încurajați în sarcina primită. Au devenit ocupați, fascinați de slujba primită. Ispita de a fi vier a rămas în plan secundar. Timpul a trecut mai repede, așteptarea nu a mai fost o povară. Și în acel proces au văzut cum ei se schimbă... cum se dezvoltă, cum lăuntru lor se vindecă, cum învață lucruri noi. Au înțeles că porunca era spre binele lor, au înțeles că totul era spre binele lor, au priceput că stăpânul nu îi folosea, ci îi iubea.

În toate cele trei pilde, personajul negativ este FĂȚARNIC. Sunt trei forme diferite de FĂȚARNICE, dar toate personajele suferă de fățarnicie. Ele vor să se pună bine cu stăpânul, dar inima lor este străină de inima stăpânului. Ne aducem aminte de capitolul 23 și de desconspirarea bolii FĂȚARNICIE. Ne aducem aminte de cap. 24 și de pustiirea Iudeii: în cele din urmă pustiirea Iudeii este manifestarea pedepsei divine împotriva FĂȚARNICIEI. Și acum înțelegem că marele pericol al Bisericii de a fi pedepsită și nu binecuvântată de venirea Domnului este dat tot de FĂȚARNICIE. Israel a ratat prima venire a lui Hristos din pricina fățarniciei. O bună parte din Biserică va rata cea de-a doua venire a lui Hristos tot din pricina fățarniciei. Antidotul, resursa împotriva acestei boli cumpline se ascunde tocmai în slujba pe care ne-o dă Domnul, tocmai în responsabilitățile pe care Dumnezeu ni le încredințează până la venirea Sa. Deci așteptarea venirii Sale înseamnă credincioșia în lucrul încredințat, adică în slujirea fraților.

(Extras din Ev. După Matei 25)